

HIPHOP

A KEZDETEK

**HIP HOP
A KEZDETEK**

újranyomás / 2025

Szerző: Drávai Tamás / 2019

Tördelés és dizájn: Drávai Tamás

Kiadja: YO! KÖNYVEK / RAPEGYLET

Külön köszönet Kindler Krisztiánnak

ISBN: 978-0-473-53067-9

ELŐSZÓ

Ez az első magyar nyelvű könyv, ami csak a Hip Hop korai időszakával foglalkozik, a teljesség igénye nélkül bemutatva a korai graffiti, break, rap és DJ világ kiemelt eseményeit, alakjait, a 60-as évektől egészen a 80-as évek közepéig. Azok számára készült, akik szeretnék megismerni e városi kultúra gyökereit, kialakulását, rövid történetét. A könyvnek nem célja, hogy mindenről részletes információt közöljön, hiszen erről a témáról egy lexikon is kevés lenne. Az Egyesült Államok mellett egy rövid fejezet erejéig a nemzetközi Hip Hop kezdeti időszakáról is szó esik, olyan országokat megemlítve, mint például Magyarország, Németország (NSZK), Hollandia, Franciaország, Nagy-Britannia és mások, szigorúan a nyolcvanas évekre fókuszálva. Ez a hiánypótló kiadvány a korai időszakot próbálja összefoglalni és eljuttatni szerkesztett formában olyan olvasók felé, akik keveset vagy szinte semmit nem tudnak a Hip Hop úttörőiről. Ez a könyv nemcsak a fiatal generációnak szól, hanem mindenkinek, aki érdeklődik a kezdetek iránt.

**A könyvet
a következő
személyek
emlékére
ajánlom:**

Romesz
Ice Killa
Zefil
Kwikka
Fajt Krisztián és Zsolt
(Fajtbros)
Marcus J
(Impossebulls/USA)

“A Hip Hop a generációk hangja. Itt van számodra, még akkor is, ha nem Bronxban nőttél fel a 70-es években. Azóta olyan erővé vált, ami összeköti az embereket, a nemzetiségeket, és mindenkit az egész világon.” - DJ KOOL HERC

“Mikor azt mondom Hip Hop, abban benne van mindenki – fekete, fehér, ázsiai, latino. Mindenki. A Hip Hop egyesítette az emberi fajt és létrehozott egy olyan platformot, ahol mindenféle ember, vallás és társadalmi csoport találkozhat. Ez csodálatos, és a Hip Hop számomra túlmutat a zenén.” - KRS-ONE

ELSŐ FEJEZET

GRAFFITI

A modern graffiti „elődje” már az 1930-as években is létezett, főleg a nagyvárosokban. Kezdetben elsősorban politikai aktivisták és utcai bandák használták. Előbbiek a véleményüket írták a falakra, utóbbiak pedig a területüket jelölték meg különböző jelekkel. Az országot járó és alkalmi munkából élő hobók is gyakran aláírásukkal jelölték meg azokat a tehervagonokat, amikkel utaztak vándorlásuk során. Ezekből fejlődött ki ez az underground művészeti forma, aminek akkoriban több neve is volt. A ma is használatos "graffiti" kifejezést az 1960-as évektől használják. Később **New York City** utcáin kialakult egyfajta identitása, amivel korábban nem rendelkezett.

A 60-as évek végén **Cornbread** (Philadelphia) és **Cool Earl** volt az a két graffitis, akik az első tudatos „akciókat” hajtották végre az utcákon. Azzal, hogy a városban mindenhol felírták a nevüket, ráirányították a lakosok és a helyi sajtó figyelmét erre az új kifejezés módra. Az 1970-es évek elejétől rohamos fejlődésnek indult a graffiti, mint művészeti forma, és egyre több követője lett.

Cornbread megjelenése után nem sokkal, a New York-i **Washington Heights** városrész lett a graffitisek egyik szülőhelye. Egyik legismertebb közülük a görög származású **Taki 183** volt, aki sokat utazott metróon, és a vagonokat a saját kézjegyével (tag) látta el. A Taki a Demetrius beceneve, a 183 pedig annak az utcának a száma, ahol élt. Nem ő volt az első és a legjobb writer, de egyike volt azoknak, akik átformálták a szubkultúrát, mint például **Julio 204**, **Frank 207** vagy **Joe 136**. Később Brooklyn utcáin is megjelent a graffiti, és a környék egyik legismertebb writere **Friendly Freddie** lett.

A 60-as évek végén és a 70-es évek elején a graffiti kezdetben csak az utcán volt jelen, de egyre inkább a metróvonalak művészetévé vált. Elsősorban azért, mert a vonatok összekapcsolták az egymástól távol levő graffitiseket, így egyfajta "kommunikációs csatornaként" működtek. A writerek elsődleges célja az lett, hogy minél több taget hagyjanak maguk után. Később rájöttek, hogy az éjszakai állomásokon rengeteg metrókocsit tudnak ellátni a kézjegyükkel, kevesebb idő alatt és kevesebb kockázattal. Ebből alakult ki a "bombing", vagyis a "bombázás" kifejezés.

.....

Mivel egyre több graffitis hagyott maga után taget, ezért sok writer valami új dolgot próbált kitalálni, hogy dicsőséget szerezzen magának. A fejlődés első lépcsőfoka az volt, hogy különlegessé tették a kézjegyüket. Ebben az időben rengeteg új írásstílus alakult ki, és a tageket már csillagokkal és más jelekkel is díszítették. Ekkor született a graffiti történelem egyik legismertebb aláírása, ami **Stay High 149** nevéhez fűződik.

A fejlődés következő állomása a nagyítás volt, ami azt jelentette, hogy a tageket nagyobb méretben készítették el. Később nemcsak a betűk körvonalait rajzolták meg, hanem ki is festették valamilyen más színnel a belső részeket. Rájöttek, hogy a különböző spraycap használatával egyszerűbb a vastagabb és vékonyabb vonalak megrajzolása. Az első igazi mestermunkákat **Super Kool 223** (Bronx) és **Wap** (Brooklyn) készítették, de ezek még mindig csak felnagyított tagek voltak.

Kialakultak korábban nem létező stílusok. Például a Broadway stílus megteremtője **Topcat 126a** (Philadelphia) volt, aki blokk betűket használt. A Bubble stílust gömbölyű betűk jellemezték, létrehozója **Phase 2** volt. Később ebből a két stílusból további stílusok bontakoztak ki, ahol már nyilakat, görbéket, kapcsokat és megcsavart betűket is használtak. Ebből született meg a **Wild Style**. Megjelentek olyan graffitisek, mint **Flint 707** és **Pistol**, akik alkotásaikkal letették a háromdimenziós betűrajzolás alapjait.

1973-ban jelent meg **Richard Goldstein "The Graffiti Hit Parade"** című írása az egyik New York-i magazinban, ahol először nevezték a graffitiseket művészeknek. 1974 körül néhány writer, pl. **Tracy 168**, **Cliff 159** és **Blade One**, teljesen új dolgot művelt. A tagek és betűk mellé különféle illusztrációkat és rajzfilmfigurákat is festettek. Ebből alakult ki az egész vonatkocsit betöltő úgynevezett "whole car" stílus, aminek jeles képviselői **AJ 161** és **Silver Tips** voltak.

Az akkori korszak kiemelt nevei: **Hondo 1**, **Japan 1**, **Moses 147**, **Snake 131**, **Lee 163d**, **Star 3**, **Phase 2**, **Pro-Soul**, **Tracy 168**, **Lil Hawk**, **Barbara 62**, **Eva 62**, **Cay 161**, **Junior 161**.

1974 után a graffiti fejlődése elérte a csúcspontját. Az alapok megerősödtek. Az új writerek az előző generáció örökségére építve minden dicsőséget megkaptak. Az akkori gazdasági válság miatt New York City elszegényedett, és a tömegközlekedési rendszer minimális támogatást kapott. A szociális feszültség a graffiti történelmének legnagyobb vonat "bombing" időszakához vezetett. A writerek aktívabbak voltak, mint valaha. Ebben az időben mindennapos dolog volt a metrókocsikat teljesen betöltő alkotások elkészítése. A "bombázás" egyik formájaként kialakult a "throw-up", ami egy új stílus lett. A lényege az volt, hogy a writer minél gyorsabban körülhatárolt körvonallal egy foltot, majd a belső területeket valamilyen más színnel kifestette. Leginkább két vagy három betűből álló rövidítéseket fújtak, dekoráció nélkül, amik hamar elkészültek, így kevés kockázattal nagy mennyiségű művet tudtak maguk után hagyni. 1975 és 77 között szinte minden vonatot throw-up rajzok fedtek.

Az akkori korszak legismertebb throw-up csapatai a következők voltak: **POG, 3YB, BYB, TC, TOP**. Az akkori korszak legismertebb throw-up writerei: **TEE, IZ, DY 167, PI, IN, LE, TO, OI, FI, CY**.

1977 végén megjelent néhány friss csapat, például a **TDS**, a **TMT**, az **UA**, a **MAFIA**, a **TS5**, a **CIA**, a **TFP**, az **RTW**, a **TMB**, a **TC5**, akik a kreativitás újhullámát képviselték. Ebben az időszakban voltak az utolsó nagy "bombázások". A "stílus háború" folytatódott. A legnagyobb harcot a **CIA** és a **TMT** tagjai vívták. A 70-es évek végének kiemelt nevei: **Case 2, Kel 139, Mare, Comet, Repel, Cos 207, Duro, Min, Shy 147, Kade 198, Fed 2, Revolt, RastaZephyr, Boots 119, Kit 17, Crash, Daze**.

1979-ben két graffitis, **Lee Quinones** és **Fab 5 Freddy** megnyitott Rómában egy kiállítást, ami hozzájárult ahhoz, hogy az európaiak is megismerték ezt a modern, városi művészeti formát.

1980-ban változások történtek. Megerősítették a New York-i metróhálózat őrzését és megnehezítették a festést, főleg az állomásokon. A graffiti mozgalom csendesebb lett. A writerek más kreatív dolgokkal kezdtek foglalkozni. A 80-as évek első felében a graffiti kultúra drámaian elértéktelenedett. A kábítószernek egyre

.....

több áldozata lett, és a belvárosokban növekedett az erőszak. Az utcák hangulata feszültebb volt, mint valaha. Szigorúbb törvények születtek, amik megtiltották a kiskorúak festékvásárlását, és arra kötelezték a boltokat, hogy a festéket zárható helyen tartsák. Létrehoztak egy elkülönített anti-graffiti pénzüsszeget, amely segítségével tovább szigorították a vonatok őrzését és védelmét. A legtöbb népszerű festőhely megközelíthetatlenné vált. Az új graffitiket folyamatosan eltávolították, így a művek élettartama sokszor csak néhány nap volt. Ez frusztrációt okozott, és sok writer örökre abbahagyta a festést. Mások viszont folytatták, de elkeseredett harcot kellett vívniuk. A writerek szélsőségessé és erőszakossá váltak, ami korábban nem volt jellemző. Ha valakinél nem volt fegyver vagy nem tudta megvédeni magát, akkor könnyen előfordult, hogy más graffitisek megverték és elrabolták tőle a festéket. Ebben az időben fontossá vált a fizikai erő és a "bandaszellem", ami oda vezetett, hogy a közvélemény szemében utcai bandákká váltak. A konfliktusok mindennaposak voltak.

Természetesen ekkor is léteztek kimagasló teljesítményű csapatok és writerek, akik a nehézségek ellenére mestermunkákat készítettek. Néhány kiemelt név: **Skeme, Dez, Trap, Delta, Sharp, Boe, West, Kaze, Sak, Vulcan, Shame, Bio, Min, Duro, Kel, Mack, Nicer, Brim, Kenn, Cem, Flight, Airborn, Rize, Kyle 156, X-Men.**

A graffiti megjelenése óta léteztek lány writerek, de számuk mindig alacsony volt. A 70-es évek elején Brooklynban **Stoney, Cowboy, Grape** és **Charmine** voltak a legismertebbek, Manhattanben pedig **Barbara 62** és **Eva 63**. Megemlíthető még **Kivu, Poonie 1** és **Suki**, akik ugyancsak dicsőséget szereztek saját nemük számára. 1974 és 1979 között a lányok aktivitása megtorpant, csak kevesen festettek falakat és vonatokat. Egyik legismertebb név **Lil Love 2** volt, a másik pedig **Pink (Lady Pink)**, aki 1979-től a graffiti történelem egyik nagyrabecsült női figurája lett. Szerepelt az 1982-es **Wild Style** c. Hip Hop filmben is.

További kiemelt nevek a 80-as évekből: **Lady Heart, Abby, Chick, SS, Dawn, Anna, Bambi** és **Lady Bug.**

GRAFFITI ESZKÖZÖK

Toy marker

vékony

Az első graffitisek használták a 60-as évek végén és a 70-es évek elején. Népszerű márkák: El-Marko, Marks-O-Lot, Magic Marker, DriMark.

Standard marker

normál

A 70-es évek közepén vált népszerűvé elsősorban utántölthetősége miatt. Népszerű márkák: Pilot, Magnum 44, Niji, Marvy.

Mini-wide (vastag) Uni-wide

extra vastag

Nehezen lehetett velük rajzolni és nagy közügyességet igényeltek, ezért nem voltak olyan népszerűek, de vastagságuk és utántölthetőségük miatt szívesen használták a graffitisek.

Flo-pen

normál

A 70-es évek végén jelent meg. A writerek hamar megkedvelték kis mérete miatt, de egyben ez is volt a hátránya, mivel hamar kifogyott.

Home-made marker

különböző vastagságú

Az otthon készített filcet elsősorban vonatfestéshez használták. Felépítése és vastagsága csak a writer találmányán múlott.

Spray

Az első festék spray az 1940-es évek végén jelent meg. A filccel ellentétben bármilyen felületen használható, ezért a 70-es években a graffitisek egyik népszerű eszköze lett. Nagy előnye, hogy a szórófej cserélésével különböző vonalvastagságot lehet elérni. Nagyobb területek gyors befestéséhez a **Fat Cap**-et, kisebb részletek és körvonalak fújásához pedig a **Thin Cap**-et használják a gyári, normál szórófej helyett.

A KORAI GRAFFITI KIEMELT ALAKJAI, CSAPATAI

3 Yard Boys (3YB)

Harlem • csapat

Alapítótagok: **Jace 2** • **Stan 153** • **Rome 150**

Az 1970-es évek elején alakult a New York-i **Harlem** területén. A tagság a 70-es évek közepén kibővült olyan writerekkel, mint pl. **Cliff 159**, **Jester**, **Peace 108**, **Tee** és **Stim**. Az egyik leghíresebb „bombázó” csapat volt. A tagok többsége „all-city king” rangba sorolható, vagyis minden városnegyedben festettek.

Ale One

Bronx • személy

További nevei: **Spirit 1** • **Law** • **Baretta** • "Alan was here"

1972-ben kezdte a festést a 2-es és az 5-ös metróvonalakon. Egyszerű és tiszta betűiről, valamint vibráló színeiről volt ismert. Ő rajzolta az első **Mickey Mouse** figurát metrókocsira. Sokszor együtt dolgozott **Doo 2**-vel. Egész kocsikat betöltő alkotásai kiemelkedőek voltak. A 70-es évek közepéig az egyik legismertebb graffitis volt. 1979-ben hirtelen befejezte, de 1987-ben visszatért és elkészítette az utolsó vonatrajzát.

AZ One

Bronx • személy

További neve: **DMA 174**

1972-ben kezdte a festést. A 182. utca környékén nőtt fel, és olyan writerek voltak rá hatással, mint pl. **Super Slick 181**, **Michael 182** vagy **Ultra Kool 182**. Később a bronxi **Wakefield**be költözött.

A 70-es évek végén elsősorban **Toe** nevű barátjával közösen dolgozott. Utolsó alkotásait 1981-ben készítette **Stoned One** közreműködésével. Elsősorban a 2-es, az 5-ös és a 6-os metróvonalakon festett.

Boys Are Down (BAD)

Queens • csapat

A csapatot **Sonic 002** és **Ink 76** alapította a 70-es évek végén a New York-i **Queens** városnegyedben. Kezdetben csak a környéken fújtak, de nem értek el nagyobb sikereket, ezért akcióikat kiterjesztették a 2-es és az 5-ös metróvonalakra. Pályafutásuk csúcspontját a 80-as évek elején érték el.

Ban 2

Bronx • személy

További neve: **Deli 167**

1976-ban kezdte pályafutását. A 4-es metróvonal és a Broadway egyik legendás alakja. A graffiti történelem egyik legaktívabb "bombázója", emiatt sokszor összetűzésbe került a hatóságokkal. Karrierjének csúcspontja 1979 és 1980 között volt. Általában egyedül dolgozott, de néha **Fuzz One** is segített neki.

BK TNS

Manhattan • személy

További nevei: **Deli 167 • Bingo • Bing • Boobie • BI • BK**

Bingo néven 1976-ban kezdte a festést **Manhattan** keleti részén. Olyan helyi writerek voltak rá hatással, mint pl. **Flea TMB**, **T Boy**, **Caz 2**, **Cisco** és **Ice 3**. 1980 és 1982 között volt a legaktívabb. A **BI** nevet a throw-up rajzaihoz használta.

Blade One

Bronx • személy

További neve: **Steve 1**

A 70-es évek elején készítette első alkotásait. Később a **Crazy Five** csapat tagjaként főleg a 2-es és az 5-ös metróvonalakon dolgozott. 1975 és 1980 között szinte csak ő uralta ezeket a vonalakat. Egyedi stílusát különleges betűi és absztrakt geometriai formái jellemezték. A "bombing" egyik legendája, aki alkotásaival a 70-es években trendet teremtett.

Bad Yard Boys (BYB)

Manhattan • csapat

Tagok: **Dean • Gear • Scorch 170 • IO • Smoke TKC • Sec • Son 1 • Cob • Bist • Tag MTA • Chain 3 • Peso 131 • TO 729 aka Mickey • Smoke aka YE • Mel aka IR • DS • KB • Roto • Snak • Jean 13 • Jester • Sly 108**

A csapat 1975-ben alakult **Manhattan** területén. Eredeti nevük **Brandeis Yard Boys** volt. A tagok többsége ugyanabba az iskolába járt. A BYB a 70-es években New York City egyik legnépszerűbb csoportjává nőtte ki magát.

All-City csapatként minden városnegyedben festettek, de elsősorban az IND és a BMT metróvonalakon "bombáztak".

Crazy Insides Artists (CIA)

Brooklyn • csapat

A csapatot **Dondi** alapította 1977-ben.

További tagok: **Hulk • Sono • Aeron • Crash • Crazy Dike • Doc • DR. Pepper • Eric • Flin One • Hurst • Jee 2 • Kado • Kel139 • Kid 56 • Kist • Mare • Med • Shasta • Mickey • Nee 2 • Kevin 167 • Pete • Rasta • Repel • Sain • Saro • Sid The Kid • UPS 2 • Z-RO**

1979-ben **Corporation Illustrating Art**-ra változtatták a nevüket, de megtartották a CIA rövidítést. Elsősorban a stílusra fókuszáltak és ezt helyezték előtérbe. A 2-es és az 5-ös metróvonalakon harsány, többszínű alkotásaikkal szereztek dicsőséget.

Crash

Bronx • személy

A 70-es évek végén és a 80-as évek elején **Kel 139** és **Daze** segítségével számtalan egész vonatot betöltő graffitit készített. Elsősorban az 1-es, a 2-es, a 3-as, az 5-ös és a 6-os metróvonalakon dolgozott.

Az egyik legművésziesebb graffitis, aki erős színeivel és energiát sugárzó formáival új trendet teremtett. Alkotásait az egész világon ismerik művészeti körökben.

Crazy Young Artists (CYA)

New York City • csapat

A csapatot **2Mad** alapította a 70-es évek végén.

További tagok: **Daze • Jean 13 • Base 2 • Tech • Nak**

Az 1-es metróvonalon (Broadway) kezdték, de később a 2-es és az 5-ös vonalakon is festettek. Miután **2Mad** elköltözött New York City-ből, **Daze** vette át a CYA irányítását, és aktívabbak voltak, mint valaha.

Del

Brooklyn • személy

További nevei: **Alpo 56 • "Del Waz Here"**

1972-ben kezdte **Alpo 56** néven a brooklyni **Williamsburg** városrészben. Tagja volt a **The Fabulous Five** csapatnak. Kezdetben rengeteg metróállomáson otthagya a "Del Waz Here" aláírását, és ezzel vált ismerté. 1978 elején abbahagyta a festést, de 1980-ban ismét visszatért, és készített néhány alkotást **Moose 106** közreműködésével.

Dime 139

Queens • személy

További neve: **The Kid**

1972-ben kezdte a graffitit **The Kid** néven. Vonatfestésben a 70-es évek közepén volt a legaktívabb. Munkáira elsősorban a **Wild Style** volt a jellemző.

Dondi

Brooklyn • személy

További nevei: **Asia • Bus129 • Naco • Pose 2 • Pre 2 • White 761 • Wirm • 2hot • 2many**

Pályafutását 1975-ben kezdte. 1977-ben a **The Odd Partners** tagja volt, majd 1978-ban létrehozta saját csapatát **Crazy Inside Artists (CIA)** néven. Görbékben gazdag alkotásairól volt ismert. A **Wild Style** egyik legnagyobb mestere. 1998-ban elhunyt.

Duke 9

Queens • személy

1973-ban kezdte a graffitit. A 70-es évek közepén elsősorban az E és az F jelű metróvonalak királya volt, de festett az A, az AA, a J és a GG vonalak metrókocsaira is. Alkotásaiban gyakran közreműködött **Uncle John 178** és **EX**.

Duro

Brooklyn • személy

További nevei: **Track 111 • Kino • Sono • Wink • Dirty 130 • Raul • Lean**

A graffitit 1971-ben kezdte **Track 111** néven. Később a **CIA** csapat egyik tagja lett. A 70-es évek végén az egyik legaktívabb writerként hozzájárult ahhoz, hogy a CIA kiemelkedő módon uralta a metróvonalakat. Festés közben egyformán ügyelt a minőségre és a mennyiségre.

Easy One

Queens • személy

További nevei: **NE 163 • Nasty Easy**

1974-ben kezdte a New York-i **Queens** városnegyed utcáin. A 70-es évek közepén volt a legaktívabb. Olyan népszerű csapatoknak volt a tagja, mint például **The Crew** vagy **Bad Yard Boys**. Throw-up rajzai **NE 163** néven váltak ismerté.

Eric

New York City • személy

További nevei: **Deal • Eric 700**

Pályafutását 1976 körül kezdte utcai tagekkel. 1977 végétől már a metróvonalakon is dolgozott. 1978-ban megismerkedett **Dondival**, a **CIA** csapat tagjával, és ennek köszönhető, hogy később ő lett a CIA hivatalos fotója. Megörökítette a legújabb alkotásokat, dokumentálta a csoport tevékenységét. A 80-as évek közepén abbahagyta a graffitit.

Ex Vandals (EV)

Brooklyn • csapat

Tagok: **Dino Nod • Wicked Gary • Wicked Wesley • King Of Kools • Conrad Is Bad • Flin • Big Time Glass Top**

1970-ben alakult. Az első graffitis csapatok egyike. Eredeti nevük **Experienced Vandals** volt, amit később rövidítettek. Tagjai a 70-es évek legismertebb mesterműveit hagyták maguk után. Az **EV** bronxi divízióját **Phase 2** irányította.

Fab 5 Freddy

Brooklyn • személy

1959-ben született **Fred Brathwaite** néven. A 70-es években graffiti művészként a Hip Hop kultúra egyik ismert figurája lett. Legismertebb munkáit 1979-ben csinálta **Lee Quinones** barátjával. Alkotásai felkeltették a média figyelmét, és ennek köszönhetően neve az egész világon ismert lett.

1981-ben szerepelt **Blondie "Rapture"** című klipjében.

1982-ben részt vett az első európai Hip Hop túrnén **Afrika Bambaataa, Rammellzee, Grand Mixer D.ST., Rock Steady Crew, Double Dutch Girls, Phase 2, Futura 2000** és **Dondi** társaságában. Ugyanebben az évben szerepelt a **Wild Style** című Hip Hop filmben, és ő volt a produkció zenei szerkesztője is.

A 80-as évek közepétől számos videót rendezett. Később olyan ismert előadókkal dolgozott együtt, mint pl. **KRS-One, Snoop Dogg** és **Queen Latifah**. Egy ideig a **Yo! MTV Raps** műsort is vezette. A mai napig a film és a zene világában dolgozik, és a Hip Hop kultúra egyik megbecsült ikonja.

Fargo One

Brooklyn • személy

További nevei: **Jam 1 • Skylab 2 • Rob 1 • Base 353 • THC 2 • JGE 3**

A graffitit 1973-ban kezdte **Brooklynban**. A hetvenes évek közepéig aktívan festett. 1976-ban készítette az utolsó alkotását.

Fast Breaking Art (FBA)

Manhattan • csapat

Alapítótagok: **Airborn One • Tack • Babyrock 137 • Sep1 • Alive 5 • Kaze • Spade 127**. További tagok: **Rask • Silo Rock • Kace 1 • Serve • Repel 137 • Sak • Psycho • Panic 141 • Skim • Sae • Chase • Lil Man • Zear • Royce • Wave • Quasar • Jase • Dry • Wane • Seen • West • Doze • Risk • Son1 • Zame • Flite • Seam1 • Rize • Dash 167**

1978-ban alakult a manhattani **Washington Heights** városnegyedben. Tagjai elsősorban a 140. utca és a Broadway környékéről származtak. A 80-as évek elején az egyik legismertebb graffitis társaság volt az 1-es és a 3-as metróvonalakon. A csapat néhány tagja a mai napig aktív.

FDT 56

Brooklyn • személy

További nevei: **FDT • Rated X I & 2**

1971-ben készítette az első graffitit, de már a 60-as évek végén csinált néhány taget. Kezdetben **FDT** néven dolgozott, de a 70-es évek elején - mint más writerek - ő is felvette az utcájának a számát (156). Az 1-est elhagyta, hogy titokban tartsa lakhelyét.

Flin One

Brooklyn • személy

További nevei: **Mail 214 • Scorpio**

1974-ben kezdte **New York City** keleti részén. A 70-es évek végén csatlakozott néhány ismertebb graffitis csapathoz, például **Crazy Insides Artists** vagy **The Odd Partners**. Leginkább tageket és throw-up rajzokat festett a metrókocsik külsejére és belső terében.

Flint

Brooklyn • személy

1969-ben kezdte. A 70-es években több csapatban is dolgozott, pl. **The Rebels** vagy **Ex Vandals**. Mivel az aláírását általában 3 ponttal zárta (Flint...), ezért gyakran "**Flint dot dot dot**"-nak is hívták. Szívesen használt elipszis formákat. Akciói során általában fotókat is készített.

Flint 707

Brooklyn • személy

A 70-es évek elején a graffiti mozgalom egyik fontos alakja volt. Ő és **Pistol One** az elsők, akik 3 dimenziós betűket rajzoltak. Művei vizuális mélységgel rendelkeztek, és szinte kirobbantak a vonatok felületéről. Munkássága később olyan graffitiseket inspirált, mint például **ERNI** és **DELTA**, akik egy újabb szintre emelték a 3D festést.

Futura 2000

New York City • személy

A 70-es évek elején kezdte, majd kisebb szünet után visszatért 1979-ben. Az egyik olyan writer, aki saját absztrakt elképzeléseivel megpróbált elszakadni a mainstream vonaltól. Az 1-es, a 2-es, a 3-as és az 5-ös metróvonalakon festett. Elsősorban „bombázott”.

Fuzz One

Bronx • személy

További nevei: **Lord 138 • Prince • God 1 • Sor • Solid • DJ**

A graffiti mozgalom egyik legendás alakja. Eredetileg Chicagóból származik. 1970-ben költözött **Bronx**ba.

A 70-es évek végén több csapatnak is tagja volt. A 2-es és az 5-ös metróvonalakon **Tean** és **Kade** közreműködésével számtalan alkotást festett. A 4-es vonalon általában **Ban 2**-vel közösen dolgozott. Még az 1990-es években is aktív volt.

Haze

Manhattan • személy

További neve: **SE 3**

Karrierjét 1972-ben kezdte **Manhattan** városnegyed **Upper West Side** részén. Elsősorban az 1-es (Broadway) és a 3-as metróvonalakon festett olyan csapatok tagjaként, mint pl. az **RTW** vagy a **Soul Artists**.

A 80-as évek elején az egyik legaktívabb metrókocsi "bombázó" volt. Különleges betűiről és extrém stílusáról volt ismert.

Hoy 56

Bronx • személy

További nevei: **Lil Hip 1 • Tag 9**

1968-ban kezdte a graffiti egyik úttörőjeként. Együtt dolgozott olyan writerekkel, mint pl. **Yaz, Tine 1, JBJ 56** és **FDT 56**. Ők mindannyian a 156. utcából származtak. 1971 körül áttért az utcai graffitiról a vonatfestésre. Tagja volt a korszak legnépszerűbb csapatainak, például **The Rebels**, a **Salsa** vagy a **Wanted**. A festést 1975 körül fejezte be.

IN-All-City Legend

Bronx • személy

További nevei: **Kill3 • BI • Bad IN**

Pályafutását a 70-es években kezdte. Elsősorban throw-up rajzai tették ismerté. Az egyik legaktívabb writer volt, kb. 10 ezer throw-up alkotást csinált. Egyszerre két kézzel is tudott festeni. Tagja volt a **The Odd Partners** és a **Three Yard Boys** csapatoknak.

IZ the Wiz

Queens • személy

További nevei: **Izzy • CI • Ike 327 • Click**

1972-ben kezdte a graffitit. A 70-es és a 80-as években **New York City** egyik legismertebb writere volt. Elsősorban a 2-es és az 5-ös metróvonalakon dolgozott. Tagja volt a **The Odd Partners**, a **The Crew** és a **Three Yard Boys** csapatoknak. Karrierje csúcspontján szinte minden nap festett. Volt olyan éjszaka, mikor 100 throw-up alkotást csinált. Szerepelt az 1983-as **Style Wars** c. Hip Hop filmben. 2001-ben az a megtisztelés érte, hogy munkái bekerültek a queensi Művészeti Múzeumba. 2009-ben elhunyt.

Jack 1

Brooklyn • személy

1972-ben készítette első alkotásait, de a 70-es évek közepén befejezte a graffitit. Rövid pályafutás alatt rengeteg kiemelkedő mesterművet hagyott maga után.

Joey TPA

Queens • személy

További neve: **RC**

1976-ban kezdte. Elsősorban throw-up alkotásokat festett. 1982-ig volt aktív.

Joust

Brooklyn • személy

További nevei: **Despot 2 • Kid Twist 2 • O-Snap • Artist of Fortune • JD 718 • John Doe 718**

1976-tól festett. Néhány brooklyni csapat tagja volt. A 70-es évek végén egy időre visszavonult, de a 80-as években ismét visszatért. Ekkor a metrókocsik helyett inkább New York City utcáit festette.

KC Oner

Brooklyn • személy

További nevei: **Dusk • Amor • UNI**

Pályafutását a 70-es évek közepén kezdte **Brooklyn** keleti részén. Tagja volt néhány graffitis csapatnak. Elsősorban az A jelű metróvonalon dolgozott.

Keo

Brooklyn • személy

További neve: **Scotch 79**

1979-ben készítette első alkotásait. A 80-as években tagja lett az **X-Men** csapatnak. Még a 90-es években is aktív volt.

KR One

Queens • személy

Pályafutása 1977-ben indult. Elsősorban az 5-ös metróvonalon dolgozott. Néhány alkotása a mai napig látható **Long Island** és **Brooklyn** utcáin.

Lazar

Brooklyn • személy

Karrierjét az 1970-es évek elején kezdte **Brooklyn** utcáin. A **Writers Already Respected** csapat egyik alapítótája volt. A 70-es évek közepén iskolai tanulmányai miatt befejezte a festést.

Lec One

Manhattan • személy

További nevei: **HE3 • Sero**

1977 körül kezdte **HE3** néven. A **Lec One** taget 1979 elejétől használta. Pályafutása a 80-as évek közepén ért véget.

Lil Soul 159

Queens • személy

1973-ban csatlakozott a graffitisek táborához. Önállóan dolgozott, ezért hivatalosan nem volt tagja semelyik csapatnak. Elsősorban az E, az EE és az F jelű metróvonalakon festett. Különleges tagje és buborék formájú betűi tették ismerté. 1975-ben abbahagyta a graffitit, de sok remekművet hagyott maga után e rövid idő alatt.

Mare 139

Bronx • személy

További nevei: **Rig 340 • Pare • FE3 • Deo • Nightmare 139**

1979-ben kezdte és egészen a 80-as évek közepéig festett. Mindig fontos volt számára a graffiti, mint művészet, ezért a mai napig próbálja népszerűsíteni múzeumokban és más intézményekben a világ számos pontján.

Mico

Brooklyn • személy

Kolumbiai származású writer. Családja 1969-ben emigrált az Egyesült Államokba. 1970-ben csatlakozott a graffitisek táborához. Az IRT, az IND és a BMT metróvonalakon festett. Művei gyakran politikai üzenetet tartalmaztak, pl. "Free Mandela", "Hang Nixon". 1975-ig volt aktív.

Min One

New York City • személy

További nevei: **NE • Wayne**

1977-ben kezdte pályafutását. A 70-es évek végén és a 80-as évek elején volt a legaktívabb. Az egyik utolsó "All-City" király volt, ami azt jelentette, hogy az összes metróvonalon és környéken festett.

Mad Transit Artists (MTA)

Bronx • csapat

A csapatot **Chino Malo** alapította a 70-es évek végén **Bronx**ban.

További tagok: **Best • Tybu 2 • Tag • Radar • 2 Swift • Crane • Tean • Kade • Vine.**

Az MTA pályafutásának csúcspontja 1978 és 1979 között volt. Elsősorban a 2-es és az 5-ös metróvonalakat vették célba. Később **Chino** aktivitása csökkent, ezért a csapat irányítását **Ree** aka **Opel** vette át.

NYC Lase

Bronx • személy

További neve: **Laser**

1983-ban kezdte **Bronx** utcáin, később pedig a 2-es és az 5-ös metróvonalakon festett. Különleges betűstílusáról volt ismert. 1985-ben abbahagyta a graffitit, de sok remekművet hagyott maga után e rövid idő alatt.

Païd 3

Manhattan • személy

További neve: **Pay**

1975-ben kezdte utcai festéssel. Később áttért az 1-es metróvonalra, és az itt készített alkotásai tették ismerté. Az egyik legfüggetlenebb writer. Szinte mindig egyedül dolgozott. 1978-ban érte el pályafutásának csúcspontját. 1979 végén befejezte a festést.

Partners At Large (PAL)

Queens • csapat

A csapat a New York-i **Queens**ben alakult a 70-es évek végén. Tagjai elsősorban a 7-es metróvonalat uralták throw-up rajzaikkal. Aktivitásuk a 80-as évek elejéig tartott. A PAL két kiemelt tagja **Pro** és **Son 1** voltak.

Phase 2

Bronx • személy

További neve: **Pain**

A 70-es évek elején kezdte. Az ő nevéhez fűződik a Bubble stílus megalkotása. Az **IND** és az **Ex-Vandals** csapatokat irányította. A Hip Hop kultúra egyik legelső grafikusja. Flyereket és plakátokat tervezett olyan előadók számára, mint pl. **Kool Herc** vagy **Grandmaster Flash**. Az első graffitis magazin, az **IGT Times** alapítója.

Pink

Queens • személy

További neve: **Lady Pink**

Ecuadori születésű női writer, aki első alkotásait a 70-es évek közepén festette. 1979-től **New York City** elismert graffitise lett. Pályafutását a 80-as években is folytatta. 1982-ben szerepelt a **Wild Style** c. filmben.

Poes One

Queens • személy

1982-ben kezdte, és 1984 körül a BMT metróhálózat egyik ismert graffitise lett. Pályafutását egészen a 80-as évek végéig folytatta.

Repel

Bushwick • személy

További nevei: **Heat • Dive 2 • Swish 167 • Pame 2**

1972-től festett. Sajátos stílusa és különleges betűformái voltak. Elsősorban a 2-es és az 5-ös metróvonalakon dolgozott 1980-ig.

Revolt

New York City • személy

További nevei: **Orb • Rvlt • Line 129 • 2 Rad**

Pályafutását 1977-ben kezdte. Az **RTW** csapatot a **Broadway** egyik legismertebb társaságává tette. A 80-as évek elején aktivitását kiterjesztette New York City egész területére. Munkái kiadványokban és művészeti galériákban is láthatók a világ számos pontján. Néhány előadó számára CD borítókat is tervezett. Szerepelt a **Style Wars** című filmben 1983-ban.

Rock Well (RW)

Manhattan • csapat

A csapat 1980-ban alakult **Manhattan** városnegyed **Lower East Side** részén.

Alapítótagok: **Chino 3** aka **C3** • **Chino 2** aka **C2**. További tagok: **Son • Soto • Tee 2 • Cameo • Camaro • Paze • Blondie 1**

Az RW leginkább tagjeiről volt ismert. Szemben álltak sok más csapattal, pl. gyakran volt konfliktusuk a **The Non Stoppers** tagjaival. A 80-as évek közepén a tagok többsége abbahagyta a festést. **Chino 3** a mai napig aktív, és új rajzai néha láthatóak Manhattan utcáin.

Roger

Queens • személy

A graffitit a 70-es évek elején kezdte. Elsősorban a 7-es metróvonalon dolgozott, ahol kevesen festettek, ezért elismert writer lett.

Sade

Bronx • személy

További neve: **Shade**

A 70-es évek végén kezdte **Bronx** utcáin **Shade** néven. A 80-as évek elején kivette a nevéből a "H" betűt. Elsősorban a 2-es, az 5-ös és a 6-os metróvonalakon festett. 1982 és 1985 között elérte pályafutásának csúcspontját. Ezután aktivitása megszűnt.

Seven Deadly Sinners (SDS)

Brooklyn • csapat

Legismertebb tagok: **Little Star • Dust • Burn • Hel 2 • Kilo**

A csapat a 70-es évek végén alakult. Legtöbb tagja **Brooklyn** városnegyed **Sunset Park** részéből származott. 1980-ban voltak a legaktívabbak. Az **R46**-os metróvonalon a graffiti tisztítók egyik legnagyobb ellenfelei voltak. Ha eltűntek a rajzok, az SDS azonnal visszatért, és újrafestették az alkotásokat.

Seen

Bronx • személy

A 70-es évek végén és a 80-as évek elején a "whole car" stílus egyik legendája volt. A **United Artists (UA)** tagjaként elsősorban a 6-os metróvonalon festett, de gyakran „bombázott” a 2-es, a 4-es és az 5-ös vonalakon. Több tucat nagyméretű falfestést is csinált elsősorban a 70-es évek végén. 1983-ban szerepelt a **Wild Style** c. filmben.

Sike

Queens • személy

További neve: **SK**

1975 és 1979 között volt aktív. Független writerként kevés csapattal állt kapcsolatban. Elsősorban throw-up rajzokat festett és vonatbelsőket tagelt.

Spar One

Manhattan • személy

További neve: **Led 2**

A graffitit 1975-ben kezdte **Manhattan** városnegyed **Lower East Side** részén. Számos csapat tagja volt, például **The Mad Artists** és **The Non Stoppers**.

Kezdetben **Bronx, Manhattan** és **Queens** utcáin festett, de 1977-ben áttért a metrókocsikra. Elsősorban az E, az F, az LL, a J, az M és az RR jelű vonalakon alkotott.

Stag 161

Manhattan • személy

További neve: **Jake 1**

A graffitit 1972-ben kezdte. Tagjai szinte mindenhol ott voltak az utcákon, a buszokon és a vonatokon. Különleges stílusa a következő graffitis nemzedékeket is inspirálta. 1975-ig maradt aktív.

Stan 153

Harlem • személy

Pályafutását 1970-ben kezdte **Harlem** utcáin. A **Master Works Productions** egyik alapítótagja. A 70-es évektől egészen a 90-es évekig aktívan részt vett a graffiti mozgalomban.

Stan One TS5

Harlem • személy

További neve: **RS**

A graffitit 1979-ben kezdte. Lakóhelyének egyik ismert csapata, a **Spanish Five** inspirálta. Pályafutása elején elsősorban tageket csinált. 1980 körül az 1-es metróvonalon együtt dolgozott **Done One** writerrel. 2001-ben **Stan**, **Priz** és **Done** aktivizálták magukat, és készítettek néhány közös rajzot a belváros utcáin.

Stay High 149

Bronx • személy

További neve: **Voice Of The Ghetto**

Wayne Roberts néven született 1950-ben Virginia államban. Hat évesen került a New York-i **Bronx**ba. Pályafutását a 70-es évek elején kezdte, amikor graffitis névjegyt, vagyis tagjét többszáz metrókocsira felfestette. A graffiti történelem egyik legnagyobb hatású writere volt. Néha a "**Voice of the Ghetto**" taget használta. Szerepelt **Norman Mailer** 1974-es "**The Faith of Graffiti**" című könyvében. Munkáiról **Richard Goldstein** is írt a New York Magazinban. 2000 óta előadásokat tartott a graffiti művészetről. 2012-ben elhunyt.

Taki 183**Washington Heights • személy**

A 70-es évek elején a New York-i **Washington Heights** városrész lett a writerek egyik szülőhelye. Közülük az egyik legismertebb **Taki 183** volt, aki sokat utazott vonaton, és azokat a saját kézjegyével (tag) látta el. A Taki a **Demetrius** beceneve, a **183** pedig annak az utcának a száma, ahol élt.

Nem ő volt az első és a legjobb writer, de egyike volt azoknak, akik átformálták a szubkultúrát. Utcákon, állomásokon és vonatokon is festett. A metróvonalakon keresztül néhány munkája eljutott **Manhattan** üzleti negyedébe is, ami ráirányította néhány újságíró figyelmét a graffitire. A writerek közül az első volt, akinek neve szerepelt a médiában.

The Boys (TB)**Bronx / Brooklyn • csapat**

Alapítótagok: **Nine • MS 161**

További tagok: **Hurst • Mickey • Jee2 • Sid • Crazy Dike**

A csapat a 70-es évek közepén alakult. A tagok **Bronx** és **Brooklyn** területről származtak. Aktivitásuk csúcspontja 1977 körül volt. 1978 után már kevesebb metrókocsit festettek. Ezután **Saro** vette át a TB irányítását, akit olyan writerek inspiráltak, mint pl. **Repel** vagy **Dondi**.

The Brooklyn Killers (TBK)**Brooklyn • csapat**

A 80-as évek elején **The Bad Kids** néven alakult **Brooklynban**. Később megváltoztatták a nevüket meghagyva a TBK rövidítést. A csapat vezetői **Bete** és **Krook** voltak.

További tagok: **Custom 2** aka **CU2** • **Ses** aka **Subway Slasher** • **Rook** • **Roach** • **Net** • **Roa** • **Rac** • **Sor** • **AC** • **Joe Nuts** • **Tax** • **Risk** • **Dion 39** • **Snippe** • **Fuzz One**

A TBK lány tagjai: **Lil-Love** • **Dawn** • **Anna** • **Bambi**

„All-City” csapatként minden metróvonalon festettek.

The Crazy 5 (TC5)

Bronx • csapat

Alapítótagok: **Death • Blade • Vamm • Crachee • Tull 13**

Később csatlakozott: **Ajax • Comet • Silver • Maze**

Az egyik leghíresebb graffitis csapat volt az 1970-es években. Elsősorban a 2-es és az 5-ös metróvonalakon festettek, többnyire úgynevezett "egész vonatos" rajzokat. A TC5 legaktívabb tagja **Blade** volt, aki a csapat felbomlása után is folytatta a bombázásokat.

The Fantastic Partners (TFP)

Bronx • csapat

A csapat **Bronx**ban alakult az 1970-es évek elején.

Alapítótagok: **Bot 707 • Solid 1 • Era 165 • Sal 2000 • Voe 56 • Prof 165 • Stick 1 • Kindo • Hint 707 • Hash 161 • Hydra • Slug • Doe**

Kiemelt tagok: **Butch 2** és **Case 2** (*elhunyt 2011-ben*)

A 2-es és az 5-ös metróvonalakon festettek. Elsősorban egész kocsikat betöltő rajzaikkal, különleges karaktereikkel és betűikkel szereztek dicsőséget. **Case 2 (Kase 2)** nevéhez fűződik a "**computer rock**" stílus, amiben a betűk érdekesen, darabokra törve jelennek meg.

The Magnificent Team (TMT)

Bronx • csapat

A csapat 1977-ben alakult **The Magnificent Two** néven. Később a tagság bővülése miatt átnevezték magukat, meghagyva a TMT rövidítést.

Kiemelt tagok: **Tean 5 • Kade 198 • Chain 3 • Vine • Crane • 2 Swift • Tybu 2 • Ree aka Opel • Fuzz One • Best • Fed 2 • Teen 125 • Rate 125**

A TMT leginkább színes "whole car" alkotásairól és **Vaughn Bode** karaktereiről volt ismert. Elsősorban a 2-es és az 5-ös metróvonalakat vették célba. A csapat aktivitásának csúcspontja 1977 és 1979 közötti időszakra tehető. 1981 után a tagok többsége abbahagyta a festést.

The Nasty Artists (TNA)

Bronx • csapat

A csapat 1979-ben alakult. Elsősorban a 2-es, a 4-es és az 5-ös metróvonalakon festettek. Egyik védjegyük az volt, hogy nemcsak a vonatok külsejét, hanem belsejét is dekorálták. 1980 után a tagok nagy része befejezte a graffitit, vagy más csapathoz csatlakozott.

The Nasty Boys (TNB)

Bronx • csapat

Alapítótagok: **Kid 170 • Peser • La Rock • Crazy 505 • Mike Nice • Mike Dust • Nugget One • Take One • Rase One • Bil Roc • Joker One • Shock123 • Vista • War One**. Később csatlakozott: **Bozzer • Trip 7 • Rac 7 • Raz • Cem • Mack • Bio • Rack • Kenn • Nicer**

A csapat 1977-ben alakult. A 80-as évek elején voltak a legaktívabbak. Elsősorban az IRT (számmal jelölt) metróvonalakon festettek.

They Never Stop (TNS)

Manhattan • csapat

A csapatot **El 3** *(elhunyt 1983-ban)* alapította **Manhattan** városrész **Lower East Side** részén 1979-ben. További tagok: **Lus 1 • Rich 2, Sec** *(elhunyt)* • **Luck • Sniper • Lec 1 • BK 1 • LA 2 • Hec • Bye** *(elhunyt)* • **Lon** *(elhunyt)* • **Ro 2 • Se 3 • Ren • Nes** *(elhunyt)* • **Soe • Fin 56 • Spar • Den • DC** *(elhunyt)* • **Reveal • PR • Jock**

Számos metróvonalon festettek, elsősorban throw-up rajzokat készítettek. Aktivitásuk az 1980-as évek elején érte el a csúcspontját.

The Public Animals (TPA)

Queens • csapat

Tagok: **Demo • Joey • CR • Kap • Lust • Ezo • PW • 3MI • Flame • DJ Fuzz • Fuzz One • Peak • Baby 168 • Pink • Sir • Ce • Scop • Eko • Pubo • Cek 7 • Kap • Wise • Vade**

A csapat a 70-es évek végén alakult. All-City társulatként működtek, vagyis minden metróvonalon festettek, kiemelkedően az E és az F jelű vonalakon. A 80-as évek elején voltak a legaktívabbak.

Tracy 168

Bronx • személy

A graffitit 1969-ben kezdte **Bronx** utcáin.

A **Wanted** és a **Wild Style** csapatok alapítója volt, ahol olyan graffitisekkel dolgozott együtt, mint például **CLIFF**, **LSD**, **P NUT**, **KING 2**, **CHI CHI 133**, **LIONEL 168**, **SONNY 107** és **ZEST**.

Egész metrókocsikat betöltő alkotásai hozzájárultak ahhoz, hogy később az úgynevezett "whole car" festés a graffiti kultúra fontos részévé váljon. Új stílusa és különleges színei erőteljes hatással voltak más writerekre.

Elsősorban a 2-es, a 4-es, az 5-ös és a D jelű metróvonalakon festett.

United Artists (UA)

Bronx • csapat

Tagok: **Duster** • **PJ** • **Mad** • **Med** • **AZ One** • **Seen**

A 6-os metróvonal egyik lesikeresebb csapata volt az 1970-es évek végén és a 80-as évek elején. Néha a 2-es, a 4-es és az 5-ös vonalakon is "bombáztak". A tagok közül kiemelhető **Seen**, aki egy „whole car” király volt, de emellett több tucat nagyméretű falfestést is csinált elsősorban a 70-es évek végén.

X-Men

Brooklyn • csapat

Alapítótágok: **Tatu** • **Soe 1**

A csapat a 80-as évek elején jött létre, és **New York City** egyik legérdekesebb társulata lett. Kezdetben graffitis csoportként működtek, de a tagság idővel kibővült DJ-kkel, rapperekkel és breaktáncosokkal. Később szociális ügyekkel és partyszervezéssel is foglalkoztak.

Az X-Men előtt **Soe 1** már ismert graffitis volt, többnyire a J, az M, az LL, a 6-os és a 7-es metróvonalakon festett 1977 és 1980 között.

PREMIUM

400ml
nougat

5062 13.44
REV
08/11 289 N

PREMIUM
PREPARED

PREMIUM

PREMIUM

GRAFFITI FOTÓZÁS

New York metróhálózatát a graffiti tette ismerté az egész világon, elsősorban 1970 és 1989 között, amikor megszületett és identitást kapott ez az urbán művészeti forma. A hetvenes és nyolcvanas években egy graffiti élettartama nagyon rövid volt, sokszor csak órákig látszódtak, mivel vagy eltávolították vagy más graffitisek átfestették őket. A graffitisek a festésre koncentráltak, és nem arra, hogy megörökítsék művüket fotókon. Az általuk készített fennmaradt képek nagy része rossz minőségű. A hétköznapi emberek szemében a graffiti nem jelentett mást, csak rongálást, amit szerintük célnélküli, unatkozó fiatalok csináltak. Néhány profi fotós viszont felismerte a graffiti történelmi jelentőségét és művészetként tekintett az alkotásokra. Az ő segítségével vizuálisan is dokumentálva lett a folyamat, és ezáltal megőrizték az utókor számára a legfontosabb alkotásokat, amik sokszor csak 1 napig látszódtak a vonatokon. Munkájukkal elősegítették a graffiti fejlődését és megismerését.

Henry Chalfant

Henry Chalfant a Stanford Egyetemen tanult, mint szobrász. A graffiti fotózást a hetvenes évek közepén kezdte és a nyolcvanas években is folytatta. A graffiti legaktívabb időszakát örökölte meg, és szemtanúja volt New York City metróhálózatának legkreatívabb alkotásainak. Rengeteg történelmi jelentőségű képet készített olyanok műveiről, mint pl. **Lee**, **Dondi**, **Skeme**, **Seen**, **Blade** és sokan mások.

Chalfant kifejlesztett egy saját fotós technikát, amit metrókocsik fényképezésénél használt. Ez abból állt, hogy a kamerát egy fix pontra helyezte és automatikus filmtovábbítást alkalmazott, miközben a fényképező előtt elhaladt a vonat. A végeredmény egy több képkockából álló részletes kép, amin látszódott a vonat oldalán látható alkotás teljes hosszában. Ez a fotózási technika később nemzetközileg is ismert lett.

Chalfant népszerű figurává vált a New York-i graffitisek körében.

.....

Saját szobrász stúdiója híres találkahely volt, ahol naponta jelentek meg graffitis személyek vagy csapatok, hogy megmutassák új művüket. Fotói olyan történelmi jelentőségű könyvekben és mozifilmekben is megjelentek, mint pl. az 1983-as **Style Wars** film, az 1984-es **Subway Art** című könyv, vagy az 1987-es **Spraycan Art** kiadvány. A graffitiről gyakran tartott előadásokat művészeti intézményekben, pl. **Whitney Museum** (New York City).

Ernie Paniccioni

Amerikai-indián származású fotós, aki **Bronx**ban született. A hetvenes évek közepén kezdte fotózni a Hip Hop kultúra fontos mozzanatait. Fő témája kezdetben a graffiti volt, de később egyre többet fényképezett MC, break és DJ eseményeken. Amíg a legtöbb fotós csak a vonatfestésre fókuszált, addig Paniccioni próbálta a falrajzokat is megörökíteni, mivel a graffitisek többsége ott kezdte. Így sikerült olyan művészek alkotásait is lefényképeznie, akik csak az utcán dolgoztak, de soha nem festettek metrókocsikat.

Paniccioni ismert figura lett és munkájának köszönhető, hogy 1987-ben az akkor induló **Word Up!** magazin fő fotója lett. Képei olyan újságokban és magazinokban jelentek meg, mint pl. **The New York Times**, **Life Magazine**, **Time**, **Vibe**, **Rolling Stone**, **The Source**. Fotóit kiállították több múzeumban, pl. **Brooklyn Museum of Art** vagy **Rock and Roll Hall of Fame**.

Képei könyvekben is szerepeltek, például **Harper Collins** „**Who Shot Ya?**” vagy „**Hip Hop At The End of The World**”.

Martha Cooper

Martha Cooper egy művészetekre specializálódott fotós, aki a hetvenes és nyolcvanas években fényképezőgéppel megörökítette a graffiti születésének mozzanatait és alkotásait.

A legtöbb fotós általában csak a rajzokra koncentrált, elszakítva azokat a környezettől. Cooper viszont nemcsak az alkotásokra

fókuszált, hanem próbálta a graffitiket teljes valóságukban bemutatni. Több évig fotózott háztetőkről vonatrajzokat Dél-Bronx leghírhedtebb környékén, gyakran kockáztatva testi épségét. Munkája során olyan híres graffitisekkel került kapcsolatba, mint pl. **Dondi**, **Duro**, **Lady Pink** és sokan mások. Sokszor maga is részt vett illegális festéseken, és eközben megörökítette a graffiti történelem legendás pillanatait, amik ma már fontos kordokumentumok. Egyik szerzője volt a **Subway Art** című graffiti könyvnek, ami 1984-ben jelent meg.

1994-ben Joseph Sciorraival közösen megjelentették a **R.I.P.: Memorial Wall Art** című kiadványt. Egyik résztvevője volt a **Seattle Experience Music Project's History of Hip Hop** kezdeményezésnek. Munkái láthatók számtalan helyen, pl. **New York City Museum** vagy **Whitney Museum**.

Jack Stewart

A Yale Egyetemen végzett, mint tanár. Emellett építészetet is tanult a Columbia Egyetemen, valamint művészeti doktori címet szerzett a New York Egyetemen. Egyike volt azoknak, akik megörökítették az 1971 és 1974 közötti korai időszakot, vagyis a graffiti evolúciójának kezdetét.

A hetvenes évek első felében talán ő készítette a legátfogóbb képes dokumentációt a graffiti művészet alkotásairól. Vonatrajzok fotózásával foglalkozott egészen a hetvenes évek végéig.

Stewart a graffiti mozgalom széles körben elismert személyisége. Híres volt arról, hogy részletesen tanulmányozta a graffiti kialakulását, és beleásta magát a festészet történelmébe visszatekintve egészen a régi barlangrajzokig. Számtalan magazin és újság számára írt graffitivel kapcsolatos cikket.

A **Cooper Union** és az **Indiana State Egyetem** elnöke volt, valamint a **Rhode Island School of Design** alelnöke. Tanított a **New York Egyetemen** is. 2005-ben hunyt el.

James Prigoff

James Prigoff 1927-ben született **New Yorkban**. Nemzetközileg híres fotós, aki kezdetben a nagyvárosokban megjelenő rajzokat, falfirkákat dokumentálta a hatvanas évek végén. Később érdeklődését felkeltette a graffiti. A hetvenes évek végén és a nyolcvanas évek elején az Egyesült Államokban és külföldön is fotózott. Talán a legnagyobb graffiti képgyűjteményt tudhatja magáénak ebből az időszakból.

Közeli barátságba került számtalan amerikai és nemzetközi graffiti művésszel, pl. **LEE Quinones** (New York), **SEEN** (New York), **MODE 2** (Franciaország), **BANDO** (Franciaország), **SHOE** és **DELTA** (Hollandia), **DZINE** (Chicago), **TWIST** (San Francisco), **Rough**, **STYLO** és **PART 2** (Anglia), **LOOMIT** (Németország), **DREAM** (Oakland), **HEX** és **SLICK** (Los Angeles), **DIZNEY** (San Francisco és Harlem).

Leghíresebb képei megjelentek az 1987-ben kiadott **Spraycan Art** című könyvben, ami egy kultikus kiadvány lett a graffiti rajongók körében. Szerepelt számos televízió- és rádióműsorban, valamint előadásokat tartott olyan intézményekben mint pl. **San Francisco Museum of Modern Art**, **Vancouver Art Museum** vagy **Stanford University**.

Egyik szerzője volt a **Painting the Towns - Murals of California** című könyvnek, valamint előszót írt **Steve Grody** „Graffiti LA” és **Eric Felisbret** „Graffiti New York” könyveihez.

Graffitivel kapcsolatos fotógyűjteménye kb. 80 ezer darabból áll. Az évek során rengeteg képét felajánlotta adományként különböző archívumok számára.

GRAFFITI SZLENG

A graffitis világban előforduló kifejezések magyarázatai

A

All-City Amikor egy graffitis vagy egy csapat alkotásai láthatók New York City minden városnegyedében.

B

Bench Metróállomás, ahol a graffitisek összegyűlnek és figyelik a vonatokat

Benching Vonatok figyelése

Bite Csalás, másolás

Block Buster Széles betűkkel készített rajz az ablak alatti részen, végig a metrókocsin.

BMT Brooklyn Manhattan Transit. New York City metróhálózatának egyik divíziója, beletartoznak a következő vonalak: J, L, M, N, Q, R, Z.

Bomb Graffiti festés metrókocsira. „Bombázás”

Buff Graffitik eltávolítása

Burn (1) Másoknál ügyesebb
(2) Elhasznált spray

Burner Technikailag nagyon jól elkészített Wild Style graffiti. Általában harsány, világos színekkel.

C

Caps	Cserélhető spray szórófej, különböző vastagság eléréséhez
Clean Train	Olyan metrókocsik elnevezése, amik nincsenek lefestve, vagyis tiszták.
Coal Mine	Régi, barna színű metrókocsik elnevezése az IND és a BMT vonalakon. 1976-tól kivonták őket a forgalomból.
Crossing Out	Festés egy másik graffitis vagy csapat nevének jogtalan felhasználásával.

D

Designs	A graffitis által kitalált rajz
Ding Dong	Olyan metrókocsik neve, ahol csengő jelzi az ajtók zárását.
DT	Rendőr, detektív

F

Fade	Színek árnyalatai, átmenetei
Fill-In	A betűk körvonalait kitöltő szín
Five O	Rendőr, zsaru
Floaters	Throw-up rajzok a vonatok oldalán
Freights	Teherszállító vagonok
Flats	Sima felületű, festett, fém vonatok. Népszerűek voltak a 70-es években.

G

Getting Up Ha egy graffitis neve sok helyen látható

Going Over Egy másik graffitis nevének lefestése, átfestése

H

Hand Style Kézírás vagy tag stílus

Head Buff Spot Fő Eltávolító Hely. Az utasülések fejmagasságánál található felület a metrókocsik belsejében. Elsősorban innen távolítják el a tageket, ezért sokáig nem láthatók.

Henry Shots Graffiti fotózási technika, amit Henry Chalfant fejlesztett ki. A fényképezőt fixálják egy helyen és automatikus filmtovábbítást használnak, miközben a kamera előtt elhalad a vonat. A végeredmény egy több képkockából álló sorozat, amin részletesen látszódik a vonatok oldalán látható graffiti teljes hosszban.

Hit Tag, rajz

I

IND Independent divízió.
New York City metróhálózatának egyik része, ami a következő vonalakat tartalmazta: A, B, C, D, E, F, G

Insides A metrókocsik belső tere

Invent Lopás

IRT Interborough Rapid Transit. New York City metróhálózatának egyik divíziója, ami a következő vonalakat tartalmazza: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9

K

Kill Ha valaki túlzásba viszi a bombázást, festést

King Egy adott graffiti kategória legjobbjá, királyá

L

Lay-Up Olyan sín pár, ahol a szolgálaton kívüli vonatok várakoznak.

Letter Lines New York City metróhálózatának IND és BMT nevű divíziói (betűvel jelzett vonalak)

M

Married Couple Két metrókocsi, ami állandóan össze van kapcsolva technikai okok miatt. Ez akkor fontos, ha a graffiti két kocsit is beterít, mert ezeket a vonatokat nem választják el, ezért az alkotás egyben marad.

Motion Tagging Festés szervízben álló vonatokra

MTA Metropolitan Transit Authority, ami magában foglalja a BMT, az IND és az IRT divíziókat.

N

Number Lines New York City metróhálózatának IRT nevű divíziója (számmal jelzett vonalak)

O

Outline Körvonal. Egy betű körbehatárolása.

P

Panel Piece Graffiti a metrókocsik ajtaján, az ablak alatt

Piece Graffiti, rajz, festés, mestermű

Piecing Festés, fújás

Piece/Black Book Vázlattömb, füzet, amibe a graffitis rajzolt

Production Útcán látható, nagyméretű festmények, jól kidolgozott részletekkel.

Pull-In Pull-Out A metrókocsik 5 – 15 perces pihenő ideje a várakozó helyen, mielőtt a szervízbe mennek. A gyors throw-up rajzok ekkor készültek elsősorban.

R

Racking (Up) Lopás

Rack A bolt, ahol lehet lopni, pl. festéket

Ridgie Fém oldalú metrókocsik a BMT és az IND vonalakon. A throw-up graffitisek kedvelték.

Roller Letters Ecsettel vagy rollerrel festett nagyméretű betűk.

S

Scratchiti Metrókocsik felületének összekaristolása. Rajzok, tagek készítése festék nélkül.

Slants	IND R-40 metrókocsik
Steel	Bármilyen metrókocsi beceneve
T	
The System	New York City egész metróhálózata
Tag	A graffitis aláírása, védjegye
Throw-Up	Veszélyes helyen, rövid idő alatt elkészített graffiti. Általában két színű betűk, nevek.
Top-To-Bottom (T to B)	Olyan graffiti, ami teljesen befedi a vonatot, a tetejétől az aljáig.
Toy	Tapasztalatlan, kezdő graffitis
U	
Up	Ha valakinek az alkotásai folyamatosan „fent vannak” a vonatokon.
W	
Wall Paper	Egy minta ismétlése, hasonlóan a tapétához.
Whole Car	A metrókocsikat teljesen betöltő, nagyméretű alkotás neve.
Wild Style	(1) Komplikált, betűkből álló graffiti (2) Egy Hip Hop film neve
Window Down	Graffiti a vonatablak alatt
Work Bum	A New York City Transit Authority karbantartójának gúnyneve.
Writer	Graffitis, tagelő

MÁSODIK FEJEZET

DJ

John Cage amerikai zeneszerző már az 1930-as években elgondolkodott azon, miként lehetne a korábban csak zenehallgatásra használt lemezejátszóval "új zenét kreálni". Az 1937-ben megjelent "**The Future Of Music: Credo**" című könyvében részletesen leírta elképzeléseit.

1948 körül **Pierre Schaeffer** francia zeneszerző volt az első, aki több lemezejátszó segítségével, a lemezek forgási sebességének és hangerejének változtatásával, valamint a korongok visszafelé játszásával új "zenéket" állított elő. Az 50-es években a technika fejlődésével a lemezejátszók szerkezete is tökéletesebb lett. A 60-as években Jamaikában már DJ-k szolgáltatták a zenéket a különböző partykon. Az amerikai DJ kultúra alapítója is ebből az országból származik.

A fiatal **Clive Campbell** 1967-ben emigrált szüleivel az Egyesült Államokba. A család **Bronx**ban telepedett le. Campbell súlyt emelt és testileg erősebb volt az átlagnál, ezért 1970-ben egy barátja elnevezte **Hercules**nek. Később Clive ezt **Herc**-re rövidítette, mert nem szerette a becenevét. A 70-es évek elején egy ideig graffitivel is foglalkozott, ekkor vette fel a **Kool Herc** nevet. A 70-es évek elején lett DJ. A lemezejátszók mögött hamar rájött, hogy csak akkor tud több embert rávenni a táncra, ha olyan zenét játszik, amit a többség szeret. A partykon figyelte a közönség reakcióját, és úgy látta, hogy egy bizonyos szám 30 másodperces részénél a tömeg tombolni kezd. Ezt a részletet rövidsége miatt nem tudta hosszabban játszani, ezért kitalálta, hogy ugyanabból a lemezből kettőt használ. Amikor az egyik lemezejátszón véget ért az adott zenerészlet, a másikon elindította ugyanazt. Ez a technika lett később a "**beats**" vagy "**break-beats**". Kool Herc dolgát nehezítette, hogy ő még nem használt fülhallgatót. A táncosok motiválását gyakran beszéddel oldotta meg, mint a jamaikai DJ-k, de a mixelés egyre nagyobb koncentrációt igényelt, ezért barátja és segítőtje, **Coke La Rock** gyakran rímelve, rappelve szórakoztatta a közönséget, így őt tekintik az első MC-nek.

Meg kell említeni a brooklyni **Grandmaster Flowers** nevét, aki már a 60-as években hasonló dolgokat művelt, mint Herc, és a 70-es években az egyik legnépszerűbb party DJ volt New Yorkban.

.....

Következő kiemelt név **Afrika Bambaataa**, aki egy 19.századi Zulu törzsfőnök nevét vette fel, jelentése **Szeretett Vezér**. 1973-ban megalapította a **Universal Zulu Nation** szervezetet, aminek fő feladata az volt, hogy a Hip Hop által megtisztítsa a fekete közösséget a bandaháborúktól és a drogtól. A 70-es években legendás partykat rendezett a **Bronx River Community Center** épületében. Neve ma már összeforrt a Hip Hoppal, úgy mint **Bob Marley** neve a reggae-vel. Személye mély nyomokat hagyott, és a mai napig aktív munkát folytat.

A DJ kultúra másik legendás alakja **Joseph Saddler** vagyis **Grandmaster Flash**, aki továbbfejlesztette Kool Herc technikáját, és ügyesebben kezelte a lemezjátszókat. Ő már fülhallgatót is használt, amivel könnyebb volt megtalálni a korong megfelelő helyeit. Az ő nevéhez fűződik az úgynevezett "**punch phasing**", aminek a lényege, hogy miközben az egyik lemezjátszón egy adott zene szól, a másikon keres egy újat, és a megfelelő pillanatban azt rákeveri. Flash **beat box**-ot is használt, vagyis elektromos dobgépet. Ebből alakult ki a **human beat box** kifejezés. Ezt arra mondták, aki a szájával próbálta utánozni a dobok hangjait. Az egyik legismertebb beat box rapcsapat a **Fat Boys** volt, akik magas szinten alkalmazták ezt a technikát a 80-as években.

A **scratch** „feltalálása” a fiatal **Grand Wizard Theodore** nevéhez fűződik, aki általában hangosan hallgatta a lemezeit, ezért az anyja gyakran benyitott a szobájába. 1977-ben egy ilyen alkalom során Theodore az ujjjaival megállította a pörgő lemezt, hogy hallja anyja szavait, de közben előre és hátra húzogatta ugyanannál a dobrésznél. Ezzel érdekes új hangzást hozott létre, ami tetszett neki. Később tudatosan alkalmazta ezt a technikát különböző lemezek hangjaival. A scratch a DJ kultúra legismertebb komponense lett, elsősorban a 80-as években.

Az 1970-es években a DJ-k népszerűbbek voltak, mint az MC-k. Igaz, hogy a háttérben dolgoztak, de a közönség elsősorban rájuk figyelt. Ennek köszönhető, hogy a korai rapcsapatok nevében általában a DJ neve szerepelt az első helyen, pl. **Grandmaster Flash and the Furious Five**, **Grand Wizard Theodore and the Fantastic Five**, stb.

Ahogy fejlődött az MC-k technikája, a DJ-k "hatalma" évről-évre csökkent. Nagy változást hozott az 1979-ben megjelent "**Rapper's Delight**" című **Sugarhill Gang** dal, ami berobbantotta a rapet a köztudatba, de ugyanakkor utat csinált a DJ nélküli, kommersz rapzenének is.

A 80-as évek elején a DJ-k kevesebb szerepet kaptak, mint korábban. Ebben az időben csak néhány remekmű született elsősorban **Grandmaster Flash** és **Afrika Bambaataa** jóvoltából.

1983-ban a DJ-k ismét előtérbe kerültek mikor megjelent **Herbie Hancock** és **Grandmaster D.ST** Grammy-díjas "**Rock It**" című közös száma. A sikert kihasználva D.ST még ugyanebben az évben elkészítette a "**Megamix**" nevű projektjét.

Az 1984-es év DJ slágere **Davy DMX** nevéhez fűződik. A "**One For The Treble**" című száma sokáig népszerű volt a Hip Hop rajongók körében.

1985 a **Run-DMC** nevéből lett hangos. "**Peter Piper**" című dalukkal kiemelték a turntablism fontosságát. A csapat DJ-je, **Jam Master Jay** valódi hangszerként kezelte a lemezzátszót, és egyedülálló módon rakta össze az alapokat. Gyakran egyszemélyes zenekarnak is hívták.

A 80-as években megjelent az úgynevezett **DJ Battle**, ami előrelépést jelentett a fejlődésben. Ezekben a helyi és nemzetközi versenyeken a DJ-k összemérhették tudásukat és ügyességüket, valamint megmutathatták gyorsaságukat és kreativitásukat.

Az első női DJ-k egyike **Baby D** volt a hetvenes évek végén, aki a **Mercedes Ladies** nevű lánycsapat tagjaként jelentős sikereket ért el. Természetesen, mint a Hip Hop többi szubkultúrájában, itt is férfi uralom volt. A nehéz érvényesülés ellenére számtalan női lemezlovas vált ismertté és sikeressé, például **Kim B**, **MK**, **Spinderella (Salt N Pepa)**, **Coco Chanel**, **Jazzy Joyce**.

A KORAI DJ KULTÚRA KIEMELT ALAKJAI, CSAPATAI

Afrika Bambaataa
Bronx

Lance Taylor néven született 1957-ben. A Hip Hop kultúra egyik keresztapja, aki DJ karrierjét 1970-ben kezdte. Egy 19. századi Zulu törzsfőnök nevét vette fel, jelentése **Szeretett Vezér**. Egy ideig tagja volt a **Black Spades** nevű utcai bandának. 1973 körül megalapította a **Universal Zulu Nation** csoportot, ami kezdetben egy breaktánc csapat volt, de később rapperek, DJ-k és graffitisek is csatlakoztak. A mozgalom fő feladata az lett, hogy megtisztítsák a Hip Hop kultúrát a bandaháborúktól és a drogoktól. A 70-es években a Zulu Nation mozgalomhoz olyan híres DJ-k csatlakoztak, mint pl. **Jazzy Jay**, **Grand Mixer D.ST.** és **Afrika Islam**. Bambaataa első hivatalos zenei felvétele az 1980-as "**Zulu Nation Throwdown, Part 1**" volt.

1982-ben részt vett az első európai Hip Hop túrnén **Fab 5**, **Rammellzee**, **Grand Mixer D.ST & The Infinity Rappers**, **Rock Steady Crew**, **Double Dutch Girls**, **Phase 2**, **Futura**, és **Dondi** társaságában. Ugyanebben az évben Bambaataa és a **Soul Sonic Force** elkészítették a "**Planet Rock**" kislemezt, ami ötvözte a funk és a Hip Hop elemeit. A következő évben a "**Looking for the Perfect Beat**" produkciójuk az egész világon sikereket ért el.

1984-ben Bambaataa volt az első Hip Hop arc, aki közös számot készített a legendás **James Brown**nal, "**Unity**" címmel. Ebben az évben látott napvilágot a politikai tartalmú "**Renegades Of Funk**" c. dal is, valamint szerepelt a **Beat Street** című filmben. Az évek során a Hip Hop egyik ikonja lett.

Jelenleg is aktív, elsősorban producerként dolgozik.

Captain Rock / DJ Ronnie Green

Manhattan

Ronnie Green néven született a New York-i **Manhattan** városnegyedben. A 80-as évek elején underground DJ-ként volt ismert. Ekkoriban általában a **Dr. Jecyll & Mr Hyde** csapat fellépésein pörgette a lemezeket. Kezdetben DJ Ronnie Green néven dolgozott.

1986-ban részt vett a híres **UK Fresh** fesztiválon, ahol a következő számokat adta elő: "**Captain Rock to the Future Shock**", "**House**

.....

of Rock" és "Cosmic Glide". Pályafutása során csupán egy számhoz írt szöveget, a címe "Cosmic Blast". Ez egy közös dal volt, amiben közreműködött **Aleems, Dr. Jeckyll & Mr. Hyde** és **Marley Marl**.

Chris "The Glove" Taylor

Los Angeles

Az első West Coast DJ-k egyike. Kezdetben a **The Radio Crew** tagja volt **Ice T, Super AJ** és **Egyptian Lover** társaságában. Szerepelt a "Breakin' 'N' Enterin'" című filmben, ami a Hip Hop történelem egyik méltatlanul elfelejtett produkciója. Taylor-t később felkarolta az **Electrobeat Records**. A fiatal **Ice T** 1983-ban az ő segítségével mutatkozott be két számban ("Reckless" és "Tibetan Jam"). The Glove leghíresebb száma az 1985-ben megjelent "**The Itchiban Scratch**", amiben egy japán stílusú alapzenére gyerekek éneklük a "**The Grand of Duke Of York**" című dalt. Szerepelt a **Motor City Crew "Scratch Break"** című produkciójában, ami a **Motown** gondozásában jelent meg. A 90-es években közreműködött **Dr. Dre "The Chronic"** és "**The Aftermath**" albumain.

Cutmaster DC

Brooklyn

Brooklynban született és itt nőtt fel. A DJ-k közül azon kevesek egyike, akit a mai napig nagyrabecsül ez a városnegyed.

1984-ben jelent meg "**That's Life**" című első produkciója az **Airport Records** kiadásában. Legnagyobb sikereit a "**Brooklyn's In The House**" és a "**Brooklyn Rocks The Best**" című dalokkal érte el. Híres volt arról, hogy gyakran három lemezjátszót használt.

1985-ben egy karácsonyi témájú kislemeze jelent meg "**The Night Before Xmas**" címmel. Az 1986-os "**She's Good To Go**" produkciója ugyancsak népszerű volt. A 80-as évekből még megemlíthető két slágere, a "**You Don't Really Wanna Battle**" és a "**Crack Crack Don't Do It**".

A zenekészítéshez legtöbbször Roland TR-909-et használt. Később a Zakia kiadó egyik producere lett.

DJ Divine

Queens

Daniel Kelley néven született. 1977 és 1985 között tagja volt a **The Infinity Machine** nevű csapatnak. Egy ideig **Spyder D** DJ-je volt és szerepelt a "**Placin' The Beat**" és a "**Buck Wheat's Beat**" című számokban. 1983-ban jelent meg "**Get Into The Mix**" című szóló albuma a **West End Records** kiadásában. A lemezen hallható Spyder D is, aki később összeállt **DJ Doc**-kal.

Davy DMX

Queens

David Reeves néven született 1960-ban a New York-i **Queens**ben. A 70-es évek végén lett DJ. Elsősorban az **Oberheim** dobgéppel előállított ütemeiről volt híres. A zenéiben gyakran használt élő hangszereket is, amelyek többségét maga játszotta fel. DMX tagja volt az **Orange Krush** nevű zenekarnak, aminek 1981-ben jelent meg az első kislemeze "**Action**" címmel. Ezen **Russell Simmons** is hallható, aki később a legendás **Def Jam** kiadó egyik alapítója lett. A **Run-DMC** első két albumának egyik zenei producere az Orange Krush volt. DMX a 80-as évek elején számtalan old school előadóval dolgozott együtt, például **Lovebug Starski**, **Sweet G**, és sokan mások. Később **Kurtis Blow** DJ-je lett. Legnagyobb szóló sikere az 1984-ben megjelent "**One For The Treble**", amit 1985-ben a "**The DMX Will Rock**" követett.

Néhány kiemelt dal, amiben Davy DMX producerként szerepelt:

- Run DMC "Pause" és "Not Just Another Groove"
- Run-DMC "Beats to the Rhyme" és "Run's House"
- Run-DMC "Tougher Than Leather" album
- Public Enemy "Hit The Road Jack"
- Fat Boys "Hard Core Reggae" és "Pump Me Up"
- Fat Boys "The Fat Boys are Back" album
- Kurtis Blow "If I Ruled the World", "Rockin'", "Hello Baby", "AJ is Cool", "The Breaks", és "AJ Scratch Meets Davy D"
- Jimmy Spicer "Money: Dollar Bill Y'all"
- Fearless Four "Problems of the World" és "F4000"
- Spoonie Gee "Big Beat" és "Street Girl"
- Dr. Jeckyl and Mr. Hyde "Transformation" és "Scratch on Galaxy"
- Sparky D "The is Sparky D's World"

Grandmaster Flowers

Brooklyn

Jonathon Cameron Flowers nevét ritkán említik, pedig az első DJ-k egyike volt. 1969-ben a Yankee stadionban egy **James Brown** koncert előtt is pörgette a lemezeket. Munkássága olyan későbbi DJ-ket inspirált, mint pl. **Bambaataa** vagy **Flash**. Flowers a 70-es évek végéig aktívan zenélt, utána élete rossz irányba fordult, drogfüggő lett, majd hajléktalan. 1992-ben hunyt el.

Grand Mixer D.ST

Manhattan

Derek Howells néven született. A **D.ST** a **Delancey Street** rövidítése, ami egy létező utca **Manhattan** területén. Ő volt az egyik legismertebb show DJ. A partykon sokszor lejött a lemezzátszók mögül, és a közönséggel együtt táncolt. A korongok pörgetéséhez sokszor nem a kezét, hanem más testrészeit használta. A 70-es évek végén **Bambaataa** figyelt fel rá, és arra kérte, szerepeljen néhány helyi rendezvényen. 1982-ben D.ST és rapcsapata a **The Infinity Rappers** részt vett az első európai Hip Hop túrnén **Afrika Bambaataa**, **Rammellzee**, **Fab 5 Freddy**, **Rock Steady Crew**, **Double Dutch Girls**, **Phase 2**, **Futura 2000** és **Dondi** társaságában. Még ebben az évben szerepelt a **Wild Style** című filmben. Legnagyobb scratch alkotása az 1983-as "**Rock It**", ami **Herbie Hancock** jazz/hiphop száma volt. További ismert zenéi: "**Crazy Cuts**", "**DST Cuts It Up**", "**Megamix 1 & 2**", "**Home Of Hip Hop**", "**Mean Machine**", "**Rock The House In Japan**". Később **Grand Mixer DXT**-re változtatta a nevét. Saját albuma soha nem jelent meg.

Grandmaster Flash

Bronx

1958-ban született **Joseph Saddler** néven Barbados fővárosában **Bridgetown**ban. Családja később Amerikába emigrált és **Bronx**ban telepedtek le. Szülei fontos szerepet játszottak abban, hogy gyerekként megszerette a zenét. Apja fanatikus lemezgyűjtő volt, ezért mindig körbevették a vinyl lemezek.

Az iskolában elektronikát tanult, ezért érdekelte a lemezjátszók és más hangtechnikai eszközök működése. Tinédzserként már saját DJ felszerelése volt, és azon gyakorolt a szobájában.

Flash továbbfejlesztette **Kool Herc** „backspin” technikáját és feltalálta a „punch phrasing” eljárást. Később fontos szerepe volt a scratch elterjedésében és tökéletesítésében is. Egyre több partyt pörgette a lemezeket és 1977 körül létrehozta a **Grandmaster Flash & the 3 MCs** nevű csapatot, amiben **Cowboy**, **Melle Mel** és **Kidd Creole** rappeltek. Emellett olyan előadókkal dolgozott együtt, mint pl. **Kurtis Blow**, **Lovebug Starski**, **L-Brothers**.

1978-ban és 79-ben csapata kibővült két új MC-vel (**Rahiem** és **Scorpio**), így létrejött a végleges **Grandmaster Flash and the Furious Five** felállítás. Az új csapat aktívabb volt, mint valaha. Folyamatosan felléptek a Bronxban található **Disco Fever** nevű szórakozóhelyen. Az első Hip Hop csapatok között voltak, akik heti rendszerességgel felléptek, rajtuk kívül ezt csak kevesen mondhatták el akkoriban.

.....

1979-ben leszerződöttette őket az **Enjoy Records** és megjelent első kislemezük "**Superrappin**" címmel. 1980-ban már a **Sugar Hill Records** adta ki „**Freedom**” c. kislemezüket. Az 1982-es „**The Message**” című számuk volt karrierjük csúcspontja.

Grand Wizard Theodore

Bronx

Theodore Livingston néven született 1963-ban **Bronx**ban. Őt tartják a scratch feltalálójának. Nevéhez fűződik a lemezjátszó tűjének kreatív használata és egyéb ide kapcsolódó technikák.

Theodore egyik DJ mestere testvére volt, **Mean Gene**, a másik pedig **Grandmaster Flash**. A 80-as évek elején tagja volt a **Grandwizard Theodore & the Fantastic 5** nevű formációnak. 1982-ben jelent meg első daluk a "**Can I Get a Soul Clap**". Szerepelt a **Wild Style** c. Hip Hop filmben, aminek zenei munkálataiban is részt vett.

Hashim

Bronx

Jerry Caliste Jr néven született **Bronx**ban. DJ és producer. A **Tommy Boy Records** munkatársaként saját számokat is készített.

Első produkciója a "**Al-Naafiysh (The Soul)**" volt 1983-ban. Ezt követte a "**We're Rocking The Planet**", a "**Primrose Path**", a "**Chateau La Vie**" és a "**I Don't Need Your Love**". Később producerként olyan csapatokkal dolgozott együtt, mint pl. a **High Fidelity 3** és az **Imperial Brothers**. Legtöbb munkája 1984-ben jelent meg a **CCL Records** neve alatt.

1986-ban abban a megtisztelésben részesült, hogy elkészíthette a legendás **UK Fresh Fest** hivatalos himnuszát. A dalban egy ismeretlen brit előadó, **MC Devon** is szerepelt.

DJ Hollywood

Harlem

1954-ben született **Anthony Holloway** néven. Zenei pályafutását a 70-es évek elején DJ-ként kezdte, később az első MC-k egyike lett.

DJ technikája hasonlított **Kool Herc** stílusára, de Hollywood inkább disco dalokat mixelt, pl. "**Aint No Stoppin Us Now**", "**Love Is the Message**", "**Sexy**", "**Good Times**" vagy "**Got To Be Real**".

A partykon gyakran zenélt együtt egy fiatal DJ-vel, akinek a neve **Smalls** volt. Sajnos felvételek nem igazán készültek a munkásságáról, ezért csak azok ismerhették őt, akik élőben is hallották.

1979-ben a híres **Apollo** nevű helyen egyszerre 6 lemezejátszóval szolgáltatva a zenét. 1980-ben megjelent a "**Shock Shock The House**" című kislemeze a **CBS Records** gondozásában. Egy szám erejéig **Grandmaster Flash** és **Donald D** is dolgozott vele. 1986-ban a "**To Who It May Concern**" dallal próbált visszatérni, de produkciója kevés figyelmet kapott.

A 80-as évek második felében kevésbé volt aktív, de a 90-es években megalapította a **Tha Veteranz** nevű old school rapcsapatot **Starski** és **Butchie B** közreműködésével.

DJ Jazzy Jay

Bronx

Karrierjét az **Afrika Bambaataa** által alapított **Zulu Nation**ben kezdte a 70-es évek elején, mint táncos. Később DJ lett. Első komoly sikere a "**Jazzy Sensation**" volt, amit a **Jazzy 5** nevű csapattal közösen készített a 80-as évek elején.

Egyik producere volt a "**Planet Rock**" című **Bambaataa and The Soul Sonic Force** számnak. 1984-ben szerepelt a "**Beat Street**" című filmben. Egyik alapítója volt a **Def Jam** kiadónak.

1987-ben Jazzy Jay volt **Busy Bee** "**Suicide**" című első albumának DJ-je. A 80-as években számos előadóval dolgozott együtt, pl. **T La Rock**, **LL Cool J**, **Beastie Boys**, **Public Enemy**.

Később létrehozott egy saját stúdiót, ahol olyan nevek kezdték karrierjüket, mint pl. **Diamond D**, **Fat Joe**, **Brand Nubian**, **A Tribe Called Quest**, és sokan mások.

DJ Kool Herc

Bronx

1955-ben született **Clive Campbell** néven Jamaikában. Az amerikai Hip Hop kultúra egyik alapítója. Családja 1967-ben emigrált az Egyesült Államokba és **Bronx**ban telepedtek le.

Középiskolában kosárlabdázott is, mivel magas és erős testalkatú volt. Ekkor kapta a **Hercules** becenevet. A 70-es évek elején az **Ex-Vandals** csapat tagjaként egy ideig graffitivel is foglalkozott. **Kool Herc** néven festett. Később kisebb zenei partykat kezdett szervezni a környéken, ahol elsősorban **James Brown**, **Jimmy Castor** és **Booker T & the MGs'** lemezeket játszott a közönségnek a 1520 Sedgwick Avenue címen található épületben, ahol lakott.

Első profi DJ fellépése 1973-ban volt a **Twilight Zone** nevű szórakozóhelyen.

DJ Kool Herc kifejlesztett egy technikát, ami abból állt, hogy kiválasztott egy népszerű, táncolható részt (break) a zenéből, és azt ismételve játszotta két lemezjátszó segítségével. A lényeg, hogy két ugyanolyan lemezre volt szükség. Mikor az egyik korongon befejeződött a break, a másik lemezen újakezdte ugyanazt a részt, így bármeddig játszhatta. Herc ezt az innovációt **The Merry-Go-Round**-nak nevezte. A közönséget szavakkal is buzdította, egyfajta rímelő stílusban, pl. "B-boys, b-girls, are you ready? keep on rock steady", "This is the joint! Herc beat on the point", így az MC-zés egyik úttörője is. Később a mixelés egyre nagyobb koncentrációt igényelt, ezért ő lett az első DJ, aki MC-ket alkalmazott (pl. **Coke La Rock**).

Pályafutásának csúcspontját 1975-ben érte el. Ebben az időben szinte a legismertebb Hip Hop DJ volt. 1977-ben csaknem halálosan megkéselték egyik fellépése előtt, ami életének tragikus pontja volt. Szerencsére túlélte a súlyos sérüléseket. Ekkor már **Grandmaster Flash** és **Afrika Bambaataa** nevével volt hangos a New York-i DJ szcéná. Herc egyre inkább háttérbe szorult. Apja halála miatt depresszióval is küzdött. Egy ideig drogfüggő lett. 1984-ben szerepelt a **Beat Street** című mozifilmben.

Marley Marl

Queens

1962-ben született a New York-i **Queens**ben. Karrierjét a **Rap Attack** nevű rádióműsorban kezdte **Mr. Magic** mellett, mint DJ. Első produceri munkája az 1983-as "**Sucker DJs (I Will Survive)**" c. szám, ami a **Run-DMC "Sucker MCs"** dalának úgynevezett „diss trackje”. A produkció kevés figyelmet kapott. Első igazi sikereit **Roxanne Shante**-vel érte el 1984-ben. 1985-ben megjelent saját produkciója a "**DJ Cuttin**". A 80-as évek közepétől a **Juice Crew** csapat meghatározó tagja volt. A **Tuff City** kiadónál olyan előadókkal dolgozott együtt, mint pl. **Grandmaster Caz**, **Funkmaster Wizard Wiz** vagy **Spoonie Gee**. DJ és produceri munkája mellett egyszer MC-ként is kipróbálta magát 1990-ben az "**I Ain't Bullshittin**" c. dalban.

Felsorolni is hosszú azokat, akikkel együtt dolgozott, mint producer. Néhány kiemelt név: **MC Shan**, **Roxanne Shante**, **Heavy D**, **Big Daddy Kane**, **Biz Markie**, **Chaka Kahn**, **MC Lyte**, **Craig G**, **LL Cool J**, **Master Ace**, **3rd Bass**, **Boogie Down Productions**, **En Vogue**, **TLC**, **Lords of the Underground**, **Monie Love**, **Shabba Ranks**, **Da Youngsters**, **Dr. Dre & Ed Lover**, **KRS-ONE**, **Capone & Noreaga**, **The Alkaholiks**, **Mic Geronimo**, **Eric B and Rakim**, **Fat Joe**, **Funkmaster Flex**.

DJ Red Alert

Harlem

1956-ban született **Frederick Crute** néven. A "**Red**" becenevet az iskolában kapta vörös haja miatt. Zenei karrierjét a 70-es évek elején kezdte az **Afrika Bambaataa** által alapított **Zulu Nation**-ben. Több Hip Hop rádióműsort is vezetett és ezek tették ismerté. A 80-as évek elején az egész DJ felszerelését ellopták, de ez nem akadályozta meg abban, hogy tovább folytassa pályafutását. 1984-ben megjelent "**Hip Hop On Wax Volume 2**" című kislemeze, ami egy korábbi **DJ Chuck Chillout** produkciót dolgozott fel. 1985-ben **Sparky D** közreműködésével kijött a "**He's My DJ (DJ Red Alert Goes Berserk)**" című kislemeze. A 80-as évek végén tagjai közé vette a **Boogie Down Productions**, és együtt túrnézott a legendás **KRS-One**-nal.

Később létrehozott egy céget **Red Alert Productions (RAP)** néven, ami olyan előadók karrierjét egyengette, mint pl. **Jungle Brothers**, **A Tribe Called Quest**, **Black Sheep**, **Queen Latifah**. Élete során számtalan díjat begyűjtött. Az első **Rap Hall of Fame** elismerés az ő nevéhez fűződik. Több mint 50 videóklipben szerepelt. A 90-es években a **Rolling Stone** magazin a zenei élet ötven legnagyobb hatású személyisége közé sorolta.

DJ Smalls

Harlem

DJ Hollywood elválaszthatatlan zenei partnere és barátja. 1977 és 1981 között szinte mindig együtt szerepeltek a különböző Hip Hop rendezvényeken. A fellépések alkalmával gyakran segítették őket MC-k, pl. **Nasty T** vagy **MC Poo**. DJ Smalls a legendás **Marvelous 3** tagja volt, amiben társai **Busy Bee** és **AJ Scratch** voltak. 1981-ben a **Dazz Records** kiadásában megjelent "**Summertime Rap**" című produkciója nagy sikereket ért el.

HARMADIK FEJEZET

BREAK

Ha a hétköznapi emberek a break táncosokról beszélnek, akkor általában bónadrágos, nyakláncos, baseballsapkás kölykökre gondolnak, akik az utcán a fejükön pörögnek. A valóság viszont más. Sokan nem is tudják, hogy mennyi ügyesség és fizikai erő szükséges ahhoz, hogy a táncos könnyednek és légiesnek tűnő mozdulatokkal nagyon nehéz mutatványokat hajtsen végre.

Ma már nehéz megmondani melyek azok a táncok, amikből a break kialakult közvetve, de két név mindenképp kiemelhető: az egyik a **Lindy Hop**, a másik pedig a **Charleston**. A 60-as években a feketék népszerű önvédelmi sportja a **Kung-Fu** volt, aminek mozgáselemei ugyancsak beépültek ebbe a táncformába.

A break kezdetben erősen kötődött az afro-amerikai társadalom gyökereihez, valamint a polgárjogi mozgalomhoz, mivel a fekete közösségben a zene mindig kapcsolódott a politikához vagy az aktuális szociális helyzethez.

A 60-as években az utcai táncosok számára a rádiók szolgáltatták a zenét. Mivel a fekete rádióállomásokot milliók hallgatták, ezért a műsorszerkesztők érdekelték lettek abban is, hogy a zene mellett hangoztassák az afro-amerikaiak véleményét és polgárjogi törekvéseit. Megszokássá vált, hogy a zenei blokkok között fekete politikusok beszédeit játszották.

Martin Luther King fekete polgárjogi vezető egyik 1967-es beszédében arra kérte a fekete rádiók DJ-it, hogy műsoraikkal segítsék és támogassák a polgárjogi mozgalmat.

A korai break táncosok egyik keresztapja **James Brown** volt, akinek 1969-ben megjelent "**Get On The Good Foot**" című száma hatalmas sikert ért el a feketék körében. Ennek hatására az első breakesek gyakran "**Good Foot**"-nak nevezték magukat.

A hetvenes évek elején megjelent a DJ szubkultúra **Bronx** területén, ami elsősorban **Kool Herc**-nek köszönhető. Ő játszott először úgynevezett „break” zenét, amit népszerű Disco és Funk dalok rövidebb, táncolható részeiből (ezt nevezték „breaknek”) mixelt össze két lemezjátszó segítségével.

.....

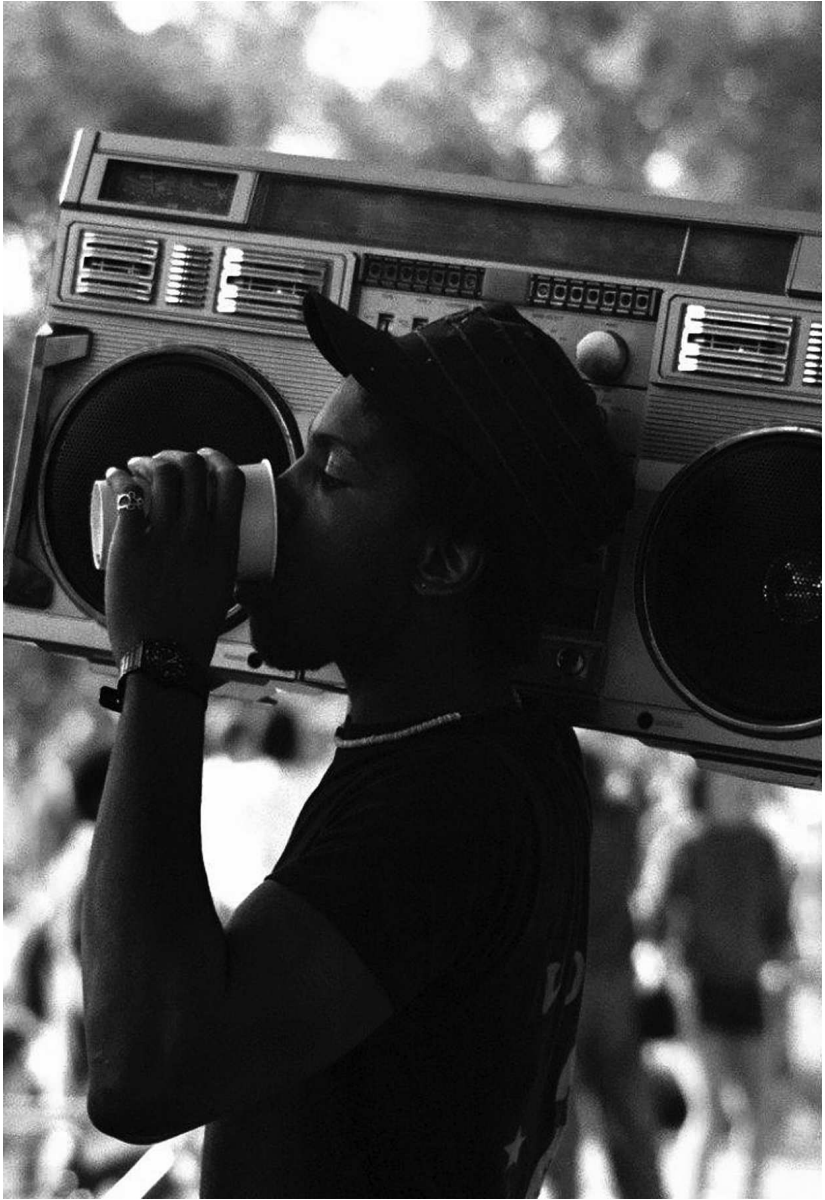
Ezt a különleges és akrobatikus elemekből álló utcai táncot kezdetben „**rocking**”-nak is hívták, később viszont a „breaking” elnevezés terjedt el. A táncosok magukat **B-Boynak** vagy **B-Girlnek** nevezték. A fiatalok kezdetben az utcákon breakeltek, de a népszerűség növekedésével a tánc bekerült a klubokba és a szórakozóhelyekre. Ekkor még nem csináltak olyan látványos és akrobatikus mutatványokat, mint a maiak, pl. nem volt **"headspin"**, **"windmill"**, **"handglide"** vagy **"backspin"**.

A 70-es években az utcai bandák közül sokan breakcsapattá alakultak. Ilyen módon vált ismerté **Afrika Bambaataa**, aki DJ-ként talán a legtöbbet tett a break fejlődéséért és később az egyik legismertebb Hip Hop figura lett. Megszokássá vált, hogy a rivális bandák erőszak helyett tánccal vívtak párbajt. Ezt nevezték **"battle"**-nek. Az nyert, akinek produkciója hangosabb ovációt váltott ki a nézőközönségből. A bandák tagjai általában elfogadták az eredményt, és nem történt atrocitás.

A breakesek régi táncstílusa népszerű volt egészen 1977-ig, mikor megjelent a **"Freak Out"** című sláger a **Shiex** előadásában. Ekkor alakult meg a **Rock Steady Crew** táncsapat, aminek tagjai teljesen eltérő dolgokat műveltek. Bambaataa segítségével magasabb szintre emelték a breaket. Az új stílus sokban különbözött a régitől, pl. akrobatikusabb lett. Megszületett a fejenpörgés és a többi, ma is ismert mozgásforma.

A break alapvetően három fő elemből áll: tánc, akrobatikus elemek és egyéb mozdulatok (pl. hullám vagy robot). Az évek során további stílusok is kapcsolódtak hozzá, pl. Locking, Tutting, Boogaloo, Uprock és Liquid. A legjobb táncosok saját stílust fejlesztettek ki, ami csak rájuk jellemző.

A breaktánc elterjedése hatással volt a magnógyártókra is, akik egyre hangosabb, egyre nagyobb és egyre több funkcióval ellátott készüléket gyártottak, hogy kiszolgálják az utcai táncosok és a zeneszeretők igényét. Ekkor vált népszerűvé a Boombox vagy más néven GhettoBlaster, ami a 80-as években a Hip Hop szimbóluma lett.

MOZDULATOK CSALÁDFÁJA

Floor Rock

- Scissors
- Body Rock (aka Back Rock)
- Belly Swim
- Body Glide
- Side Slide
- Coffee Grinder/Helicopter

Freeze

1. Basic

- Baby Freeze
- Airbaby
- 1-Handed Airbaby
- Reverse
- Airbaby
- Hanging Airbaby
- Lotus Airbaby
- Airchair
- Double Airchair
- Elbow Airchair
- Side Chair
- Chair Freeze
- Elbow Chair
- Elbow Nike
- Air Anchor
- Dead Freeze
- Elbow Freeze
- Handglide Freeze/Table-Top
- Stab
- Hong 10 Freeze/Halo freeze
- Beginner Freeze
- Planche/Jimmy Fingers
- Platform
- Shoulder Freeze
- Suicide
- Spider/Frog Splash
- Spider Hops/Frog Hops

2. Air

- G-Kick /K-kick / L-Kick
- Headstand
- Hollowback
- Scorpion
- Invert/Ponk
- Lotus hollowback
- Nike
- Pike
- Flag
- Head Hollow/Master Sausage

Blowup / Rollback

- Rollback Handstand
- Rollback Pike/Nike
- Rollback Airchair
- Elbow Rollback
- Rollback 2000

Drop

- Drop Airchair
- Drop Elbow/Forearm
- Head Drop
- Shoulder Drop

Suicide

- Front/back Headflip
- Hard Dive
- Pencil Spin
- Suicide Rubberband
- Airtrack 1.5
- Suicide Corkscrew
- Coin Drop
- The Winder

Hand hop / Elbow hop / Other hop**1. Two-handed**

- Switch Hops
- Basic Hand Hops/Rabbits
- 2-Handed Scissors
- 2-Handed Lotus Handhops
- Invert Hops
- 2-Handed Bicycle Hops

2. One-handed

- Scissor Hops
- Threading Handhops
- Bicycle Hops
- Lotus Handhops
- Yoga Hops
- Super Hops
- Handhop Pikes/Pike Hops
- Pretzel Hops
- Split Hops/Open Hops
- Clap Hops
- Basic Elbow Hops
- Chair Hops
- Elbow Switch Hops
- Head Hops
- Elbow Scissor Hops
- Shoulder Hops
- Basic Hand Hops/Rabbits

Hand Glide

1. Hand Glide Spin / HandSpin

- Side/Hand Glide
- Straight Leg/Hand Glide

2. Turtle

Float

1. Cricket

- Hydro
- Jackhammer
- Darkhammer
- Hopping Turtles
- Scratching Turtles

2. Float

Power Move

1. Air Flare

- Munch Airflare
- Lotus Airflare
- Caveman
- One Legged Airflare
- One Hand Airflare
- Piked Airflare/Bongo Thunder
- Forearm Airflare
- One Arm Elbow Airflare
- Airflare 1.5
- One Arm Forearm Airflare
- Elbow Airflare
- Airtrack 1.5

2. Flare

- Twin-legged Flare
- Crossed-legged Flare
- Chair Flare
- Double Chair Flare
- Sandwich Flare
- Thread Flare
- Virgin Flare
- Double Leg Circles
- One-legged Flare
- Lotus Flare
- King Flares
- Hopping Flare

3. Windmill

- Criticals
- Superman/Bellymills
- Critical 2's
- Forearm
- Windmill Critical
- Airplane/Highrisers

- HandCuffs
- German/Tapping mills
- Mummies
- Nutcracker
- Eggbeater
- Barrel
- Confusions
- Lotus mills
- Threading mills
- Tombstone Mills
- Babymills
- Cork screws
- Munchmills

4. Halo

- 1-Handed Halo
- Double Halo
- Shoulder Halo

5. Swipe/Stigg Swipe

6. Back Spin/ Side Spin

7. Headspins

8. HeadSplide/Gromeks

9. Headslide

10. Running Headslide

11. Reverse-Slush

12. Spinning Flag

13. Knee Spin

14. Deadman 90's

15. Airbaby Spin

16. Airchair Spin

17. Elbow Spin

18. Head Glide/Donut/Icy Ice

PowerMove / Float

1. Boomerangs

- Inside Boomerangs
- Outside Boomerangs

2. UFO

3. Gorillas

4. Buddhas

A KORAI BREAK KIEMELT ALAKJAI, CSAPATAI

Air Force Crew (AFC)

Los Angeles • csapat

Kiemelt tagok: **Lil Cesar** • **Mr. Animation** (elhunyt) • **Kid Tuff**

A korai west coast csapatok egyikének, a **Shake City Rockers**-nek egyik mellékcsoporthaként jött létre.

Kid Tuff a **Unique Dominos** tagja volt mielőtt csatlakozott az **AFC**-hez. 1984-ben **Lil Cesar** egy új csapatot alapított és a mai napig segíti, támogatja a b-boy mozgalmat.

Crazy Commanders Crew (CCC)

New York City • csapat

Kiemelt tagok: **Spy** • **Shorty** • **Trac 2**

Az első breakcsapatok egyike. Később **Spy** és **Trac 2** a b-boy mozgalom két ismert alakja lett. Spy-t társai "The Man with 1000 Moves"-nak hívták, mert rengeteg mozdulatot tudott. Elsősorban a lábemeléseiről volt ismert. Trac 2 korábban tornával foglalkozott, így gyakran ötvözte a tornamozdulatok elemeit a tánccal.

Electric Boogaloos (EB)

Fresno / Los Angeles • csapat

Tagok: **Skeeter Rabbit** • **Suga Pop** • **Boogaloo Sam** • **Slide (Nate)** • **Robot Joe** • **Toyman Skeet** • **Tickin Will** • **Twist O Flex Don** • **Poppin Pete** • **Tickin Deck** • **Robot Dane** • **Puppet Boozer** • **Creepin Sid** • **Scarecrow Sculley** • **King Cobra** • **King Python** • **Mr. Wiggles**

A csapatot **Boogaloo Sam** alapította 1977-ben **Electronic Boogaloo Lockers** néven a kaliforniai Fresno-ban.

Boogaloo Sam: A hetvenes évek elején a TV-ben látott breakeseket, és ez inspirálta, hogy táncoljon. 1975 körül kitalált néhány különleges mozdulatot, amit ma popping vagy boogaloo stílusnak neveznek. A mai napig az EB aktív vezetője.

Popin Pete: Fiaalként sokat látta idősebb testvérét, Boogaloo Sam-et breakelni, és ez inspirálta arra, hogy ő is megtanuljon néhány mozdulatot. Jelenleg a popping és boogaloo stílust tanítja néhány EB taggal közösen a világ számos pontján.

Skeeter Rabbit: Los Angeles utcáin nőtt fel, és itt kezdett táncolni. 1978-ban csatlakozott unokatestvéreihez, Boogaloo Sam-hez és Poppin Pete-hez. 1979-ben az EB hivatalos tagja lett. Jelenleg a funk stílust oktatja az egész világon.

Suga Pop: Akkor döntötte el, hogy az EB tagja lesz, mikor egy **Soul Train** műsorban látta őket táncolni. Los Angelesbe költözött, hogy elindítsa zenei és breakes karrierjét. Egy szórakozóhelyen találkozott az EB két tagjával, Poppin Pete-tel és Skeeter Rabbit-tal. Suga Pop 1979-ben lett a csapat hivatalos tagja. Zenei producerként olyan előadókkal dolgozott együtt, mint pl. a **Cypress Hill** vagy a **Booyaa Tribe**.

Mr. Wiggles: A Hip Hop mozgalom egyik úttörője. Bronxban született és ott is nőtt fel, ezért jelen volt a kultúra születésénél. Két híres csapatban is táncolt (Electric Boogaloos és Rock Steady Crew), ezzel hatalmas dicsőséget szerzett magának.

PopMaster Fabel (Jorge Pabon)

Harlem • személy

Harlem latin-amerikaiak által lakott részén született és nőtt fel. A táncot különböző Hip Hop rendezvényeken és klubokban kezdte.

1982-ben lett ismert breakes. Több csapatnak is tagja volt, pl. **Hierophysics Crew**, **Rock Steady Crew**, **Magnificent Force** és **Electric Boogaloos**.

Egyik barátjával létrehozta a **GhettOriginal Productions** céget, és csináltak két Hip Hop "operát". A "**So! What Happens Now?**" és a "**Jam on the Groove**" nagy sikereket ért el.

.....

1984-ben szerepelt a "**Beat Street**" című Hip Hop filmben. 1986-ban és 1988-ban Kubában is fellépett, ahol ő volt az első amerikai breakes.

2001-ben részt vett az **ENSZ** által szervezett "**Hip Hop Conference for Peace**" nevű rendezvényen. Megalapította a **Tools Of War** nevű Hip Hop szervezetet, ami kiadással, események szervezésével és promócióval foglalkozott. Jelenleg táncot oktat és a Hip Hop kultúra aktív tagja.

New York City Breakers (NYCB)

New York City • csapat

Tagok: **Flip Rock** (Bobby Potts), **Kid Nice** (Noel Mangual), **Action** (Chino Lopez), **Glidemaster** (Matthew Caban, *elhunyt*), **Powerful Pexter** (Tony Lopez), **Lil Lep** (Ray Ramos), **Mr.Wave** (Tony Draughton), **Icy Ice** (Corey Montalvo)

A csapat eredeti neve **Floormasters** volt. A tagokat a **Lincoln Parkban** tartott legendás break párbaj inspirálta, ahol a **Rock Steady Crew** és a **Dynamic Rockers** versenyzett 1981-ben. A rendezvény nagy média figyelmet kapott, és a világ számos pontjáról érkeztek érdeklődők.

Az NYCB először 1982-ben vett részt versenyen, ahol lehetőségük volt összemérni ügyességüket a Rock Steady tagjaival. Ekkor vették fel a **New York City Breakers** nevet. 1984-ben szerepeltek a **Beat Street** című Hip Hop mozifilmben. Akkor kerültek igazán reflektorfénybe, mikor egy országos TV műsorban bemutathatták tánc tudásukat. Az eseményen jelen volt az akkori amerikai elnök, **Ronald Reagan** is.

Glidemaster egy motorbalesetben hunyt el 1985-ben. A csapat néhány tagja a mai napig aktív.

Orko (Roger Romero)

Los Angeles • személy

Az első west coast táncosok egyike. Pályafutását 1981-ben kezdte. 1986-ban bevonult az amerikai hadseregbe és katona lett, de 1994-ben visszatért a break világába.

Pony Express (PE)

Los Angeles • csapat

Korai West Coast break csapat. Ismertebb tag: **Baby Huey**.

Rock City Crew (RCC)

New York City • csapat

Tagok: **Frosty Freeze** (*elhunyt*) • **Butch Cassidy** • **Kid Sun Dance** • **TyFly** • **FlyTy** • **Lil Mel** • **Shane** • **Normski** • **Scotty** • **Fritz** • **LD** • **CharlieRoc** • **Wayne** • **Ron Dike** • **Kenny Flip**

1978 és 1980 között voltak a legaktívabbak. **Frosty Freeze** később csatlakozott a **Rock Steady Crew**-hoz.

Rock Steady Crew (RSC)

Bronx • csapat

Tagok: **Ken Swift** (Kenny Gabbert) • **Mr. Freeze** • **Eazy Mike** • **Mr. Wiggles** (Steve Clemente) • **Lil' Crazy Legs** • **Pop Master Fabel** • **Frosty Freeze** (Wayne Fros, *elhunyt*) • **Jimmy D** • **Jo Jo** • **Crazy Legs** (Richie Colon) • **Johnny Jay** • **Rip Ski** • **Lenny Len** • **Kuriaki** (*elhunyt*) • **Buck 4** (*elhunyt*) • **Kippy D** (*elhunyt*)

A 70-es években a Disco miatt egyre több breakes abbahagyta a táncot, ezért Jo Jo valami újat és izgalmasat próbált létrehozni Jimmy D barátjával. Ők ketten alapították a csapatot 1977-ben **Bronx**-ban. Később az RSC a legismertebb név lett a b-boy világban.

Lil' Crazy Legs eredetileg a **Rock City Rockers** tagja volt, és onnan kapta a nevét, hogy állandóan **Crazy Legs** stílusát próbálta utánozni. 1979-ben további tagok csatlakoztak hozzájuk, pl. **Richard "Crazy Legs" Colón** és **Lenny Len**. Az RSC-ben táncolt az egyik első fehér breakes, **Mr. Freeze**.

1981-ben a **Lincoln Park**ban rendezett legendás táncpárbajon hatalmas csatát vívtak a **Dynamic Rockers** tagjaival. Ez az esemény nagy figyelmet kapott a médiában. Ezután Crazy Legs a Rock Steady Crew elnöke lett. 1982-ben a Rock Steady Crew csatlakozott a **Zulu Nation** mozgalomhoz. Még ebben az évben európai Hip Hop turnén vettek részt **Bambaataa**, **Fab 5 Freddy** és mások társaságában.

.....

Egyik saját daluk, a "**Hey You Rock Steady Crew**" a b-boy mozgalom egyik himnusza lett. "**Uprock**" című számuk ugyancsak népszerű volt. Mindkét track szerepelt a "**Ready For Battle**" albumukon. A csapat aktivitása később lecsökkent. Láthatók néhány zenei klipben is.

Salsoul Crew (SC)

Bronx • csapat

Tagok: **Batch • Vinnie • Bobby Lee • Blue Eyes • Boz • Raul • Dannie Dan • TT Rock • Ronnie Ron**

Az első, csak latin-amerikai származású tagokból álló break csapat. Annak ellenére, hogy úttörői voltak a b-boy mozgalomnak, ma már kevésbé ismertek. 1974 és 1976 között **Bronx** legfélelmetesebb táncosai voltak. Később átalakultak és felvették a **Bronx Boys** nevet.

Shake City Rockers (SCR)

Los Angeles • csapat

West Coast csapat, ami 1984-ig működött, utána néhány tagja részt vett az **Air Force Crew (AFC)** alapításában.

The Bronx Boys (TBB)

Bronx • csapat

Tagok: **Batch • Weeble**

A TBB a korábbi **Salsoul Crew**-ből jött létre. A csapat tagjai közt olyan kiemelt személy szerepelt, mint **Weeble**, aki a **hand glide** mozdulat kitalálója volt.

The Dynamic Rockers (TDR)

Bronx • csapat

A csapat akkor került a figyelem középpontjába, mikor 1981-ben break párbajt vívtak a **Rock Steady Crew** táncosaival a **Lincoln Parkban**. Jól megtervezett előadásmódjuk egy trendet indított el, amit később sokan követtek. Szerepeltek számtalan televíziós műsorban, pl. "**That's Incredible**" vagy "**Saturday Night Live**". Felvettek egy saját dalt is "**Dynamic Breakers**" címmel.

The Magnificent Force (TMF)

New York City • csapat

Tagok: **Fabel** (RSC) • **Mr. Wiggles** (RSC) • **Icey Ice** (Dynamic) • **Cosmic Pop** (Zulu Nation) • **Fast Break** (Floormasters) • **Tangerine**

A TMF egy érdekes csoportosulás volt, mivel ötvözte más csapatok kiemelt tagjait.

Tangerine az egyik legismertebb női breakes volt.

The Nigga Twins (TNT)

Bronx • csapat

Tagok: **Keith Smith** • **Kevin Smith**.

Az iker testvérpáros a b-boy mozgalom egyik úttörője. A 70-es évek közepén, mikor más csapatok még csak elkezdték a táncot, ők már aktívan breakeltek. Különleges lábmunkájukról és feltűnő öltözködésükről voltak híresek. Egy ideig **Kool Herc** táncosai voltak. Később **The Legendary Twins (TLT)** néven folytatták.

The Unique Dominos (TUD)

Los Angeles • csapat

Egy West Coast csapat, aminek legismertebb tagja **Kid Tuff** (elhunyt) volt, aki később csatlakozott az **Air Force Crew**-hoz.

A TUD szerepelt az 1983-as **Breakin' 'N' Enterin'** c. Hip Hop filmben.

Zulu Kings (ZK)

Bronx • csapat

Bambaataa legendás **Zulu Nation** mozgalmának breakcsapata. Legismertebb táncos **Beaver** volt, aki a b-boyok TOP 10 listáján is szerepel.

Másik kiemelt név **Swain**, aki a **head spin** mozdulat jeles képviselője volt.

NEGYEDIK FEJEZET

RAP

Ha a rap gyökereit keressük, akkor vissza kell mennünk egészen az afrikai törzsekig, akik hasonló verbális és zenei stílust használtak a különböző történetek elmesélésénél. A törzstagok rímelő szövegekkel és kézzel vagy dobbal adott ritmussal mondták el egymásnak élményüket, gondolatukat, de ünnepi köszöntők és egyéb törzsi összefüggések alkalmával is ilyen módon adták elő beszédüket.

A 70-es években az utcai szleng, a graffiti, a tánc, a zene és a sajátos öltözködés fontos szerepet játszott a fekete fiatalok körében. Később ebből jött létre a Hip Hop kultúra. Ennek fontos alkotóeleme a rap, amit valójában a DJ szubkultúra teremtett meg **Bronx** területén.

A 70-es évek elején a partykon és a különféle összefüggéseken a DJ-k szolgáltatták a zenét. Két lemezjátszóval mixelték a dalokat, a régiékből újakat és táncolhatóbbakat csináltak. A sebesség és a hangzás paramétereinek változtatásával érdekes dolgokat műveltek, ami tetszett a közönségnek, így hamar népszerűvé vált ez a tevékenység.

A 70-es évek második felében a DJ-k játéka művészi szintre emelkedett, és gyakran előfordult, hogy a közönség a tánc helyett inkább a "lemezlovast" nézte. Ez néha problémát jelentett, ezért a DJ-k a hangulat fokozása és a tömeg mozgásban tartása érdekében egyre többször alkalmaztak úgynevezett "ceremónia mestereket", vagyis MC-eket, akik a zenék alatt és a szünetekben mikrofon segítségével motiválták a táncosokat olyan kifejezésekkel, mint pl. "get up" vagy "jam to the beat". Később két vagy négy soros rímelő szövegeket használtak. Az MC-k egyre népszerűbbek lettek, de ahhoz, hogy a figyelem középpontjában maradjanak, új szövegtechnikákat és érdekes rímeket kellett kitalálniuk.

Az első MC-k (pl. Coke La Rock) általában csak rövid, rögtönzött beszédeket mondtak. **Holmes "Daddy-O" Daylie, Al Benson, DJ Hollywood** és a többi ismert fekete rádió DJ is gyakran "rappelt" a zenék alatt. A 70-es évek második felében **Grandmaster Flash** és MC csapata másoktól eltérően hosszabb szövegeket kezdett írni,

.....

és ezzel ők lettek a rapszövegek úttörői. Lassan, de biztosan, egyre több előadó jelent meg a színen, köztük lányok is. Bizonyos nézetek szerint a **Last Poets** zenekar „spoken word” dalai ugyancsak hatással voltak a korai MC-k verbális kifejezőmódjára. A rap egyik érdekes formáját **Muhammad Ali** boxoló képviselte, aki sokszor rimelve mondta el gúnyos és csipős megjegyzéseit.

A rabszolgaság idején a feketék körében kialakult egy "saját" nyelv. Az 1920-as években ebből fejlődött ki a kódolt beszéd, az úgynevezett városi szleng, ami a legnagyobb hatással volt a rapszövegekre.

A lényege, hogy az angol nyelv bizonyos szavai új jelentést kaptak. Például a "cat" = ember, a "crib" = otthon, "axe" = hangszer, stb. Ennek köszönhető, hogy kezdetben csak feketék hallgatták a rapet, hiszen ők értették. A szleng fejlődéséhez az is hozzájárult, hogy a korai MC-k többsége nem akart órákat szövegírással tölteni, ezért inkább új szavakat talált ki vagy új értelmet adott szavaknak. Ezzel a technikával könnyebb és gyorsabb volt a rimelő sorok megalkotása.

A problémát csak az jelentette, hogy nem volt "szótár", így előfordulhatott, hogy valaki teljesen máshogy értelmezte a másik mondanivalóját. Például a "cat" szó jelentése lehetett nő és férfi egyaránt. Nagy zűrzavart okozott a "shorty" kifejezés is, ami nemcsak nőt jelentett, hanem fiatal gyermeket is. Ehhez hasonló nehézségek miatt néha nehéz volt megérteni a rapszövegeket, és ma sem könnyebb.

Ez volt az oka annak, hogy a rapzenét elsősorban az alacsonyabb osztálybeli és szegényebb körülmények között élő feketék hallgatták, akik ugyancsak használták ezt a szlenget.

A 70-es évek végén a rossz gazdasági helyzet és a nyomor ellenére az MC-k többsége lágy, érzelgős, buli témájú szövegeket írt. A dalok ritkán foglalkoztak társadalmi és politikai ügyekkel, leginkább talán azért, mert a mondanivalójuk limitált módon, csak a party közönségéhez jutott el. Vagyis nem kapott nagyobb nyilvánosságot.

1978 és 1979 között a rap elhagyta Bronx területét és elterjedt egész **New York**-ban. Ekkor jelent meg a **Rapper's Delight** című szám, amit a **Sugarhill Gang** adott elő. A lemezük 2 millió példányban fogyott, és általuk országosan is népszerű lett a rap műfaj.

Ebben az időben még csak fekete (vagy latin-amerikai) MC-k voltak, akik kizárólag saját közösségüket "szórakoztatták". Mivel a hallgatóság köre kibővült, ezért egyre több MC rappelt a gettó hétköznapokról és a gazdasági helyzetről. Megszületett a politikai rap, aminek egyik mesterdarabja a **The Message** című 1982-es **Grandmaster Flash and Furious Five** produkció volt.

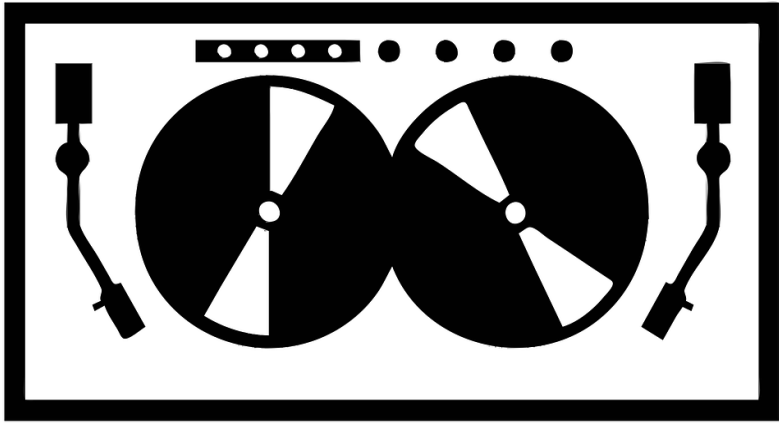
A nyolcvanas évek elején megjelent a **Run-DMC**, akik addig soha nem látott magasságba emelték a rap népszerűségét. Az ő zenéjük által egyre több fehér csatlakozott a rapperek táborához, ami korábban nem volt jellemző.

1984-ben létrejött a legendás **Def Jam** kiadó és szerződést kötött a **Columbia Records** terjesztővel. Ezzel egy új zenei folyamat indult el, ami ugyancsak hatalmas lökést adott a műfajnak.

Ekkor kezdődött a **Beastie Boys** karrierje is, akik később első fehér rapcsapatként kiemelkedő sikereket értek el a nyolcvanas évek közepétől.

A rap a kezdetek óta férfi központú, egyfajta macho műfaj, ezért a korai időszakban csak kevés női MC tudott érvényesülni. Az East Coast első elismert lány előadói **Sha-Rock (Funky 4+1)** és **Roxanne Shante** voltak.

A nyugati parton később bontakozott ki a Hip Hop, elsősorban a szigorúbb helyi szabályok és törvények miatt. Amíg New Yorkban bárki szervezhetett utcai „block partykat”, addig Los Angelesben ehhez rengeteg engedély kellett a hatóságoktól. Emiatt a spontán zenei élet kevésbé volt pezsgő. Ha az első női West Coast MC-ről beszélünk, akkor mindképp **Rockin' Roz** nevét kell megemlíteni, aki a 80-as évek elején tűnt fel.

A KORAI RAP KIEMELT ALAKJAI, CSAPATAI

2 Sisters

csapat

A lánycsapat producere **Man Parrish** volt. "**Two Sisters**" című első albumuk a **SugarScoop Records** gondozásában jelent meg a 80-as évek elején. Ezt követte a "**High Noon**" lemez, amin számos népszerű dal szerepelt, pl. "**B-Boys Beware**", "**High Noon**", "**Destiny**" és "**Scratch This**". Az electro Hip Hop képviselői voltak.

Beastie Boys

csapat

A csapat 1981-ben alakult a következő felállással: basszusgitár **Adam Yauch** (MCA) (*elhunyt 2012-ben*), dob **Kate Schellenbach**, gitár **John Berry** és ének **Mike Diamond** (Mike D).

1982-ben készítették az első hivatalos felvételüket "**Pollywog Stew 7**" címmel, de ekkor még punk/rock zenét játszottak. 1983-ban a **The Cooky Puss** kislemezük már a Hip Hop stílust képviselte. Ekkor került a csapatba **AdRock** (Adam Horovitz), aki John Berry helyét vette át. 1984-ben kialakult a jelenlegi felállítás (MCA, AdRock, Mike D).

A **Def Jam** még ebben az évben leszerződötte őket, és megjelent a "**Rock Hard / Beastie Groove**" című kislemezük. 1985-ben három korong jött ki tőlük, a "**She's On It / Slow And Low**", a "**Hold It Now, Hit It**" és a "**Paul Revere / The New Style**". Előzenekarként felléptek **Madonna** és a **Run-DMC** turnéján.

1986-ban megjelent első teljes albumuk, a "**Licensed To Ill**", ami óriási sikereket ért el. Ez volt az első raplemez, amely felkerült a Billboard slágerlista első helyére. A "**Fight For Your Right**" és a "**No Sleep Til Brooklyn**" c. számok nemcsak az Egyesült Államokban, hanem az egész világon népszerűek voltak.

Busy Bee

személy

További neve: **Chief Rocker Busy Bee**

David Parker néven született **Bronx**ban. 1977-ben került a Hip Hop rajongók táborába. Tagja volt a **Zulu Nation** mozgalomnak, amit **Afrika Bambaataa** alapított 1973-ban.

1980-ban a **Marvelous Three** tagjaként elkészítette a "**Rappin' All Over**" című számot. Ugyanebben az évben a **Sugarhill Records** gondozásában megjelent a "**School Days**" c. kislemeze.

A 80-as években a New York-i MC párbajok egyik aktív résztvevője volt. 1981-ben a **Harlem World** nevű szórakozóhelyen egy MC battle alkalmával a Hip Hop történelem egyik legnagyobb szócsatáját vívta egy másik legendás előadóval, **Kool Moe Dee**-vel.

Az 1981-es "**Making Cash Money**" és az 1984-es "**Busy Bee's Groove**" c. számokkal nagy sikereket ért el. 1982-ben szerepelt az egyik leghíresebb Hip Hop filmben, a **Wild Style**-ban.

1986-ban megnyerte az **MC World Supremacy Belt** nevű versenyt. Pályafutásának csúcspontját az 1987-es "**Suicide**" című számmal érte el, amiben közreműködött **DJ Jazzy Jay**.

Cold Crush Brothers

csapat

Tagok: **DJ Tony Tone** (Angelo King) • **Easy AD** (Adrian Harris) • **DJ Charlie Chase** (Carlos Mandes) • **Grandmaster Caz** (Curtis Fisher) • **Almighty KG** (Kenneth Pounder) • **JD** (Jerry Dee Lewis) • **Money Ray** (Eric Hoskins, *elhunyt 2002-ben*)

Az első rapcsapatok egyike. Eredeti felállásban szerepelt **Chase, Tone, A.D. Whipper Whip, Mr. T** és **Dot-A-Rock** is, de később Whipper-Whip és Dot-A-Rock a **Fantastic Five** nevű formációhoz csatlakozott, akik gyakran vívtak MC párbajt a Cold Crush tagjaival. A csapat legismertebb felállása két DJ (**Charlie Chase** és **Tony Tone**) és négy MC (**Grandmaster Caz, Almighty KG, JDL** és **Easy AD**).

.....

Grandmaster Caz és **JDL** néha külön utakon járt, ezért őket "**Notorious Two**"-nak is hívták. **Money Ray** a 80-as évek elején került a Cold Crush-ba. Kezdetben a csapat táncosa volt, de néha MC-ként is be kellett segítenie. Ez oda vezetett, hogy Ray lett a csapat új MC-je.

Almighty KG a 70-es években egy **DJ Smoky** partyn látott először breakeseket, graffitiseket és DJ-ket. Mivel nem rendelkezett a szükséges technikai eszközökkel, ezért nem volt lehetőség arra, hogy DJ legyen. A graffiti sem jöhetett szóba, mert szülei azt szigorúan elítélték. Az egyetlen dolog, amit csinálhatott, az a break volt. Sokáig csak táncsal foglalkozott, de látott egy **Grandmaster Flash** és **Melle Mel** fellépést, és úgy döntött, hogy ő is MC lesz. Egy ideig a **Cheeba Crew** tagja volt. 1978-ban találkozott a Cold Crush Brothers DJ-jével, **Charlie Chase**-zel, és az ő segítségével 1979-ben a Cold Crush egyik MC-je lett.

A 70-es évek végén **Grandmaster Caz** egyik barátja egy **Hank** nevű MC volt, aki később a **Sugarhill Gang** nevű új csapat tagja lett, amit a **Sugar Hill Records** kiadó hozott létre. Hank egyszer megkérdezte Caz-t, hogy használhatja-e néhány rap szövegét. Természetesen igent mondott, mert úgy gondolta, hogy Hank majd beajánlja őt is a kiadónál. Ez nem történt meg.

1979-ben megjelent a Sugarhill Gang "**Rapper's Delight**" c. száma, amiben Caz néhány kölcsönadott szövege is hallható. A dal hatalmas sikert ért el, de Caz soha nem kapott pénzt a lemezek után, és a nevét sem tüntették fel.

A Cold Crush Brothers szerepelt az 1982-es **Wild Style** című Hip Hop filmben. Ebben az évben részt vettek a Wild Style-hoz kapcsolódó Japán turnén is.

Ezután négy számuk jelent meg, pl. "**The Weekend**", "**Punk Rock Rap**", "**Fresh , Wild, Fly, and Bold**", a "**Heartbreakers**".

Teljes hosszúságú albumuk soha nem készült.

Count Coolout

személy

James Minor néven született **New Yorkban**. Stílusára **Jimmy Spicer** volt a legnagyobb hatással, és karrierjét is az ő háttér vokálosaként kezdte.

1980-ban jelent meg az első saját lemeze. A "**Rhythm Rap Rock**" és a "**Here To Stay**" számai nagy sikereket értek el. Később létrehozta a **Jathom Records** nevű kiadót, és jelenleg is produkciók menedzselésével foglalkozik.

Crash Crew

csapat

Tagok: **E.K. Mike C** • **La Shubee** • **Barry Bistro** • **G-man** • **Reggie Reg** • **DJ Darryl C** (*elhunyt 1999-ben*)

A csapat 1977-ben alakult **Harlemben**. Mivel **Mike C** egy zenei stúdióban dolgozott, így gyakran el tudta intézni, hogy a Crash Crew soron kívül használhassa azt.

1981-ben a **Sugar Hill Records** kiadásában megjelentették első kislemezüket „**We Want To Rock**” címmel. Ezt követte 1982-ben a „**Breaking Bells**”, majd 1983-ban az „**On The Radio**”.

1984-ben jelent meg első teljes albumuk „**The Crash Crew**” címmel.

Dimples D

személy

Crystal Smith néven született, és a női MC-k egyike volt. A 80-as évek elején **Marley Marl** producer segítségével (akinek barátnője volt akkor) elkészítette a "**Sucker Dj's**" c. számot, ami valójában egy „diss track” volt és a **Run-DMC** aktuális slágerét a „**Sucker MC's**” c. dalt gyalázta.

A produkció nem volt sikeres, de segített Marley-nak abban, hogy neve ismerté váljon, mint producer.

Disco Four

csapat

Tagok: **DJ Al Bee • Ronnie D • Greg G • Mr. Troy • Country • Kool Gee**

A csapat **Harlemben** alakult 1 DJ (Al Bee) és 5 MC (Ronnie D, Greg G, Mr Troy, Country, Kool Gee) felállással. Több kiadónál is dolgoztak, pl. **Enjoy**, **Profile** és **RoofTop**. Legismertebb számaik a "**Movin and Groovin**", a "**Do it, Do it**", a "**We're At The Party**" és a "**Throwdown**".

1984-ben szerepeltek a "**Here Comes That Beat**" című válogatáslemezen. 1986-ban a **Danya Records** gondozásában megjelentet a "**Get Busy / Stomp**" kislemezük.

Donald D

személy

Zenei karrierjét a **Zulu Nation** tagjaként kezdte **New Yorkban**. Elsősorban úgynevezett "történetmesélő" MC volt, de a freestyleban is jeleskedett. Később **Vincent Davis**, a **Vintertainment Records** producere karolta fel. Az ő segítségével készítette el a "**Rock the House**" című számot, amiben a **The B-Boys** is közreműködött. Ezt a dalt csak ritkán játszották a rádiók, de a breakesek körében az egyik legnépszerűbb sláger lett. Következő kislemeze a "**Stick Up Kid / Girls**" volt, amin **Brother B** is hallható.

A 80-as évek elején gyakran lépett fel **Doug E Fresh** és a **Boogie Boys** társaságában. "**Outlaw / Dope Jam**" című kislemeze elsősorban az egyetemi rádiók kedvence volt. Az 1984-es "**Donald's Groove**" produkciója az **Elektra** gondozásában jelent meg, és **Grandmaster Flash** volt a producere.

A 80-as évek közepén szerepelt **Ice T** "**Rhyme Syndicate - Comin Through**" albumán. Nemsokkal ezután Los Angelesbe költözött. Második albuma, a "**Let The Horns Blow**" váratlan sikert ért el Japánban és Európában. Az ő nevéhez fűződik a **Trespass** című film egyik zenéje, az "**I'm Gonna Smoke Him**".

Double Trouble

csapat

Tagok: **Rodney Cee** (Rodney Stone) • **KK Rockwell** (Kevin Smith)

Rodney és KK előtte a **Funky 4+1** tagjai voltak. A 80-as években a **Capitol Records** gondozásában megjelentettek egy kislemezt, ami megbukott. Ezután felvették a "**The Deuce**" nevet, és így folytatták pályafutásukat.

A csapat szerepelt a **Wild Style** című 1982-es Hip Hop filmben, ahol a "**Stoop Rap**" című számukat adták elő, amit később feldolgozott a **Fat Boy Slim (Norman Cook)**.

Doug E Fresh

személy

1966-ban született **Douglas E. Davis** néven. A 80-as évek elején ő tette le a "**Human Beat Box**", vagyis a "szájjal dobolás" alapjait. Az ő technikáját később számtalan előadó használta, pl. **Darren Robinson (Fat Boys)** vagy **Biz Markie**.

1982-ben már rajta volt a "**Pass The Budda**" című lemezen, amin **Spoonie G** és **DJ Spivey** is hallható. Szerepelt az 1984-es **Beat Street** című filmben, amiben a **Treacherous Three** tagjaival közösen az "**Xmas Rap**" számot adják elő. Első szóló produkcióját az **Enjoy! Records** jelentette meg "**Just Having Fun**" néven.

A 80-as években a **Get Fresh Crew** tagja volt **MC Ricky D (Slick Rick)**, **Barry Bee** és **Chill Will** társaságában. Két Hip Hop klasszikus fűződik a nevükhöz, az 1985-ös "**La-Di-Da-Di**" és a "**The Show**". 1986-ban jelent meg „**Oh, My God!**” c. első albuma.

Dr. Jeckyll & Mr. Hyde

csapat

Tagok: **Dr. Jeckyll** (Andre Harrell) • **Mr. Hyde** (Alonzo Brown) • **Scratch on Galaxxy** (George Llado)

Mr. Hyde 1981-ben a **Profile** kiadónál vette fel az első számát,

"**Young Ladies**" címmel. Ebben az évben csatlakozott hozzá Dr. Jeckyll, és megszületett a duó első dala, a "**Genius Rap**". Következő kislemezük 1982-ben jelent meg "**The Challenge**" néven. Ezután a csapatot a **Rush Management** karolta fel.

Nagy sikert értek el az 1983-as "**Getting Money**" és az 1984-es "**Fast Life / AM:PM**" számokkal. 1985-ban jelent meg a "**Champagne Of Rap**" című albumuk. A lemez egyik érdekessége a "**Transformation**" dal, aminek **Davy DMX** volt a producere.

A csapat 1987-ben feloszlott, de Mr. Hyde folytatta zenei karrierjét a Profile kiadónál.

Dr. Jeckyll a 80-as évek végén az egyik alapítója lett az **Uptown Records**-nak, ahol olyan előadók jelentek meg, mint pl. **Guy, Heavy D & The Boys, Father MC, Finesse & Syquesse**. Később a **Motown Records** elnöke lett.

Duke Bootee személy

Edward G. Fletcher néven született. Zénész, producer és rapper, aki egy ideig a **Sugar Hill Records**nál dolgozott. Kevesen tudják, hogy az 1982-es "**The Message**" című szám eredetileg az ő ötlete volt. Ő írta a szöveg egy részét is. A "**The Message 2**" című **Melle Mel** dalban ugyancsak közreműködött.

1984-ben jelent meg "**Bust Me Out**" című első szóló albuma, amiről az egyik legnagyobb sláger a "**Live Wire (I Wanna Girl That Sweats)**" volt. 1986-ban született meg karrierjének legsikeresebb produkciója, a "**Broadway**". Producerként olyan előadókkal dolgozott együtt, mint pl. **Z3 MCs** (1985), **DJ Cheese & Word of Mouth** (1986), **K-Rob & DJ Cheese** (1987).

Fantasy 3 csapat

Tagok: **Larry B • Silver Fox • Charlie Rock**

A csapat három kislemezt jelentett meg a 80-as évek elején. 1983-

.....

ban az **"It's Your Rock"** a **Specific Records** kiadásában látott napvilágot (producer: **Master OC**). 1984-ben a **"Hip Hop Summer / Buck Stops Here"** produkciójuk már a **CCI Records** neve alatt jelent meg (producerek: **Aldo Marin** és **Hashim**).

Az utolsó, és egyben legsikeresebb kislemezük, a **"Biters In The City"** 1985-ben jött ki. Ez egy **Crash Crew** ellenes dal volt.

Fat Boys csapat

Tagok: **Kool Rock-Ski** (Damon Wimbley) • **Prince Markie Dee** (Mark Morales) • **The Human Beat Box** (Darren Robinson, *elhunyt 1995-ben*)

A csapat 1983-ban alakult **Disco Three** néven. Ebben az évben részt vettek a **Radio City Music Hall** nevű tehetségkutató versenyen, ahol első helyezést értek el. Ezután **Kurtis Blow** lett a producerük, és az ő segítségével készítették a dalokat. Mivel a tagok sokat ettek és túlsúlyosak voltak, ezért **Charles Stettler**, a csapat menedzsere azt ajánlotta, hogy változtassák a nevüket **Fat Boys**-ra.

Az 1984-es **"Fat Boys"** című lemezük hatalmas sikereket ért el. Ezután újabb albumok következtek. 1985-ben a **"The Fat Boys Are Back"** és 1986-ban a **"Big & Beautiful"**. Szerepeltek a **Krush Groove** című filmben. Ezután elindult a saját komédia sorozatuk, a **Disorderlies**.

Legnagyobb sikerük az 1987-ben megjelent **"Crushin"** című lemezük. **Darren Robinson** 1995-ben elhunyt.

Fearless Four csapat

Tagok: **The Great Peso** (Mitchell Grant) • **The Devastating Tito** (Tito Jones) • **Mighty Mike C** (Michael Kevin Clee) • **DLB** • **The Microphone Wizard** (Daryl Barksdale) • **O.C.** (Oscar Rodriguez, Jr.) • **Krazy Eddie** (Eddie Thompson)

Az eredeti felállásban szerepelt **Troy B** is, de a helyét **DLB** vette át. **Tito** és **OC** korábban a **Houserockers Crew** tagjai voltak.

A Fearless Four volt az első olyan rapcsapat, akit egy nagy kiadó, az **Elektra** szerződtetett. *(Az első szóló MC, akit egy nagy kiadó foglalkoztatott, **Kurtis Blow** volt)*

A csapat legnagyobb sikere az 1981-es "**Rockin' It**" című szám volt. Másik hasonlóan ismert daluk az 1983-as "**Problems Of The World Today**", amit Kurtis Blow-val közösen készítettek. Az "**It's Magic**", a "**Dedication**" és a "**You Can't Rock Us**" dalok ugyancsak népszerűek voltak. A 80-es évek közepén **Great Peso** számtalan előadó lemezén szerepelt, pl. **Papa Austin** "**Wrong Girls to Play With**", **Hiko** "**She's Wild**", **Mr. Nasty**, **Master OC** & **Krazy Eddie**.

A Fearless Four DJ-je 1985-ben megjelentette saját lemezét "**Masters Of The Scratch**" címmel. Később a csapat aktivitása megszűnt.

Freddy B And The Mighty Mic Masters

csapat

Tagok: **Freddy B** • **Captain GeeWiz** • **ESP** • **EZ-L-Double E**

A csapat a New York-i **Brooklyn**ban alakult. Zenéjükkel hamar megbecsülést és tiszteletet harcoltak ki maguknak. Az elsők között voltak, akik dobgépet használtak. Soha nem adtak ki saját albumot, de pályafutásuk során számos sikeres dalt készítettek, pl. "**The Main Event**", "**Freddy's Back**", "**We're Back Y'all**", "**It's the Hip Hop**", "**Coolin On The Ave**". A tagok közül csak **Captain GeeWiz**, a csapat vezéregyénisége maradt aktív.

Fresh 3 MC'S

csapat

Tagok: **Mr. Bee** • **Supreme GQ** • **Jay Cool** • **DJ Devine**

A csapat a 80-as évek elején alakult. 1982-ben a **Profile Records** szerződtette őket, és a következő évben megjelent a "**Fresh**" című kislemezük. Zenéjük kevés sikert ért el. Az 1984-es "**Have Your Heart**" c. számukat ugyancsak ritkán játszották.

Fresh Gordon

személy

Karrierjét DJ-ként kezdte. Hangja erőteljes és rendkívüli volt, de szóló MC-ként nehezen tudott érvényesülni, ezért csatlakozott a **Choice MC's** rapcsapathoz. 1985-ben együtt elkészítették a "**Brooklyn Style**" című kislemezt.

1986-ban a **Tommy Boy** gondozásában megjelent a saját kislemeze, ami a "**Fresh Commandments**" és a "**My Filas**" számokat tartalmazta. A "My Filas" egy válasz volt a **Run-DMC** "**My Adidas**" dalára. A 80-as években számos más előadóval dolgozott együtt, pl. **Fat Boys**, **MC Chill** és **King Tre**. Ezután saját stúdiót hozott létre, ahol olyan slágerek készültek, mint pl. a **Salt-N-Pepa** "**Push It**" című száma.

Funky 4 + 1

csapat

Tagok: **KK Rockwell** (Kevin Smith) • **Keith Keith** (Keith Caesar) • **Lil' Rodney Cee** (Rodney Stone) • **Jazzy Jeff** (Jeffrey Myree) • **Sha Rock** (Sharon Green) • **DJ Breakout**

1979-ben alakultak. Az eredeti felállításban **Rahiem** is szerepelt, de ő elhagyta a csapatot, mert csatlakozott a **Grandmaster Flash and The Furious 4** formációhoz. Az ő helyét **Rodney Cee** vette át. A **Funky 4+1** tagjai közt **Sha Rock** is szerepelt, akit az első női MC-nek tekintenek.

"**Rappin and Rockin the House**" című kislemezük egy 15 perces dalt tartalmazott, ami a Hip Hop történelem egyik leghosszabb rapszáma. A "**Do You Want To Rock**", a "**King Heroin**", a "**Square Biz**", a "**Feel It**", a "**Superstars**" és a "**That's The Joint**" számok ugyancsak népszerűek voltak. 1981-ben felléptek a **Saturday Night Live** showban, és ezzel ők lettek az első rapperek, akik országos televíziós műsorban szerepeltek. Saját albumuk soha nem jelent meg. 1983-ban a csapat felbomlott. **KK Rockwell** és **Rodney Cee** megalapították a **Double Trouble** duót. Sha Rock csatlakozott két másik női MC-hez, és létrehozták az **Us Girls** nevű formációt. **Jazzy Jeff** leszerződött a **Jive** kiadóhoz, és folytatta a zenélést.

Grandmaster Flash and The Furious Five
csapat

Tagok: **Grandmaster Flash** (Joseph Saddler) • **Melle Mel** (Melvin Glover) • **Kidd Creole** (Nathaniel Glover) • **Cowboy** (Keith Wiggins, *elhuny 1989-ben*) • **Rahiem** (Guy Williams) • **Scorpio** (Eddie Morris)

Grandmaster Flash a 70-es évek közepén **Kool Herc** egyik tanítványa volt. Tőle tanulta a DJ technika alapjait, majd továbbfejlesztette azokat. Ő már fülhallgatót is használt, amivel könnyebb volt mixelés. Flash **beat box**-ot is használt, vagyis elektromos dobgépet. Ebből alakult ki a **human beat box** kifejezés. Ezt arra mondták, aki a szájával próbálta utánozni a dobok hangjait.

Flash a partyk egyik kedvenc DJ-je lett, ahol gyakran tanította a fiatal **Theodore**-t, aki később a "**scratch**" kitalálója lett.

Melle Mel az első Hip Hop MC-k egyike volt, és ugyanez mondható **Cowboyra** is. Mindketten tagjai voltak a **Furious Five** csapatnak, aminek felállása 1978-ban lett végleges. A legenda szerint Cowboy kreálta a „Hip Hop” kifejezést, mivel gyakran használta fellépéseken, ami később ráragadt erre az egész városi kultúrára.

Flash 1981-ben elkészítette a "**The Adventures of Grandmaster Flash on the Wheels of Steel**" c. mixlemezt, ami akkor az egyik legnagyobb hatású DJ produkció volt.

1982-ben szerepelt a **Wild Style** című filmben. Ebben az évben jelent meg a csapat legismertebb dala, a "**The Message**", ami politikai és szociális tartalmával utat csinált olyan későbbi csapatoknak, mint pl. a **Public Enemy** vagy a **Boogie Down Productions**.

1983-ban megjelent Melle Mel szóló száma, a "**White Lines (Don't Do It)**", ami drogellenes tartalma miatt sok figyelmet kapott.

1983-tól a **Run DMC** megjelenésével, a **Furious Five** egyre inkább kikerült a reflektorfényből.

Grandmaster Caz

személy

Curtis Fisher néven **Bronx**ban született és nőtt fel. A Hip Hop egyik legsokoldalúbb figurája - DJ, MC, szövegíró. 1974-ben egy **Kool Herc** partyn határozta el, hogy ő is DJ lesz. Később csatlakozott hozzá **JDL** és együtt megalapították a "**The Notorious 2**" csapatot. Caz nemcsak a lemezeket pörgette, hanem szövegeket is írt és rap technikáját is fejlesztette.

Néhány szövege bekerült az 1979-es „**Rapper's Delight**” c. **Sugarhill Gang** dalba, mivel barátja volt a csapat egyik tagja, **Big Bank Hank**, akinek gyakran kölcsönadta saját irományait. Hank ezek közül felhasznált néhányat a számban.

1979-ben **DJ Charlie Chase** kérésére tagja lett a **Cold Crush Brothers** csapatnak. A Cold Crush általa magasabb szintre jutott, és stílusuk hatással volt olyan későbbi előadókra, mint pl. **KRS-One**, **Will Smith**, **Big Daddy Kane**, **Slick Rick**.

Grandmaster Caz 1982-ben szerepelt a legendás "**Wild Style**" című Hip Hop filmben. Ezután szóló karrierbe kezdett. A **Tuff City** label alatt számtalan zenét készített. A 80-as években olyan előadókkal dolgozott együtt, mint **Biz Markie**, **Doug E. Fresh** és **KRS-One**.

Grand Wizard Theodore and The Fantastic Five

csapat

A csapat további nevei: **Fantastic Freaks**, **Fantastic Romantic 5**

Tagok: **Grand Wizard Theodore** (Theodore Livingston) • **Waterbed Kev** (Kevin Strong) • **Master Rob** (Robin Strong) • **Prince Whipper Whip** (James Whipper) • **Ruby Dee** (Rubin Garcia) • **Dot-A-Rock** (Darryl Mason)

A fiatal Theodore a 70-es években lett DJ. Egyik "tanára" **Grandmaster Flash** volt. Grand Wizard Theodore rakta le a "**scratch**" és a "**needle drop**" technikák alapjait. Fiatalon általában hangosan hallgatta a lemezeit, ezért az anyja gyakran benyitott a szobájába. Egy ilyen alkalom során az ujjával megállította a pörgő

lemezt, hogy hallja anyja szavait, de közben előre és hátra húzogatta ugyanannál a dobrésznél. Ezzel érdekes hangzást ért el, ami tetszett neki. Később tudatosan alkalmazta ezt a technikát különböző lemezek hangjaival. Évek múlva a scratch a DJ kultúra legismertebb komponense lett. A csapat saját albumot nem adott ki soha. Egyik legelső sikerük az 1980-as "**Can I Get A Soul Clap**" számuk volt. 1982-ben szerepeltek a **Wild Style** című Hip Hop filmben.

Harlem World Crew

csapat

Tagok: **Dr. Jeckyll** (Andre Harrell) • **Mr. Hyde** (Alonzo Brown) • **MC Charlie Rock** • **MC Son of Sam** • **DJ Ronnie Green**

Dr. Jeckyll és Mr. Hyde voltak a csapat vezérei. Ismertebb számaik: a "**Doin The Do**", a "**Rapper's Convention**" és a "**Love Rap**". Mind 1980-ban készült.

Ice T

személy

1958-ban született **Newarkban Tracy Marrow** néven. Később Los Angelesben nőtt fel, ahol már fiatalon rappelt. Az **Ice T** nevet **Robert Maupin Beck** (1918-1992) hatására vette fel, aki **Iceberg Slim** néven népszerű novellákat írt a bűnözőkről és az alvilágról.

Ice T az iskola befejezése után az amerikai hadseregben szolgált 1979 és 1981 között. A 80-es évek elején számtalan kislemezt csinált, és közreműködött mások dalaiban. 1984-ben szerepelt a **Breakin'** című filmben.

1986-ban súlyosan megsérült, mikor autójával balesetet szenvedett. Ez volt élete egyik fordulópontja, mert ezután nagyobb figyelmet fordított a rappelésre és a zenei karrierje építésére.

1987-ben elérte célját és leszerződött a **Sire** kiadóhoz. Itt jelent meg "**Rhyme Pays**" című első albuma, aminek **Afrika Islam** volt a producere. A korong hamar aranylemez lett. Ezt követte 1988-ban a "**Power**" album, ami hasonló sikereket ért el.

Imperial Brothers

csapat

1984-ben jelent meg a "**We Come to Rock**" kislemezük a **Cutting Records** gondozásában. A dalból **DJ Whiz Kid** csinált remixet, ami a B oldalon hallható.

A következő ismert produkciójuk az 1985-ös "**Live It Up**" volt.

Intensive 3 MC's

csapat

Tagok: **Mr. T** • **Freakmaster Les** • **The King Cool Cee** (aka King Chepell) • **Larry Zappo** • **DJ ELEO**

A tagok **Bronx** és **Harlem** területéről származtak. A csapat 1983-ban jelentette meg első kislemezét, "**We Are The Three MC's**" címmel.

Jimmy Spicer

személy

A korai Hip Hop korszak egyik ismert figurája. Első, "**Adventures of Super Rhymes**" című kislemezét 1979-ben adta ki a **Dazz Records**. A korong csupán egy 13 perces dalt tartalmazott, de a szám nagyszerűen bemutatta Jimmy történetmesélő képességeit. Ezt a vonalat folytatta később **Slick Rick** vagy **Dana Dane**.

1982-ben megjelent a "**The Bubble Bunch**" című száma a **Mercury Records** gondozásában, majd 1983-ban a "**Money (Dollar Bill Ya'll)**" című funky dal a **Spring Records** kiadásában.

Egy ideig a **Def Jam** is foglalkozott vele. Ennek gyümölcse az 1985-ös "**Beat The Clock / This Is It**" c. kislemez, aminek az egyik producere **Rick Rubin** volt. 2019-ben elhunyt.

Kool Moe Dee

személy

1962-ben született **Mohandes Dewese** néven. Karrierjét a **Treacherous Three** tagjaként kezdte, de a nyolcvanas évek közepén

elhagyta a csapatot. 1981-ben Kool Moe Dee és **Busy Bee** a Hip Hop történelem egyik legnagyobb MC párbaját vívta.

Szóló pályafutását 1985-ben kezdte a **Sugar Hill** kiadónál, ahol a **"Turn It Up"** volt az első saját kislemeze. Ezután megismerkedett **Teddy Riley** producerrel, akinek ekkor még nem volt neve a szakmában, és együtt elkészítették a **"Go See The Doctor"** című dalt, ami mindkettőjük számára népszerűséget hozott.

Első albuma 1986-ban jelent meg, de az igazi sikert az 1987-es **"How Ya Like Me Now"** hozta meg. Szövegének célpontja **LL Cool J** volt, aki a **"Jack The Ripper"** dallal válaszolt. Kool Moe Dee ezután a **"Let's Go"** című számmal jött elő, amire LL Cool J válasza a **"To The Break of Dawn"** volt. A harcot Moe fejezte be a **"Death Blow"** dallal. Ez volt a Hip Hop egyik legnagyobb szöcsatája. Kool Moe Dee volt az első rapper, aki **Grammy-díj** gálán felléphetett. Szerepelt a **Stop The Violence Movement** albumon és **Quincy Jones** **"Back on the Block"** lemezén.

K Rob

személy

K Rob egy elfelejtett név, annak ellenére, hogy **Rammellzee**-vel közösen készített **"Beat Bop"** című száma hatalmas siker volt 1983-ban. A kislemezt eredetileg a **Tartwon Records** adta ki, de a jogokat később megvette a **Profile Records**. 1986-ban K Rob és **DJ Cheese** összeállt, és megszületett az **"I'm A Homeboy"** című dal, aminek a producere **Duke Bootee** volt. Ezt követte még ebben az évben a **"The Day K-Rob Came Back / Hey Hey Hey"** kislemez a Profile Records gondozásában.

Kurtis Blow

személy

1959-ben született **Curtis Walker** néven. 1976-ban felkarolta őt egy **Force** nevű partykat szponzoráló csapat, aminek **Russell Simmons** is tagja volt. Kurtis kezdetben **Kool DJ Kurt** néven lett ismert, de később inkább a rappeléssel foglalkozott, és **Run** lett a DJ-je. 1978 és 1979 között Kurtis és **Grandmaster Flash** sokat dolgozott együtt.

Első kislemeze a 70-es évek végén jelent meg **"Christmas Rappin / Rappin Blow"** címmel. A **Mercury** lemezcég egyik embere hallotta a

.....

számaikat és Kurtis Blow lett az első szóló MC, akit egy nagy lemezcéggel leszerződtetett. Következő sikeres száma "**The Breaks**" néven látott napvilágot. Kurtis Blow csinálta az első politikai rapszámok egyikét "**Hard Times**" címmel.

A 80-as évek elején sokat segített a **Disco Three** csapatnak, amely később **Fat Boys** néven vált ismertté. Szerepelt a **Krush Groove** és a **The Show** című filmekben.

1986-ban Kurtis és **Dexter King** (**Martin Luther King** fia) közös produkciót készített "**King's Holiday**" néven, amiben szerepelt a **Run-DMC**, a **Whodini**, **Grandmaster Melle Mel** és a **Fat Boys**.

LL Cool J személy

Queens-ben született **James Todd Smith** néven. Művésznévének jelentése: "**Ladies Love Cool James**". Karrierjét két embernek köszönheti, **Russell Simmons** és **Rick Rubin**.

9 évesen kezdett rappelni, és 11 évesen már saját DJ felszerelése volt. Néhány évvel később felvételeket készített és a kazettákat elvitte a kisebb kiadókhoz. Így jutott el az akkor még ismeretlen **Rubin** és **Simmons** pároshoz, akik a **Def Jam** alapítói voltak.

LL első kislemeze 1984-ben jelent meg "**I Need A Beat**" címmel, amit hamarosan a "**Radio**" album követte.

A 80-as évek közepén szerepelt a **Krush Groove** című filmben, majd 1987-ben visszatért a "**Bigger And Deffer**" albummal. A lemez legnépszerűbb számai az "**I Need Love**" és az "**I'm Bad**" voltak. A korong dupla platina elismerést kapott.

A "**Goin' Back To Cali**" című száma a **Less Than Zero** film egyik zenéje volt.

Lovebug Starski személy

Bronx területén született **Kevin Smith** néven. Számos DJ-vel dolgozott együtt. Egyik legismertebb társa **DJ Hollywood** volt. A 70-

es évek végén a **Harlem World** nevű helyen pörgette a lemezeket, ahol ebben az időben hatalmas MC párbajok folytak. Egyes nézetek szerint az ő nevéhez fűződik a kultúra elnevezése, a Hip Hop. Mások úgy vélik, hogy ez a kifejezés **DJ Hollywood** vagy **Cowboy** érdeme.

Starski a 70-es években kevés saját felvételt csinált. A 80-as évek elején a **Rappin'** című film zenéjén dolgozott, de előtte elkészített egy kislemezt "**Positive Life**" néven. Ezt követte a "**House Rocker**" című albuma.

1983-ban **Larry Smith** és **Kurtis Blow** producerek segítségével új kislemezt jelentetett meg a **Fever Records** gondozásában. A korongon két szám hallható, a "**You Gotta Believe**" és a "**Live at The Fever Disco**". 1984-ben megjelentek a "**Do the Right Thing**" és a "**Live at The Fever Part 2**" számai. Az 1986-os "**Amityville-House On The Hill**" produkciója nagy sikereket ért el.

A 80-as évek végén egy ideig eltűnt, de később visszatért és megalapította a **Tha Veteranz** nevű formációt DJ Hollywood és **Butchie B** közreműködésével. 2018-ban elhunyt.

MasterDon Committee

csapat

Tagok: **MasterDon** (elhunyt) • **Pebbley Poo** • **Gangster G** • **Keith KC**
• **Boo Ski** • **Johnny D**

A csapat az 1970-es évek közepén alakult **Harlem** területén. 1983-ban jelent meg a "**Funkbox Party**" című első kislemezük az **Enjoy Records** kiadásában. Ezt követte még ebben az évben a "**We're Gonna Get You Hot**", majd 1984-ben a "**Music Gram**". Ez utóbbi számot **Master P** is feldolgozta később.

1984-ben elkészült a "**Funkbox Party II**", de ez nem lett olyan sikeres, mint az első kislemez. 1985-ben a csapat női tagja, **Pebblee Poo** szólóként is bemutatkozott. "**Fly Guy**" című száma válasz volt a **Boogie Boys** "**Fly Girl**" dalára. Még ebben az évben **MasterDon** is elkészítette a saját szóló produkcióját "**Pay The Cost To Be The Boss**" néven.

MC Magic

személy

Queens területén született. Zenei karrierjét a 70-es években kezdte a **Disco Enforcers** nevű csapatban. Később alapítótagja lett a "**Sight & Sound**" csoportnak, amiben benne volt még **DJ Easy E**, **MC Robbie Rob**, **MC Cheba Dee** és **MC Keshia Kee**. 1980-ban létrehozta a **Frightful Four MC's** csapatot, és elkészítették a "**Rock The 80's**" című kislemezt.

MC Ricky D (Slick Rick)

személy

1965-ben született **Rick Walters** néven az angliai **Londonban**. Családja 1975-ben emigrált az Egyesült Államokba, és **Bronx** területén telepedtek le.

A 80-as évek elején került kapcsolatba a rapzenével. Kezdetben **MC Ricky D** néven ismerték, majd később felvette a **Slick Rick** nevet. 1985-ben jelent meg két népszerű száma, a "**La Di Da Di**" és a "**The Show**", amiket **Dough E Fresh** közreműködésével készített.

Három évvel később a **Def Jam** kiadónál megjelent első hivatalos albuma "**The Great Adventures of Slick Rick**" címmel, ami hamar platina lemez lett, és ez tette őt klasszikussá a rap világában.

Mean Machine

csapat

Tagok: **DJ Julio** (Steven Santiago) • **Jimmy Mac** (James Mclean) • **Mr. Nice** (Jose Semprit) • **Mr. Schick** (Daniel Rivera)

A Mean Machine a 70-es években alakult. 1979 végén jött létre a végleges, négy tagból álló fellállás. Az első többnyelvű csapatok egyike, mivel angolul és spanyolul rappeltek.

1980-ban felkarolta őket a **Sugar Hill Records**, és egy évvel később megjelent első kislemezük "**Disco Dream**" címmel. Az amerikai spanyol fiatalok megőrültek a zenéjükért. A Mean Machine utat csinált a rapzenének a latin-amerikai országok felé.

Mercedes Ladies

csapat

Tagok: **Baby D • Sherri-Sher • RD Smiley • Zina-Zee • DJ LaSpank • Eve-a-Def • Sweet P • Sty-Sty**

A Mercedes Ladies a 70-es évek közepén alakult, és az első, csak lányokból álló rapcsapat volt. **Sweet P** és **Sty-Sty** később csatlakozott. A 80-as évek elején szerepeltek **Donald D** "Don's Groove" című lemezén, de saját albumuk soha nem jelent meg, annak ellenére, hogy olyan MC-k és DJ-k előtt léptek fel, mint pl. **Grand Wizard Theodore, Kevie-Kev, Busy Bee, Master Rob, Bambaataa, Red Alert, Kool Herc, The Furious Five, The Cold Crush, Grandmixer DST.**

Newcleus

csapat

Tagok: **Cozmo D • Lady E • Monique Angevin • Chilly B**

A csapat 1979-ben alakult és nevükhöz fűződik a később Hip Hop klasszikussá vált "**Jam-On's Revenge**" című szám, amit a 80-as évek elején vettek fel. A dalra felfigyelt **Joe Webb** producer, aki 1983-ban kiadta ezt a produkciót a **Mayhew Records** neve alatt.

1984-ben "**Jam On It**" c. kislemezük felkerült a pop slágerlistára is. 1985-ben nagy sikereket ért el az "**I Wanna Be A B-Boy**" című számuk.

Rammellzee

személy

1960-ban született a New York-i **Queens**ben. Hip Hop karrierjét nem MC-ként, hanem graffitisként kezdte a 70-es években. 1982-ben szerepelt a **Wild Style** című filmben. Rappelési stílusa olyan későbbi előadókra volt hatással, mint pl. a **Beastie Boys** vagy **B-Real (Cypress Hill)**. 1983-ban jelent meg első száma "**Beat Bop**" címmel **K-Rob** közreműködésével. A rappelés mellett graffitivel, festéssel, szobrászattal foglalkozott. Haláláig aktív volt. 2010-ben hunyt el 49 évesen.

Real Roxanne

személy

1984 és 1985 között a **UTFO "Roxanne, Roxanne"** című dalának hatására számos női MC vette fel a Roxanne nevet. Ezt tette **A. Martinez** is, aki a **Real Roxanne** nevet választotta.

1985-ben megjelent a **"Romeo"** című kislemeze. A 80-as évek közepén **Roxanne Shante** egyik legnagyobb riválisa lett.

1988-as albumának sikerét elsősorban olyan producereknek köszönhette, mint pl. **Jam Master Jay, Howie Tee, Full Force.**

Roxanne Shante

személy

1984 és 1985 között a **UTFO** csapat **"Roxanne, Roxanne"** című dalának hatására számos női MC vette fel a Roxanne nevet. Ezt tette **Lolita Shante Gooden** is, aki a **Roxanne Shante** nevet adta magának. Ekkor még csak 14-15 éves volt, de tehetségesen rappelt.

A fiatal lány producere **Marley Marl** lett, és az ő segítségével készítette el a **"Roxanne's Revenge"** című dalt 1984-ben.

Később túrnékon is részt vett. Shante a UTFO egyik legnagyobb ellenfele volt, ezért amikor csak lehetett keresztbe tett nekik. Shante a 80-as évek közepén számos népszerű dalt készített, pl. **"Have A Nice Day"**, **"Go On Girl"**. 1986-ban egy közös produkció erejéig összeállt **Biz Markie**-vel, és megszületett a **"Def Fresh Crew"**. Shante a **"Payback"** és a **"Freestyle"** című számaival nagy sikereket ért el 1987-ben.

Run-DMC

csapat

Tagok: **Run** (Joseph Simmons) • **DMC** (Darryl McDaniels) • **Jam Master Jay** (Jason Mizell, *elhunyt*)

A fiatal Run 1978-ban **Kurtis Blow** DJ-je volt, és onnan kapta a nevét, hogy a két lemezjátészon nagyon gyorsan tudott mixelni.

Később megpróbálta a rappelést, és néhány saját felvételét megmutatta **Darryl McDaniels (DMC)** barátjának. DMC ekkor még nem igazán foglalkozott a Hip Hop kultúrával, elsősorban kosárlabdázott és képregényeket rajzolt. Egy nap viszont meghallotta **Grandmaster Flash** zenéjét, és eldöntötte, hogy ő is DJ lesz. Run később rábeszélte, hogy inkább MC legyen.

1980-ban **Queens** területén számos helyen felléptek. Ekkor találkoztak **Jazzy Jase** DJ-vel, aki később **Jam Master Jay** néven vált ismerté. A csapat összeállt és megalakult a Run-DMC.

Első sikerüket az 1983-as "**It's Like That / Sucker MC's**" kislemezükkel érték el, amit 1984-ben a "**Run-DMC**" című album követett. Még ebben az évben szerepeltek a "**Graffiti Rock**" filmbe, majd 1985-ben új albummal tértek vissza. A "**King Of Rock**" sikerebb volt az előzőnél. Az igazi kiugrást viszont az 1986-os "**Raising Hell**" jelentette, ami tartalmazta a "**Walk This Way**" című megaslágert, ami egy 1975-ös **Aerosmith** dal feldolgozása.

A 80-as évek a Run-DMC évtizede volt. A rapcsapatok közül ők kaptak először arany és platina lemezt, valamint övék volt az első rap klip az akkori **Music TV**-n. Az első rap előadók voltak, akik szerepeltek a híres **Rolling Stone** magazin címlapján.

2002-ben Jam Master Jay gyilkosság áldozata lett.

Sparky D személy

Női MC. Zenei karrierjét a brooklyni **Playgirls** csapatban kezdte. 1984-ben szerepelt **Spyder D** "**Placin The Beat**" lemezén.

Első szóló produkciója a "**Sparky's Turn (Roxanne You're Through)**" című szám volt. 1985-ben új kislemeze látott napvilágot "**He's My DJ / She's So Def**" címmel. A korongon közreműködött **DJ Red Alert**.

1987-ben a "**Throwdown**" és a "**Sparky's Back**" dalokkal tért vissza. Egyetlen albuma 1988-ban jelent meg "**This is Sparky D's World**" címmel.

Spectrum City

csapat

A csapatot **Hank Shocklee** (korábban Hank Boxley) alapította 1975-ben a New York-i **Long Island** városnegyedben. Testvére Keith 1978-ban csatlakozott. Kezdetben buliszervezéssel és DJ tevékenységgel foglalkoztak, de 1979-ben magukhoz vettek egy MC-t Chuck D személyében. A 80-as évek elején kiadtak néhány dalt, pl „**Lies**”, „**Check Out The Radio**„ és volt egy népszerű Hip Hop műsoruk a helyi WBAU rádióállomáson. Chuck D később a **Public Enemy** frontembere lett.

Spoonie Gee

személy

Gabriel Jackson néven született. Kezdetben R&B énekes akart lenni, de nem volt hozzá megfelelő hangja, ezért inkább rappelt. A 70-es évek végén egy rokona segítségével sikerült felvennie az első számát "**Spoonin Rap**" címmel. Ezután a fiatal MC-t az **Enjoy! Records** karolta fel, és **Bobby Robinson** lett a producere. Az első kislemeze a "**Love Rap**" volt. Később átkerült a **Sugar Hill Records** lemezcéghez, ahol további produkciói jelentek meg, pl. "**Spoonie Is Back**", "**Monster Jam**", stb.

1981-ben leszerződött a **Tuff City Records**-hoz, ahol olyan DJ-vel dolgozhatott együtt, mint pl. **DJ AJ** vagy **Davy DMX**. 1987-ben megjelent a "**The Godfather Of Rap**" című albuma, aminek **Marley Marl** és **Teddy Riley** voltak a producerei.

Spyder D

Duane Hughes néven született **Queens**-ben. A 80-as években **Russell Simmons** menedzselte. 1981-ben jelent meg első lemeze. Ezt követte 1984-ben a "**Placin' The Beat**", amin nemcsak ő szerepelt, hanem **Spyder C**, **DJ Doc**, **DJ Divine** és **Sparky D** is. Később **Tito Lewis** barátjával létrehozták a **Newtroit Records** lemezcéget.

1987-ben szerepelt a "**The Heart Of Hollis**" című korongon. Később az első raprádió, a **KDAY** hangtechnikusa lett **Los Angeles**ben.

Sugarhill Gang

csapat

Tagok: **Wonder Mike • Big Bank Hank • Master Gee • Kory O**

A 70-es évek végén **Sylvia Robinson**, a **Sugar Hill Records** elnöke meglátta a rapzenében rejlő üzleti lehetőséget, ezért egy csapat felépítésébe kezdett. **Hank** úgy került a későbbi **Sugarhill Gang** tagjai közé, hogy Sylvia egyszer hallotta őt rappelni, ezután arra kérte csatlakozzon a csapathoz.

Mivel Hank gyakran **Grandmaster Caz (Cold Crush Brothers)** szövegeit adta elő, ezért engedélyt kért tőle, hogy használhassa a rímeit. Caz ezt azzal a feltétellel fogadta el, ha Hank később segít a Cold Crush tagjainak, hogy a kiadó őket is felkarolja. Ez soha nem történt meg.

1979-ben "**Rapper's Delight**" című számuk mindenidők legnagyobb példányszámban eladott kislemeze lett. Több mint 2 millió fogyott belőle. A dal sokáig a slágerlisták elején szerepelt és általa a rap műfajt New York területén kívül is megismerték. 1980-ban jelent meg az első albumuk, majd 1981-ben egy újabb korong, amiről kiemelhető két szám, az "**8th Wonder**" és az "**Apache**". 1983-as és 1984-es lemezeik kevés visszhangot kaptak.

Symbolic Three

csapat

Tagok: **Sha Love • Money Love • Lady Lux**

Női rapcsapat, ami leginkább az 1985-ben készült "**No Show**" c. számáról ismert, amiben közreműködött **Mickey D** és **DJ Dr. Shock**. Ez a dal egyfajta válasz volt **Doug E Fresh** és **MC Ricky D (Slick Rick)** 1985-ös „**The Show**” c. számára. Egyfajta „diss track”. Az érdekesség az, hogy mindkét produkció ugyanannál a kiadónál jelent meg. Emiatt feltételezhető, hogy az egész csak marketingfogás volt.

A 80-as évek végén **Mikey D** szóló karrierbe kezdett, és nagy sikereket ért el több számával, például "**Bust A Rhyme Mike**", "**My Telephone**", "**I Get Rough**", és "**Comin' In The House**".

The B-Boys

csapat

Tagok: **Donald D • Brother B • DJ Chuck Chillout**

A csapat tagjai **Bronx** területéről származnak. Legismertebb daluk a "**Rock The House**" volt, amiből számos old school előadó használt samplekat, vagyis hangmintákat. Népszerű volt a "**2-3 Break**" és a "**Cuttin Herbie**" című instrumentál számuk is, amiben **DJ Chuck Chillout** scratch tudását mutatta meg. Az említett zenék 1983-ban jelentek meg a **Vintertainment Records** gondozásában.

1985-ben három sikeres dallal tértek vissza. A "**Stick Up Kid**", a "**Girls**" és a "**Girls Part 2**" által ismét reflektor fénybe került a csapat. Később a B-Boys feloszlott.

A 80-as évek közepén Chuck Chillout egy New York-i Hip Hop show műsorvezetője lett, de továbbra is aktív DJ maradt. Szerepelt az 1985-ös "**King Of Rock**" című **Run-DMC** lemezen, valamint megjelentetett egy saját szóló projektet "**Hip Hop On Wax Part 1**" címmel, ami egy trilógia első albuma volt. A második részét **DJ Red Alert**, a harmadikat pedig **DJ Born Supreme Allah** készítette el. Chuck Chillout remixeket is komponált más előadók számára.

The Boogie Boys

csapat

Tagok: **Boogie Knight** (William Stroman, *elhunyt 2001-ben*) • **Romeo JD** (Joe Malloy) • **Lil' Rahiem** (Rudy Sheriff) • **Kool Ski** (Keith Short)

A csapat szülőhelye **Harlem** volt, és eredetileg csak két tagból állt (**Keith Short** és **William Stroman**). A 80-as évek elején a duót felkarolta a **Mike and Dave Records**. Első számuk, a "**Rappin Ain't No Thang**" az egyik legnépszerűbb zene lett New Yorkban, ezáltal a csapat olyan helyeken tudott fellépni, mint pl. a **Harlem World**, a **Celebrity Club**, az **Audubon Ballroom**, a **T-Connection**, a **Disco Connection** vagy az **Ecstasy Garage Disco**.

Később leszerződtette őket a **Capitol Records**, ahol a híres **Ted**

Currier producer is dolgozott. Első kislemezük "**Breakdancer / Zodiac**" címmel jelent meg.

1985-ben elkészült a "**City Life**" nevű albumuk, amiről a "**Fly Girl**" dal később sláger lett. Ezután került a csapatba **Lil Rahiem** és **Romeo JD**. 1986-ban a négy fős Boogie Boys megjelentette a "**Survival Of The Freshest**" albumot. Utolsó lemezük 1988 végén látott napvilágot, "**Romeo Knight**" címmel.

The Choice MC's

csapat

Tagok: **Fresh Gordon** (Gordon Pickett) • **Jeffery D** (Jeffery Darling) • **Kieth B** (Kieth Bazmore) • **Stevie D** (Steve Dunn)

A csapat a New York-i **Brooklyn**ban alakult. Kezdetben négyen voltak, de később üzleti okok miatt csak hárman maradtak (Gordon, Kieth, Jeffery).

1985-ben jelent meg első lemezük "**Brooklyn Style**" néven a **Rocky Records** gondozásában. Ezt követte a **Tommy Boy Records** által kiadott "**Beat Of The Street**" album, ami tartalmazta Fresh Gordon leghíresebb szóló produkcióját, a "**Gordy's Groove**" számot.

The Force MC's

csapat

Tagok: **T.C.D** (Antoine Lundy) • **Stevie Dee** (Steve Lundy) • **Mercury** (Charles Nelson, *elhunyt*) • **Trisco** (Trisco Pearson) • **Lord K One** • **DJ Dr. Rock** (*elhunyt*) • **Dr. Shock**

A csapat 1979-ben alakult a New York-i **Staten Island** területén. Kezdetben volt egy **Jessie D** nevű tag is, de ő már az elején kilépett kábítószer problémák miatt.

1984-ben megváltoztatták a nevüket **The Force MD's**-re (**Musical Diversity**), és elkészítették első hivatalos kislemezüket, "**Let Me Love You**" címmel. Még ebben az évben megjelent a "**Love Letters**" albumuk. Ezt követte 1985-ben a "**Tender Love**" című lemez, aminek olyan producerei voltak, mint **Jimmy Jam** és **Terry Lewis**.

.....

1987-ben a **New York Music** nevű rendezvényen a legjobb vokál díjat nyerték meg. Nemsokkal ezután megjelent harmadik albumuk, a "**Touch And Go**".

The Infinity Rappers csapat

Tagok: **King Pin Shahiem** • **Godfather KC** • **The Flyest Boo-Ski**.

The Flyest Boo-Ski a 80-as évek elején csatlakozott a csapathoz és ekkor váltak igazán aktívvá. Sorban készültek a dalok, pl. „**Cuts it up**”, „**Why is the Fresh**” feat. Herbie Hancock, „**Mean Machine**” feat. The Last Poets és „**The Home of Hip Hop**”, ami Bronx egyik Hip Hop himnusza lett. A csapat DJ-je Grandmixer D.ST. volt.

1982-ben részt vettek az első európai Hip Hop túrnén másokkal együtt, pl. **Bambaataa**, **Rammellzee**, **Rock Steady Crew**, **Phase 2**, **Futura 2000** és **Dondi**.

The Intensive Three MC's csapat

Tagok: **Mr. T** • **Freakmaster Les** • **The King Cool Cee** • **Larry Zappo** • **DJ ELEO**

A tagok **Bronx** és **Harlem** területéről származtak. 1983-ban jelent meg első kislemezük "**We Are The Three MC's**" címmel. Kevés információ maradt róluk.

The Sequence csapat

Tagok: **Cheryl The Pearl** (Cheryl Cook) • **Angie B** (Angie Brown/Stone) • **Blondie** (Gwendolyn Chisholm)

A 80-as évek elején számos dalt készítettek a **Sugar Hill Records** segítségével. Az első, és egyben legsikeresebb kislemezük a "**Funk You Up**" volt. Később népszerű lett a **Spoonie Gee**-vel közösen felvett "**Monster Jam**" is.

T La Rock személy

A legendás **Special K (Traacherous 3)** testvére. Az "**It's Yours**" című első saját produkciója a **Streetwise Records**-nál készült, de csak 1984-ben jelent meg a **Def Jam** gondozásában. 1986 és 1987 voltak a legjobb évei. Ekkor állt össze a **Mantronik** nevű producer csapattal, és olyan népszerű kislemezeket adtak ki, mint pl. a "**Breaking Bells**" vagy a "**Back to Burn**". 1987-ben megjelent a "**Lyrical King from the Boogie Down Bronx**" című albuma.

T La Rock rappelési technikája és stílusa nagy hatással volt a fiatal **LL Cool J**-re, aki őt utánozva, hasonló módon szövegelt.

Traacherous Three csapat

Tagok: **Kool Moe Dee • L.A. Sunshine • Special K • DJ Easy Lee**

A csapat a 70-es évek végén alakult. A tagok ugyanabba az iskolába jártak, és innen ismerték egymást. Első kislemezük 1980-ban jelent meg "**The New Rap Language**" címmel az **Enjoy Records** gondozásában. Ezt követte a "**Body Rock**", ami az első olyan rapzene volt, amiben gitárt használtak.

1981-ben átszerződtek a **Sugar Hill Records** kiadóhoz, ahol további kislemezeket jelentettek meg. A 80-as évek elején a Traacherous Three a Hip Hop egyik elismert csapata lett.

1984-ben **Kool Moe Dee** és **Special K** szerepelt a "**Graffiti Rock**" című Hip Hop TV műsorban. Ugyanebben az évben a "**Beat Street**" c. filmben is megjelentek, ahol az "**Xmas Rap**" számot adták elő a fiatal **Doug E. Fresh** közreműködésével. A 80-as évek közepén aktivitásuk visszaesett és a csapat feloszlott. Kool Moe Dee sikeres szóló karrierbe kezdett.

1987-ben Special K a **Republic Records** gondozásában megjelentette a "**Special K Is Good**" című lemezét.

Easy Lee producerként dolgozott tovább.

Triple Threat Three

csapat

Tagok: **Mike C • DC Ray • Captain K**

A kaliforniai **Sacramento**-ban alakult. Az első West Coast rapcsapatok egyike. A **Saturn Records** kiadásában két kislemezük jelent meg. Ezek közül az 1984-es "**Scratch Motion**" című produkciójuk volt a legsikeresebb. 1985-ös „**M.P.G.**” számuk **Marvin Gaye** emlékére készült.

Us Girls

csapat

Tagok: **Sha-Rock • Lisa Lee • Debbie Dee**

Női rapcsapat. Sha-Rock korábban a **Funky 4+1** formációban szerepelt. Az Us Girls trió egyetlen ismert dala a "**The New York City Breakers**" volt, ami 1984-ben jelent meg. Ugyanebben az évben szerepeltek a "**Beat Street**" című Hip Hop filmben.

UTFO

csapat

Tagok: **Kangol Kid • Doctor Ice • Educated Rapper • Mixmaster Ice**

A csapat **Brooklyn**ban alakult 1983-ban. Nevük az **UnTouchable Force Organization** rövidítése. Kezdetben a **Whodini** hivatalos táncosai voltak, de 1984-ben elkészítették a "**Roxanne, Roxanne**" című számukat, amivel berobbantak a köztudatba. Erre a dalra válaszként közel 100 másik szám született, közülük a legismertebb **Roxanne Shante** produkciója volt, amit **Marley Marl** protezsált. Ez tekinthető a Hip Hop első „beef”-jének.

1985-ben jelent meg első albumuk „**UTFO**” címmel. Ezután **Educated Rapper** személyes okok miatt elhagyta a csapatot, de később visszatért. A 80-as évek második felében további három album jött ki tőlük: **Skeezer Pleezer** (1986), **Lethal** (1987), **Doin' It** (1989). Educated Rapper elhunyt 2017-ben.

Whodini

csapat

Tagok: **Jalil • Ecstasy • Grandmaster Dee**

1981-ben alakult **Brooklyn**ban. Ők voltak az első rapcsapat, akik hivatalos táncosokat alkalmaztak (**Kangol Kid** és **Dr. Ice**) a fellépéseken. Zenéjük a rap és az R&B ötvözete volt, ami később utat csinált a **New Jack Swing** műfaj számára. 1982-ben jelent meg „**Magic's Wand**” c. számuk, ami egy tisztelgés a **Rap Attack** nevű első rap rádióműsor és annak vezetője **Mr. Magic** előtt. Az első, hivatalos videóklippel rendelkező rapdalok egyike volt. 1983-as debütáló albumuk producerei európaiak voltak, de a lemez nem lett igazán sikeres. Az "**Escape**" című második albumuk viszont platina elismerést kapott 1984-ben. A lemezről több szám is sláger lett, pl. a "**Friends**", a "**Freaks Come Out at Night**" vagy a "**Big Mouth**". 1986-ig voltak a legproduktívabbak, igaz utána is jelentek meg új albumaik. A 80-as években együtt tűrnéztak olyan előadókkal, mint pl. **Run-DMC**, **Fat Boys**, **LL Cool J**. Európában is gyakran felléptek. 1987-ben szerepeltek az „**Invisible Thread**” c. TV filmben.

Word Of Mouth

csapat

Tagok: **Original G • K.MC • DJ Cheese**

A csapat **New Jersey**-ben alakult. Zenei producerük **Duke Bootee** volt. Első sikerüket a "**King Kut**" című dallal érték el a 80-as évek elején. Ezt követte a "**Coast To Coast**" kislemez, ami ugyancsak nagy figyelmet kapott. 1986-ban **DJ Cheese** megnyerte a **World Mixing Championship** nevű versenyt. A csapat később feloszlott.

World's Famous Supreme Team

csapat

A tagok egy New York-i Hip Hop rádióműsorban dolgoztak, de emellett zenéket is csináltak. Nevük akkor vált igazán ismertté, mikor szerepeltek 1982-ben **Malcolm McLaren** „**Buffalo Gals**” c. számában. Legnagyobb slágerük az 1984-es "**Hey DJ**" volt, ami rákerült az 1986-ban megjelent „**Rappin**” c. albumukra is.

AudioMagnetics Extra 99

10% Extra Time
Jamproof
Mechanics
LOW NOISE
with Permanent
Head Cleaner

AudioMagnetics Extra LOW NOISE 99

Compact Cassette

90
132 m

Compact Cassette

C60

LH

Compact Cassette

Audio Magnetics Extra 99
LOW NOISE

HÍRES HANGFELVÉTELEK

A 70-es és 80-as évek történelmi jelentőségű fellépései, koncertjei, amikről hangfelvétel is készült.

1977

Fellépők: Mean Gene • DJ Theodore
Helyszín: 3rd Ave. Ballroom

Fellépők: DJ Stevie Steve • Lil Rodney Cee • Lil Shot Gun
Helyszín: nem ismert

1978

Fellépők: Grandmaster Flash and the Furious 4
Helyszín: Audubon ballroom és Jackson projects

Fellépők: L-Brothers • Busy Bee • Kevie Kev • Master Rob
DJ Theodore • Mean Gene • Claudio
Helyszín: Herculoids

Fellépők: Funky 4 • Sha Rock • Keith Keith
KK Rockwell • Rahiem • DJ Breakout • DJ Baron
Helyszín: T- Connection

1979

Fellépők: Cold Crush 4 • Disco Enforcers • MC Jimmy Dee
Flash and the Furious 5 • DJ Sinbad • Kool Kyle
Helyszín: T-Connection

.....
Fellépők: **Flash and the Furious 5 · Kool Kyle · DJ Sinbad**
Helyszín: T- Connection

Fellépők: **Grand Master Flash · Kurtis Blow**
Helyszín: nem ismert

Fellépők: **L-Brothers · Zulu Nation (Hutch Hutch,
Mr. Big, Pow Wow, Sundance, Africa Islam)**
Helyszín: Bronx River Center

Fellépők: **DJ Hollywood · Eddie Cheeba · Starsky
DJ Divine · Flash · Melle Mel · Kurtis Blow**
Helyszín: Jamaica Queens Armory

Fellépők: **Kid Vicious · Donald D · Soulsonic Force
Afrika Islam · DJ Superman**
Helyszín: The Renaissance és Bronx River Center

Fellépők: **Zulu Nation · Sundance · Jazzy Jay
Hutch Hutch · Pow Wow**
Helyszín: 123 Park

Fellépők: **DJ Dr. Pepper · MC DJ Whitehead · Notorious 2**
Helyszín: Crescent Ave.

Fellépők: **DJ Hollywood · Starski · DJ Smalls**
Helyszín: Club 371

Fellépők: **DJ Hollywood**
Helyszín: Club 371

1980

Fellépők: **Crash Crew · Soul Sonic Force · Cosmic Force
DJ Whiz Kid**

Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Bambaataa · Jazzy Jay · Cosmic Force
Soul Sonic Force**

Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Charlie Chase · Furious 5**

Helyszín: Forrest projects

Fellépők: **Cold Crush 4**

Helyszín: Ecstasy garage

Fellépők: **Funky 4+1 · Rahiem · Cowboy · Ruby Dee
Bambaataa · Ikey Cee · Lil Dave**

Helyszín: T-Connection

Fellépők: **DJ Breakout · DJ Barren · Funky 4+1
DJ Whiz Kid · Harmonizing 4**

Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Flash and the Furious 5**

Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Cold Crush 4 · Fantastic 5 · Boogie Boys**

Helyszín: T-Connection

.....

Fellépők: **Zulu Nation:**
DJ Jazzy Jay · DJ Robbie Rob · M.C. Globe,
Lil Ikey C · Pow Wow · Mr. Biggs

Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Fantastic 5**
Helyszín: T- Connection

Fellépők: **Funky 4+1**
Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Whipper Whip · Dot-a-Rock · Frankie Rowe**
Bill Blast · Jerry Dee · Warlock 5

Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Fantastic 5 · Touch (Class Disco)**
Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Brothers 4 · Pernelle · Bam Boo Crew**
Elmo · Master Don and the Def Committee
Mafia family · Fearless 4 · Mr. Bond,
DJ Mr. Freeze · Dollar Bill

Helyszín: Terrace ballroom

Fellépők: **Jazzy 5**
Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Rockin Rob and the MC Connection Crew**
Fantastic 5

Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Grand Master Flash and the Furious 5**
 Helyszín: Lace's Roller Rink, Roosevelt, Long Island

Fellépők: **Grand Wizard Theodore**
 Helyszín: Ecstasy garage (Master Rob Birthday party)

Fellépők: **Kevie Kev · Ruby Dee**
 Helyszín: Ecstasy garage (Birthday party)

Fellépők: **Super Sonic 4 · Vicious Cee · Dwayne Dee
 Ice Ice · Lil Sha Rock · DJ Cisco · Cool Clyde**
 Helyszín: Ecstasy garage

Fellépők: **DJ AJ · Fantastic 5 · Johnny Wa Wa · Busy Bee**
 Helyszín: Ecstasy Garage

Fellépők: **Grand Master Flash and the Furious 5**
 Helyszín: Edeamore Center

Fellépők: **Imperial Jay Cee · Grand Wizzard Theodore
 Fantastic 5**
 Helyszín: T- Connection

1981

Fellépők: **Fantastic 5 · Caz · Busy Bee · DJ Whiz kid
 Treacherous 3 · Spoonie Gee**
 Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Fantastic 5 · Cold Crush 4 · Soul Sonic Force
 Bambaataa · DJ Whiz kid**
 Helyszín: T-Connection

.....
Fellépők: **Busy Bee · Kevin Kev · Dot-a-Rock, Caz
DJ AJ · DJ Theodore**

Helyszín: Audubon

Fellépők: **Cold Crush 4 · Imperial Brothers**

Helyszín: Boys' Club, Hoe Ave.

Fellépők: **Battle: Cold Crush 4 vs Fantastic 5**

Helyszín: Harlem World

Fellépők: **Cold Crush 4 · Cadet Head Quarters**

Helyszín: Harlem World

Fellépők: **Battle: Kool Moe Dee · Busy Bee**

Johnny Wa Wa, Force M.C.s · Cold Crush 4

Helyszín: Harlem World

Fellépők: **Bambaataa · Jazzy Jay · Jazzy 5 · Cold Crush 4,
Lil Ikey C · Soulsonic Force**

Helyszín: T-Connection (6th Zulu Nation Anniversary)

Fellépők: **Cold Crush 4 · Busy Bee**

Helyszín: Harlem World

Fellépők: **Cold Crush 4 · Funky 4+1**

Helyszín: T-Connection (Halloween party)

Fellépők: **Treacherous 3 (First. Anniversary)**

DJ Starsky · Spoonie Gee · Busy Bee

Helyszín: Harlem World

Fellépők: **Fantastic 5**
Helyszín: Harlem World (first anniversary)

Fellépők: **Busy Bee • Cold Crush 4 • Fantastic 5**
Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Johnny Wa • Rayvon • Kool Kyle • Treacherous 3**
Helyszín: P.A.L. Harlem

Fellépők: **Funky 4+1 • Zulu Nation**
Helyszín: 123 Park

Fellépők: **Funky 4+1**
Helyszín: T-Connection

Fellépők: **DJ Wiz Kid • DJ Lady Love • Bambaataa
MC Globe**
Helyszín: T-Connection

Fellépők: **DJ Whiz Kid • Ramsey Rams • DJ Elroy,
MC Spanky • Lil Dave**
Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Caz • Busy Bee • Furious 5 • Zulu Nation**
Helyszín: Audubon és T-Connection

Fellépők: **Zulu Nation**
Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Treacherous 3 • Cold Crush 4**
 Helyszín: Harlem World

Fellépők: **Fantastic 5 • Crash Crew • Force MCs**
Cold Crush 4 • L.A. Sunshine
 Helyszín: Harlem World

Fellépők: **Treacherous 3**
 Helyszín: Club Negrils 82

Fellépők: **Busy Bee • Kool DJ AJ • Fantastic 5**
Cold Crush 4
 Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Fantastic 5 • Cold Crush 4 • Treacherous 3**
 Helyszín: Harlem World

Fellépők: **Fearless 4 • Cold Crush 4**
 Helyszín: Harlem World

Fellépők: **Cold Crush 4 • Force MCs • Busy Bee • Zulu Nat.**
 Helyszín: T-Connection

Fellépők: **Cold Crush 4 • DJ Jazzy Jay**
 Helyszín: Connecticut Roller skating rink

Fellépők: **Busy Bee • Master Don and the Committee**
Cold Crush Brothers • L.A. Sunshine
 Helyszín: Harlem World

Fellépők: T-Ski Valley • Spoonie Gee • Busy Bee
Force M.C. • Fantastic 5 • Cold Crush 4
Helyszín: Harlem World

Fellépők: Cold Crush Four • Treacherous 3
Helyszín: Boy's Club, Hoe Ave.

Fellépők: Rock Steady • Kevie Kev • Whipper Whip
DJ Theodore
Helyszín: Danceteria

Fellépők: Fearless 4
Helyszín: Harlem World

Fellépők: Disco 4 • Fearless 4 • Spoonie Gee • MC Playboy
Master Don and the Committee • MC Maniac
Helyszín: Manhattan Ville Center

Fellépők: Fantastic Freaks • Busy Bee
Cly and Tell Brothers • Super Lover MCs
Helyszín: Hempstead, Long Island.

Fellépők: DJ Hollywood • Reggie Wells
Helyszín: Club 371

1983

Fellépők: Cold Crush 4 • Kurtis Blow • DJ Davey Dee
Helyszín: Skate Palace, New Years Eve

Fellépők: Force MCs
Helyszín: Broadway International

.....

Fellépők: **Master Don and the Committee · Force MCs
Doug E Fresh · Crash Crew**
Helyszín: Savoy Manor

Fellépők: **Grand Master Caz · K.G. · Donald D
Ikey Cee · Force MCs · DJ Jazzy Jay**
Helyszín: Bronx River Centre

Fellépők: **Cold Crush 4**
Helyszín: Danceteria

Fellépők: **Grand Master Caz**
Helyszín: nem ismert

Fellépők: **Eddie Cheeba**
Helyszín: Martin Luther King Center

1984

Fellépők: **Treacherous 3 · T La Rock**
Helyszín: Hempstead, Long Island

Fellépők: **Cold Crush 4 · Doug E Fresh**
Helyszín: Shirley Arena, Long Island

Fellépők: **Africa Bambaataa · Soul Sonic Force**
Helyszín: Fun House

Fellépők: **Kurtis Blow · Jeckyl and Hyde · Star Ski
Playgirls · Whodini**
Helyszín: Queens

1985

Fellépők: Kurtis Blow
Helyszín: The Apollo

Fellépők: LL Cool J • Cut Creator • Sparky Dee,
Red Alert • Run-DMC
Helyszín: Roxy's

1986

Fellépők: Zulu Kings: Grand Master Caz • Melle Mel
Busy Bee • Bronx Style Bob, Ice T
Donald D • Lil Steve • MC Star Lite
Helyszín: Prospect Theater

Fellépők: Flash and The Furious 5
Helyszín: Helsinki

ESEMÉNYNAPTÁR

1973-1986

Egyfajta kalendárium, ami a teljesség igénye nélkül felsorolja a fontosabb eseményeket és lemezmegjelenéseket évekre lebontva.

1973

1973. AUGUSZTUS 11.

DJ Kool Herc „elindítja” a Hip Hop kultúrát

Clive Campbell vagyis DJ Kool Herc a bronxi 1520 Sedgwick Avenue címen lévő háztömbben partyt rendezett a hűgának. Ezt az eseményt tekintik sokan a Hip Hop születésének, mert itt hallhatta először az összegyűlt közönség Kool Herc lemezjátszó technikáját. A hatvanas és hetvenes évek dalaiból összemixelte a táncolható ritmus szekciókat (ezek neve Break) és azokat két lemezjátszó segítségével bármeddig tudta játszani, ismételve ugyanazt a részt. Ezt tökéletesítették a későbbi DJ-k. Kool Herc barátja, Coke La Rock, az első MC-k egyike volt, aki rövid szövegeket improvizált a mikrofonba, hogy szórakoztassa a közönséget.

1973. NOVEMBER 12.

Ex-banadatag, Afrika Bambaataa létrehozta a Universal Zulu Nation mozgalmat Bronxban

DJ Kool Herc és Kool DJ Dee nagy hatással voltak Bambaataara, aki korábban a Black Spades nevű utcai banda tagja volt. A korai Hip Hop vette rá, hogy elindítson egy szervezetet, ami kreatív eszközökkel szerette volna inspirálni a banadatagokat és a nehéz sorsú fiatalokat. A célok eléréséhez a Hip Hop kultúrát, mint motiváló elemet, használták. A nyolcvanas években nemzetközi Zulu Nation csoportok jöttek létre olyan országokban, mint például Anglia, Japán, Franciaország, Ausztrália és Dél-Korea.

1977

1977. JÚLIUS 13.**Áramszünet és sötétség New Yorkban**

A két napig tartó áramszünet szinte egész New Yorkot érintette. A világítás hiánya miatt a város sötétségbe borult este, ami alkalmat adott a betörésre, lopásra és gyújtogatásra, elsősorban a szegényebb negyedekben. Ez az áramszünet - igaz nem szép módon - hozzájárult a Hip Hop kultúra megerősödéséhez, mivel a zenei boltok kifosztása megalapozta sok későbbi ismert DJ karrierjét. Brooklyn és Bronx területén rengeteg fiatal ekkor szerezte be az amúgy drága mixert, lemezjátszót, hangszórót, amik a zenélés szükséges eszközei. Nem csoda, hogy ezután hirtelen megugrott a New York-i DJ-k száma, és a Hip Hop zenei élet magasabb szintre került.

1978

1978. JÚLIUS 1.**Megjelenik Robert Ford "B-Beats Bombarding Bronx" cikke a Billboard magazinban**

A korai Hip Hop kultúráról szóló első cikkek egyike, amiben DJ Kool Herc kommentárja mellett szó esik az új DJ trendről, vagyis arról, hogy fiatal fekete DJ-k járják a bronxi boltokat, ahol olyan lemezek után kutatnak, amik tartalmaznak valamilyen speciális, kb. 30 másodpercnyi ritmus szekciót (ezt a Break részt használták mixeléshez)

1978. DECEMBER 23.**Grandmaster Flash and the Furious 4 történelmi jelentőségű fellépése a harlemi Audubon Ballroomban**

1978-ban a csapat DJ-je mellett csak négy MC volt: Melle Mel, Kidd Creole, Cowboy és Scorpio. Egy évvel később csatlakozott hozzájuk Rahiem, a korábbi Funky 4+1 tagja, így létrejött a végleges felállítás és a nevük Grandmaster Flash and the Furious Five lett.

.....

1979

1979. MÁJUS 5.

Megjelenik Robert Ford "Jive Talking NY DJs Rapping Away in Black Discos" c. cikke a Billboard magazinban

A mainstream sajtóban ez volt az első cikk, ami az egyre növekvő rap örületről szólt, megemlítve olyan neveket, mint például Eddie Cheeba, DJ Hollywood és Kurtis Blow.

1979. SZEPTEMBER 16.

Megjelenik a Sugarhill Gang történelmi jelentőségű dala, a "Rapper's Delight"

Sylvia Robinson, a Sugar Hill Records tulajdonosa rappereket keresett New Jersey közelében, hogy létrehozzon egy csapatot. A fia ismerte Henry Jackson (Big Bank Hank), aki egy pizzériában dolgozott, így ő lett az első tag. Később csatlakozott két további MC, Michael Wright (Wonder Mike) és Guy O'Brien (Master Gee), így megszületett a Sugarhill Gang. Hank a legendás Grandmaster Caz menedzsere is volt, akitől egyszer kölcsönkapott egy szöveget, amit később jogtalanul felhasznált a Rapper's Delight számban. Ez azóta is kényes téma, főleg azért, mert Caz nem kapott semmilyen elismerést vagy anyagi juttatást. Ennek ellenére a szám történelmi jelentősége vitathatatlan, mivel általa lett országosan ismert a rap műfaj.

1979. DECEMBER 7.

Megjelenik Kurtis Blow karácsonyra szánt dala, a "Christmas Rappin'"

Kurtis Blow volt az első rapper, akit egy nagyobb lemezkiadó, a Mercury leszerződött. Náluk készítette el a kereskedelmileg sikeres Christmas Rappin' dalt, amiből több, mint 400 ezer példány fogyott. A dal alapötlete JB Moore (Kurtis producere) és Robert Ford (Billboard újságíró) nevéhez fűződik.

1980

1980. FEBRUÁR 7.**Megjelenik a Sugarhill Gang első albuma**

A lemez olyan slágereket tartalmazott mint például a "Rapper's Delight", a "Sugarhill Groove" és a "Rappers Reprise (Jam Jam)". Az album a Billboard R&B listán a 32. helyig jutott.

1980. SZEPTEMBER 27.**Kurtis Blow fellép a legendás Soul Train műsorban**

Ő lett az első rapper, aki országos TV csatornán szerepelt, előadva a "The Break" című számot. Külön érdekesség, hogy a Soul Train előadóknak playbackre kellett tátozniuk, de Kurtis élőben akart rappelni, ezért sokáig kellett győzködnie Don Corneliust, a műsorvezetőt, hogy így legyen.

1980. SZEPTEMBER 29.**Megjelenik Kurtis Blow első albuma a Mercury kiadásában**

Ez volt az első rap album, ami egy nagyobb zenei kiadónál jelent meg. Tartalmazta a klasszikus "The Breaks" című dalt, ami az eladások után az első arany kategóriás rap kislemez lett.

1981

1981. JANUÁR 12.**Megjelenik Blondie klasszikus dala, a "Rapture"**

Blondie egy pop énekes volt, de nagy hatással volt rá a korai Hip Hop időszak, ezért ötödik albumára készült egy dal, ami a New York-i Hip Hop világról szól. A videóban vizuálisan is megjelenik a graffiti és szerepel benne Fab 5 Freddy is.

1981. FEBRUÁR 14.

A Funky 4+1 előadja az 1980-as "That's the Funky Joint" slágerét az NBC Saturday Night Live műsorában

A bronxi csapat televíziós produkciója történelmi jelentőségű média szereplés volt. A fellépésen közreműködött Sha Rock, aki az első női MC-k egyike volt. A rapcsapatok közül ők szerepeltek először országos televízióban.

1981. JÚLIUS 4.

A Fantastic Five megnyeri a legelső MC Battle rendezvényt a New York-i Harlem World nevű szórakozóhelyen

A Fantastic Five ellenfele a Cold Crush Brothers volt. Az eseményről készült felvételek az 1982-es Wild Style filmben is láthatók.

1981. JÚLIUS 9.

Az országos TV „20/20” c. műsora a Hip Hopról sugároz filmet, "Rappin to the Beat" címmel

A műsorban olyan kiemelt előadók szerepeltek, mint például Blondie, Sugarhill Gang, vagy Kurtis Blow. Emellett szó esett a break táncról, valamint a Hip Hop jelenéről és jövőjéről. Ellentétben a többi média megjelenéssel, a 20/20 hosszú életet jósolt ennek az új kulturális és zenei műfajnak.

1981. DECEMBER 30.

Kool Moe Dee és Busy Bee legendás MC párbaja a Harlem World szórakozóhelyen

Történelmi jelentőségű freestyle csata volt, ahol két legendás MC küzdött egymással. Mindkét előadó hat percig szabadon raphelhetett. A versenyt Busy Bee kezdte, majd Kool Moe Dee lépett a színpadra, aki végül fölényesen megnyerte az összecsapást.

1982

1982. ÁPRILIS 17.**Megjelenik Afrika Bambaataa és a Soul Sonic Force közös kislemeze, a "Planet Rock"**

Futurisztikus, elektronikus hangzású dal, ami arany kategóriás lett. Készítőire nagy hatással volt a német Kraftwerk "Trans-Europe Express" produkciója. A Planet Rock producere, Arthur Baker, először használt Roland TR-808 dobgépet. A Billboard HOT 100 listáján 48., a Billboard R&B listáján pedig 4. helyen végzett a dal.

1982. JÚLIUS 1.**Megjelenik Grandmaster Flash and the Furious Five "The Message" c. kislemeze**

Ez volt az egyik első, társadalmi témákkal foglalkozó rap dal. A szám ötvözte az R&B, a Disco, a Funk, és a Hip Hop elemeit, valódi képet festve a belvárosi életről. A HipHop/R&B listán a 4. helyen végzett.

1982. NOVEMBER 24.**Megjelenik a Sugarhill Gang második "8th Wonder" c. albuma**

Az album producerei James Cullimore és Sylvia Robinson voltak. A "Showdown" című dalban közreműködött Grandmaster Flash and the Furious Five.

1983

1983. MÁRCIUS 12.**Megjelenik a Run-DMC első kislemeze, az "It's Like That"**

A dal felkerült a HipHop/R&B Top 20 slágerlistára. A lemez B oldala a "Sucker MC's" számot tartalmazta.

1983. MÁRCIUS 18.

Az amerikai mozik bemutatják a "Wild Style" c. első Hip Hop filmet

A film forgatókönyve és rendezése Charlie Ahearn nevéhez fűződik. A főszereplő Lee Quinones, aki egy képzeletbeli graffiti művészt alakít, Zorro néven. A filmben rengeteg korai Hip Hop legenda látható, például Grandmaster Flash, Fab 5 Freddy, Grandmaster D.ST, Busy Bee, Rammellzee, Cold Crush Brothers, Grandmaster Caz, Fantastic Freaks, DJ Grandwizard Theodore, Rocks Steady Crew, Double Trouble.

1983. MÁJUS 23.

A Disco 3 megnyeri a „Tin Pan Apple After Dark Dance & Rap” versenyt

A rendezvényt a Coca Cola és a WBSL szponzorálta. A Disco 3 tagjai Prince Markie Dee, Kool Rock-Ski és Human Beat Box voltak, akik hangtechnikai eszközöket és kislemez felvételt nyertek. Később a csapat Fat Boys néven vált ismerté.

1983. JÚLIUS 8.

Megjelenik a Whodini csapat első albuma a Jive kiadónál

A brooklyni csapat ötvözte az R&B és a Hip Hop elemeit. Zenéjük egy részét a brit Thomas Dolby készítette, aki az elektro-soul egyik ismert alakja volt. A lemez slágere, a "Magic's Wand", a 45. helyen végzett a HipHop/R&B listán.

1983. OKTÓBER

Megjelenik Melle Mel "White Lines (Don't Don't Do It) dala

Ez a dal a drogfüggőségről szól, és sokszor Grandmaster Flash nevével is fémjelzik, helytelenül, mivel ő semmilyen módon nem vett részt a munkában. A fiatal Spike Lee egy nem hivatalos videót is csinált a dalhoz, amiben Laurence Fishburne is szerepelt, de a Sugar Hill Records nem kívánta használni.

1983. DECEMBER 11.**Megjelenik a Run-DMC "Hard Times" c. kislemeze**

A dal a 11. helyig jutott a HipHop/R&B listán. A lemez B oldala a "Jam Master Jay" számot tartalmazta, ami a DJ-k fontosságát promótálta.

1984

1984-ben a KDAY 1580 rádiócsatorna átalakul és 24 órában Hip Hop zenét kezd sugározni. Ez egy régi, fekete AM rádió Los Angeles területén, ami elsősorban Disco és R&B dalokat játszott a hetvenes években, de 1983 nyarától fokozatosan átállt a Hip Hop műfajra. Ez elsősorban a legendás DJ Greg Macknek köszönhető, aki átvette a rádió irányítását. A szombat esti műsorban a fiatal Dr.Dre is pörgette a lemezeket. A KDAY 1580 sokat segített az NWA és az Above The Law karrierjében.

1984-ben megjelenik a brooklyni UTFO rapcsapat "Roxanne, Roxanne" című dala, ami elindította a Hip Hop történelem első „beef” hullámát. Egy korábban ismeretlen női MC, Roxanne Shante kezdte a „diss” trackek gyártását, aki Marley Marl producer segítségével elkészítette a "Roxanne's Revenge" című válaszdat. Ennek hatására lavinaszerűen tucatnyi "Roxanne" nevű dal született, olyan előadóktól, mint például Sparky D, Blowfly, Dr Fresh, Gigolo Tony, Lacey Lace, és East Coast Crew.

1984. FEBRUÁR 28.**Herbie Hancock előadja a legendás "Rockit" című
Hip Hop számát a Grammy-díj gálán**

Herbie Hancock, aki eredetileg egy jazz muzsikus, Stevie Wonder, Thomas Dolby és Howard Jones társaságában játszotta el a dalt a színpadon. A lemezzátszót DJ Grandmixer D.ST pörgette. Hancock és D.ST Grammy-díjat nyert ezzel a dallal a legjobb R&B Instrumental kategóriában.

1984. MÁRCIUS 27.

Megjelenik a Run-DMC első albuma a Profile kiadónál

Valójában ez egy válogatás lemez volt a korábban megjelent kislemezekből, például "It's Like That", "Rock Box", "Hard Times", "Sucker MC's". Az album producerei Larry Smith, Orange Krush, Rod Hui és Russell Simmons voltak. A Billboard listán 53., az R&B listán pedig 14. helyen végzett.

1984. ÁPRILIS 16.

Megjelenik a Run-DMC "Rock Box" kislemeze

Ebben a rock/rap számban a legendás gitáros Eddie Martinez hallható. A dal később olyan előadókra volt hatással, mint például Rage Against The Machine, Limp Bizkit, Beastie Boys, Korn, és mások.

1984. MÁJUS 29.

Megjelenik a Fat Boys első albuma a Sutra kiadónál

A Fat Boys egy brooklyni trió volt, eredetileg Disco 3 névvel, és a legendás Kurtis Blow fedezte fel őket egy tehetségkutató versenyen. A lemez olyan slágereket tartalmazott, mint például a "Can You Feel It" vagy a "Jailhouse Rap". Az album felkerült a Billboard 200 listára és 6. helyen végzett az R&B listán.

1984. JÚNIUS 4.

Megjelenik a "Breakin'" című Hip Hop film a mozikban

Ez a film közel negyven millió dollár bevételt hozott és a legnézetebb produkció volt a megjelenése idején. Olyan Hip Hop legendák szerepeltek benne, mint például Shabba Doo, Lucinda Dickey és Boogaloo Shrimp. Egy rövid ideig a fiatal Ice T is látható, mint MC. A rendező Joel Silberg volt.

(Megjegyzés: a filmet 1985-ben Magyarországon is bemutatták)

1984. JÚNIUS 8.**Az Orion Pictures megjelenteti a "Beat Street" c. filmet**

Stan Lathan rendezte, akit Harry Belafonte és David V Picker producerek segítettek. Az 1983-as Wild Style-hoz hasonlóan, ez a film is a Hip Hop négy elemével foglalkozik. Feltűnik benne, például DJ Kool Herc, Dough E Fresh, Treacherous Three, Melle Mel, Afrika Bambaataa és Jazzy Jay, valamint látható egy break párbaj a New York City Breakers és a Rock Steady Crew közreműködésével.

1984. SZEPTEMBER 1.**New York City Fresh Fest néven elindul az első nagyszabású Hip Hop aréna túrné**

Az országos túrné 27 állomást foglalt magában és több, mint 3,5 millió dollár bevételt hozott. Eljuttatta a rapzenét olyan helyekre, ahol korábban nem láttak ilyen stílusú előadókat. A rendezvénysorozaton fellépett a Fat Boys, a Whodini, a Newcleus, Kurtis Blow, a Dynamic Breakers és a Run-DMC.

1984. OKTÓBER 17.**Megjelenik a Whodini második albuma, az "Escape"**

A lemez producere Larry Smith volt. A zenei munkálatokban a brit Thomas Dolby ismét részt vett, aki az első Whodini albumon is dolgozott. Olyan klasszikus slágerek kerültek ki a korongról, mint például a "Big Mouth", a "Friends" vagy a "Five Minutes of Funk". Ez lett az első rap album, ami elérte a platina kategóriát.

1984. NOVEMBER**Megjelenik LL Cool J első "I Need a Beat" c. kislemeze**

Rick Rubin és Russell Simmons Def Jam kiadója karolta fel a fiatal LL Cool J-t. A korongból több, mint százezer példány fogyott, és előfutára lett az egy évvel később megjelenő teljes albumnak.

1985

1985-ben megjelenik szerzői kiadásban Schoolly D "PSK (What does it mean?)" című száma, ami a gangsta rap első képviselője volt. A dal egy philadelphiai bandáról kapta a nevét (Park Side Killers), ennek rövidítése a PSK. Ez a klasszikus mű később olyan West Coast előadókat inspirált, mint például ICE-T, aki később ez alapján készítette el az egyik legismertebb számát "6 In The Morning".

1985. JANUÁR 15.

Megjelenik a Run-DMC második albuma, a "King of Rock"

A lemez 56 hetet töltött a slágerlistákon, és a Profile kiadó több, mint 2 millió lemezt tudott eladni. A King of Rock számhoz készült videó az MTV zeneclatonán az egyik legnépszerűbb klip lett. A "Roots, Rap, Reggae" dalban közreműködött a dancehall-reggae egyik képviselője, Yellowman. A lemez érdekessége, hogy az akkor 16 éves LL Cool J írta a "Can You Rock It Like That" című számot, ami a korong egyik slágere lett.

1985. JÚLIUS 13.

A Run-DMC fellép a híres LIVE AID segélykoncerten a philadelphiai JFK stadionban

A Live Aid koncertet az etiópiai éhezők megsegítésére szervezték két helyszínen, az amerikai Philadelphiában és a brit fővárosban, Londonban. Erre az eseményre olyan neves csapatok és előadók álltak össze, mint például Led Zeppelin, Tina Turner, U2, Rolling Stones, Bob Dylan, Sade, Paul McCartney, Phil Collins és sokan mások. Az eseményt a világ legtöbb országában közvetítették, Magyarországon is, ezért kb. két milliárd ember láthatta. A Run-DMC fellépése Philadelphiában történt csaknem 100 ezres közönség előtt. A Black Sabbath után következtek, és két számot adtak elő.

1985. AUGUSZTUS 13.**Megjelenik Doug E Fresh and the Get Fresh Crew és Slick Rick közös klasszikusa a "The Show / La Di Da Di"**

Doug E Fresh, a beatbox egyik mestere készítette ezt a dalt, amiben közreműködött MC Ricky D (később Slick Rick), Barry Bee és Chill Will. A szám a negyedik helyen végzett az R&B slágerlistán, és csak az USA-ban több, mint fél millió darabot adtak el a kislemezből. Angliában a TOP 5 listára is felkerült, és Európában ez lett a legtöbbet eladott rap single akkoriban.

1985. OKTÓBER 25.**Megjelenik a „Krush Groove” c. Hip Hop film a mozikban**

Michael Shultz rendezte és olyan hírességek szerepelnek benne, mint a Run-DMC, a Fat Boys, Kurtis Blow, a Beastie Boys, Dr Jeckyll & Mr Hyde és a fiatal LL Cool J. A film zenéje a Billboard 200 és az R&B slágerlistákra is felkerült.

1985. NOVEMBER 18.**Megjelenik LL Cool J "Radio" című debütáló albuma a Def Jam kiadónál**

LL Cool J tiszta, artikulált rímelő stílusára elsősorban T La Rock volt hatással. Nem titok, hogy a fiatal LL őt próbálta utánozni, ezért sokban hasonlítottak. A korongon hallható scratch egy része DJ Jazzy Jay nevéhez fűződik. Ezen a platina lemezen olyan klasszikus dalok szerepeltek, mint például "I Need A Beat", "Dear Yvette", "You'll Rock", "I Can Give You More", és "I Can't Live Without My Radio". LL Cool J az első rapper, aki szerepelt Dick Clark American Bandstand műsorában, előadva néhány slágert az első albumról.

1986

Megjelenik ICE-T "6 In The Morning" száma, ami eredetileg a kislemez "B" oldalán szerepelt, és a korai gangsta rap egyik klasszikusa lett. A korong "A" oldalán a "Dog'N the Wax" hallható.

1986. ÁPRILIS 29.

Megjelenik a Whodini harmadik "Back in Black" c. albuma

Ez a platina lemez olyan klasszikus dalokat tartalmazott, mint például "Fugitive", "Last Night", "One Love", "Funky Beat" vagy "Growing Up". A korong érdekessége, hogy a csapat DJ-je, Grandmaster Dee is vokálozik rajta. A lemez producere Larry Smith volt. Az album negyven hétig szerepelt az R&B slágerlistán, és a negyedik helyig jutott.

1986. MÁJUS 15.

Megjelenik a Run-DMC legendás "Raising Hell" albuma

Ez a multi-platina lemez nagy szerepet játszott abban, hogy a rapzene és a Hip Hop kultúra magasabb szintre lépjen, és bekerüljön a mainstream világba. Ez volt az első rap album, ami elérte az R&B slágerlista első helyét, és felkerült a Pop Top 10 listára is.

1986. JÚLIUS 4.

Megjelenik a Run-DMC "Walk This Way" kislemeze

A dal eredetije egy Aerosmith szám, ami az 1975-ös "Toys in the Attic" albumon található. A elején hallható dob rész korábban a New York-i Hip Hop DJ-k kedvence volt, és Jam Master Jay is gyakran használta. A két csapat semmit nem tudott egymásról, de tény, hogy ez a rock-rap kollaboráció sokat segített az Aerosmith-nek, akik ezáltal ismét reflektorfénybe kerültek. A dalhoz készült videó a Music TV egyik legnépszerűbb klippje lett, és ez volt az első rapdal, ami felkerült a Pop Top 5 listára.

1986. JÚLIUS 7.

Megjelenik Doug E Fresh debütáló albuma, az "Oh, My God!"

A lemez a Fantasy kiadónál jelent meg, és ötvözte a rap, a funk, a reggae és a gospel elemeit. Dennis Bell és Ollie Cotton voltak a producerek. Az album felkerült az R&B listára, ahol a 21. helyen végzett. A nyolcvanas évek egyik meghatározó rap korongja.

1986. JÚLIUS 25.**Megjelenik a 2 Live Crew
"The 2 Live Crew is What We Are" c. lemeze**

A 2 Live Crew sokkolta a hallgatókat olyan szókimondó, szexuális témájú dalokkal, mint például "We Want Some Pussy" vagy "Throw the D". A csapat otthona Miami (Florida) volt és az album jól tükrözte az ottani zenei stílust, amiben a dob gép és a basszus dominált. A sok kritika ellenére több, mint fél millió példányt adtak el és az album arany lett.

1986. NOVEMBER 15.**Megjelenik a Beastie Boys legendás albuma,
a "Licensed to Ill"**

Ez volt az első rap album, ami a Billboard 200 slágerlista elején végzett. Az első évben több, mint 4 millió példányt adtak el. Zenéjük elsősorban mintákra (sample) épült, főleg Led Zeppelin, Run-DMC, Slick Rick, AC/DC, Sugarhill Gang, Kool & The Gang.

1986. DECEMBER 8.**Megjelenik a Salt-N-Pepa első albuma
"Hot, Cool & Vicious"**

Korábban Super Nature néven zenéltek és kiadtak egy kislemezt (Showstopper). Ennek szövegében szerepelt a "salt and pepper" kifejezés, ami később a nevük lett. Az album producere Hurby Azor volt. A korong platina elismerést kapott. Legnagyobb slágerük, a "Push It", eredetileg nem szerepelt a lemezen, mivel 1987-ben készült, de később rákerült az utánnyomásra.

RAP SZLENGSZÓTÁR

Szövegekben gyakran előforduló szavak, kifejezések magyarázatai

1-9

1 and 2	Lemezjátszó
1-2 checker	Mikrofonpróba
107.5 (WGCI)	Egy fekete rádióállomás (Chicago)
1200	(1) Technics SL1200 lemezjátszó (2) SP-1200 sampler
1555	Az első rabszolgahajók megérkezése Amerikába
186	A gyilkossági kísérlet rendőrségi kódja (Kaliforniában)
187	A gyilkosság rendőrségi kódja (Kaliforniában)
211	A fegyveres rablás rendőrségi kódja
212	New York területi kódja
213	Egy régi rapcsapat, ami később feloszlott, tagjai: Snoop, Nate Dogg és Warren G
21 & Lewis	Egy utcasarok a kaliforniai Long Beach területén
22	22-es kaliberű fegyver
226	A kábítószeres ügy rendőrségi kódja

24/7	Egész héten (egy nap 24 óra, egy hét 7 nap)
2 to 4	Két évtől négy évig terjedő börtönbüntetés
25 to L(ife)	Huszonöt évtől életfogytig terjedő börtönbüntetés
30	.30-as kaliberű fegyver
310	Long Beach (Kalifornia) területi kódja
313	Detroit (Michigan) telefonkódja
357	Magnum fegyver
38	38-as kaliberű fegyver
380	.380-as kaliberű fegyver
40	(1) 40 unciás "maláta sör" (2) 40-es kaliberű fegyver
411	Az amerikai telefonos tudakozó száma
45 (4 pound)	45-ös kaliberű fegyver
49er	Aranyásó
502	Az ittas vezetés rendőrségi kódja (Kaliforniában)
5%	A Nation Of Islam egyik csoportja. Azt tanítják, hogy az emberiség három részre osztható: 85% tudatlan tömeg, akiket vezetni kell, 10% a szegények vérszívói, akik mindent megtesznek, hogy hatalmat és vagyont szerezzenek kizsákmányolva a 85%-ot, 5% igaz tudású emberek, akiknek az a feladata, hogy harcoljanak a 10% ellen.

5-0 (Five-O)	Rendőr, zsarú
504	New Orleans területi kódja
64	(1) 64 unciás "maláta sör" (2) 1964-es Chevrolet Impala
7-11	(1) Reggel 7-től este 11-ig nyitva tartó bolt (2) Kockajátékban használatos kifejezés
808	(1) Roland TR-808 dob gép (2) A csendháborítás rendőrségi kódja
8-ball	Old English 800 (egy sör fajta)
9	Kilenc milliméteres fegyver
911	Amerikai segélyhívó telefonszám
950	Akai S-950 sampler
98	Oldsmobile
9 to 5	Reggel 9-től délután 5-ig tartó munka

A

a	A "going to" kifejezés rövidítése (pl. I'ma = I am going to)
Ac	Acura Legend (gépkocsi)
afro	Gömb alakú hajviselet
AK47	1947-ben kifejlesztett orosz gépfegyver (Avtomat Kalashnikova)
Al B Square Mall	Albee Square Mall (Brooklyn)

Alizé	Jó minőségű francia ital
Alpine	Japán autórádió
Amarredos	Olasz sütemény
around the way	Elhagyni a környéket
ay yo trip	Figyelemfelkeltés beszéd közben
A&R	A lemezkiadók emberei, akik új művészeket keresnek és kialakítják az ő megjelenésüket
ATL	Atlanta (Georgia)
A-Town	Atlanta (Georgia)
B	
b-boy/girl	Breaktáncos fiú/lány
bag up	(1) Nevetés (2) Rendőrségi letartóztatás
bail out	Menekülés valaki elől
baller	Kosárlabda játékos
bama	(1) Vidéki személy (2) Marijuana
bang	(1) Harc (2) Gyilkosság
banger	Bandatag
bank	Pénz
Bankhead Hwy	Egy autópálya Atlantában

---

battle	(1) freestyle rappelés (2) break (3) graffiti
Bay Plaza	Egy mozi Bronx területén
beamer (bima)	Drága európai kocsí
bean	(1) Fej (2) Agy
Bed Stuy	Bedford Stuyvesant (Brooklyn része)
bend	Prostituált
bent	Részeg
Benz	(1) Mercedes Benz (2) Viszlát
Benzi-box	Kivehető autórádió
berry	Rendőrautó
BG	(1) Baby Gangster (arra mondják, aki még nem ölt meg senkit) (2) Black Gangster
bill	100 dollár
biscuit	Fegyver
bitch	Prostituált, szuka, picsa
bite	(1) Lemásolni más szövegét (2) Lopás, rablás
bizzo	Lány

---

black book	Biblia
Black Panther	A 60-as és 70-es évek radikális fekete mozgalma, amit Bobby Seale és Huey P. Newton alapított
blast	(1) Crack szívás (2) Hangos zenélés
blend	Marijuana
blood	(1) Vértestvér (2) A Bloods banda tagja
blunt	Marijuana
blunted	betépett, a kábítószer hatása alatt áll
BM	Beamer (drága európai kocsi)
bolos	dél-amerikai dobófegyver
bomb	(1) Marijuana heroinnal keverve (2) Nagyon jó
bone	(1) Lélek (2) Marijuana (3) Pénisz
bones	(1) Dominó (2) Kocka
boneyard	Temető
bong	Vizipipa szíváshoz
boo	Baby
boo boo head	Kurva

boo-yaa(ka)	(1) A fegyver hangjának hangutánzó szava (2) drog
booty	(1) Nem jó (2) Segg
bout it	Valódi, nem hamis
boy	(1) Barát (2) A feketék egyik gúnyneve a rabszolgaság idejéből
boys (and girls) in blue	Rendőrség, rendőr
Brass Monkey	Egy italfajta
bremelo	Kövér, csúnya nő
brick	(1) Hideg (2) Kokain
broady	Megszerezni, ellopni valamit
broccoli	Marijuana
brother (bro)	Barát, testvér, haver
B-Town	Berkeley (Kalifornia egyetemi városa)
bucket	Öreg autó
Bucktown	Brownsville (Brooklyn része)
buckwilding	Megvadulni, erőszakossá válni
buddah	Marijuana
buddy	Szexuális partner (több mint barát)

bug	őrült, idegesítő viselkedés
bumrush	(1) A kapuk széttörésével bejutni valahova (2) Verekedés
bunk	(1) Rossz (2) Ostobaság
Burgh	Pittsburgh (Pennsylvania)
burner	(1) Sokszínű graffiti (2) Fegyver
bust a nut	Ejakuláció
bust slugs	Töltények kilövése
bust this	Figyelmet kérek, ezt figyelj
busta	Szélhámos, őrült személy
butt	(1) Fenék (2) Nem jó
C	
CB	A "cell block" rövidítése
Calliope	Lakótelep New Orleans külvárosában
Cally (Cali)	Kalifornia állam
cap	(1) Töltény (2) Crack drog
carjacker	Autótolvaj
cat	női nemszerv

cave bitch/boy	A fehér nők/férfiak gúnyneve
celo	Kockajáték
cha	You, ya (te)
cheeba	Marijuana
cheese	Pénz
chickenhead	(1) Buta személy, aki céltalanul bolyong (2) Prostitúált
chill	(1) Lazítás (2) Szégyen
Chilltown	Jersey City (New Jersey)
Chi(town)	Chicago
Chocolate City	Washington D.C.
Chrome	Fegyver
chronic	Marijuana
chubby	Merevedés
clip	(1) Fegyver (2) Töltény
clique	Csapat, csoport (West Coast)
cluck(head)	Crack fogyasztó
cock	(1) Férfi nemi szerv (2) A fegyver kibiztosítása
cock diesel	Nagyon izmos

---

coconut	Latino személy, aki fehér akar lenni
come correct	A valóság bemutatása
Compton (City)	Los Angeles egyik városnegyede (sok gangsta előadó és csapat szülőhelye)
coochie	női nemiszerv
Coqui 900	Egy maláta likőr fajta
CPT	"Compton" rövidítése
crab	A Crips banda tagjainak gúnyneve
crack	Szintetikus drog
crack a brew	A sör felnyitása
cracker	A fehérek egyik gúnyneve a rabszolgaság idejéből (az ostor csattanása ihlette)
C.R.E.A.M.	Pénz (a "Cash Rules Everything Around Me" rövidítése)
Crenshaw	Egy utca neve Los Angelesben
crew	Csapat, csoport (East Coast)
crib	Otthon
crip	A Crips banda tagja
cronkite	Hírek (Walter Cronkite hírolvasó nevéből)
Crooklyn	Brooklyn
cruise	Magamutogatás autóban ülve

---

cut (1) Hangfelvétel
(2) Frizura
(3) Scratch

---

cut up női nemi szerv

---

cuz Fiú vagy lány barát

C-Town Cleveland (Ohio)

D

D's (Dayton's) Autógumi

D-Town (The D) Detroit

DOA A "dead on arrival" rövidítése,
jelentése halott érkezéskor (pl. kórházban)

---

dank Marijuana

---

dap A 'high-five' kézfogás rövid változata

---

dead presidents Pénz (a legtöbb amerikai bankjegyen egy
korábbi elnök képe látható)

---

deep Egy Hip Hop ruhákat gyártó cég

---

def (1) Rendben
(2) Nagyszerű

Def Jam (1) Nagyszerű zene
(2) Az egyik legrégebbi rap kiadó neve

---

delf Self (magad)

---

deuce (1) Kettő
(2) 20 uncia alkohol

---

devil	Ördög, ellenség (a fehérek egyik gúnyneve, de azokra a feketékre is mondják, akik tönkreteszik és lejáratják saját közösségüket)
dick	férfi nemi szerv
dig	(1) Érteni valamit (2) Szeretni valamit
Dillon	Pisztoly
dime	Tíz dollár értékű Marijuana
dis	Nem tisztelni (a "disrespect" rövidítése)
do	(1) Szex (2) Megölni valakit
dog	(1) Zaklatás (2) Barát, haver
doing a buck 50	150 mérföld/óra sebesség (buck=100)
dolo	Solo (szóló)
dope	(1) Narkó (2) Nagyszerű
dopeman	Drogárus
Double 99	Egy utca neve Clevelandben
double deuce	22 uncia sör
dough	Pénz
down with	Szimpatizál valakivel/valamivel

DPG	A "Dogg Pound Gangsta" rövidítése
drawers	Alsónadrág
drive-by	Fegyveres leszámolás autóból
drop science drop knowledge	Az ügyesség bemutatása (pl. rappelés)
Dropping a Dime	Információszerzés
DSL	A "dick sucking lips" rövidítése (orális szex)
duckets	Pénz
dukey rope	Vastag aranylánc
dumm	Hülye viselkedés
dun	Nagyon sötét
Dutch Master	Egy szivarfajta

E

East Boogie East Saint	St. Louis keleti része
El	Az "El Producto" szivar rövidítése
elbow	Egy font Marijuana
Elm City (The L)	New Haven (Connecticut)
ends	Pénz
ese	Haver spanyolul
E.Z. Wides	Extra széles papír füves cigihez

F

fag	Homoszexuális személy, "buzi"
fag hag	Olyan nő, akinek homoszexuális barátai vannak
Farmers Blvd	Egy utca neve Queensben (New York City)
fed(eral)	Szövetségi kormány
Felt Forum	Egy ismert box aréna New Yorkban
Fillmore	San Francisco része
finger on the trigger	(1) Kész megölni valakit (ujj a ravaszon) (2) Hatalmi pozíció
fix	Heroin
flay	Old school mix vagy scratch
flex	(1) Ütés (2) Scratch
flow	(1) Pénz (2) Rappelés
fly	Csodálatos
Forty Deuce	Forty = 40, Deuce = 2 A 42.utca környéke (Manhattan)
forty dog	40 uncia Old English 800 sör
freak	(1) Provokatív tánc (2) Szex (3) Szexuálisan erőszakos nő

---

free world A börtönön kívüli világ (szabad világ)

---

fresh Új

Frisco San Francisco

---

funky drummer Clyde Stubblefield, James Brown dobosa

---

furilla For real

G

G (1) Bármi, ami "g"-vel kezdődik (god, gangsta, girl)
(2) 1000 dollár

---

gaffle Zaklatás

---

game Olyan cselekvés, amivel pénzt lehet keresni

---

gangbang (1) Bandában elkövetett bűncselekmény
(2) Csoportszex

---

gangsta lean Mennyország

---

ganja Marijuana

---

gatt (1) Fegyver (Gatling nevéből, aki kifejlesztette a gépfegyvert)
(2) Hip Hop ruházati cég

---

gauge Fegyver

---

get busy (1) Szex
(2) Evés

Get Low San Francisco (Kalifornia)

---

ghetto bird Rendőrségi helikopter

ghetto sled	Amerikai gyártmányú gépkocsi
Glock	Ausztriai fegyvergyártó cég
government cheese	Szociális segély
grill	A gépkocsi eleje
grip	(1) Fegyver (2) Pénz
GT	Ford Mustang GT
H	
H-Town	Houston (Texas)
hardcore	(1) Igaz állítás (2) Kemény
hawk	(1) Erős szél (2) Figyelni valamit
hella	A hell of a lot (fenesok, rengeteg)
Hennessey	Konyak
herbalz	Marijuana
high top fade	Felül hosszú, oldalt rövid frizura
ho	A "whore" szó rövid változata (1) Prostitúált, kurva (2) Önmagad feladta (elkurvult személy)
ho cake	női nemi szerv

hole	(1) női nemi szerv (2) Puskacsó
homeboy/girl	Közeli fiú/lány barát, haver
homey	Homeboy
honey	Nő, lány
hood	Környék (elsősorban szegénynegyed)
hoodie	Kapucnis ruha
hoodlum	Bűnöző (drogárus, autótolvaj, rabló)
hoodrat	Nő
hooptie	Öreg autó
hooptie ride	Drive-by
hoota	Füves cigi
hottie	Szép, szexi nő
housenigger	A rabszolgaság idején a "házi szolgálknak" nem kellett a földeken dolgozniuk és normális körülmények között élhettek a fehérek között. Ez gyűlöletet keltett a többi rabszolgában. Innen ered a kifejezés, amit Malcolm X gyakran használt.
HP	Hunter's Point (San Francisco kerülete)
hydro	Marijuana
hype	(1) Valakinek vagy valaminek a magasztalása (2) Megalapozatlan állítás

J

ice	(1) Gyémánt, ékszer (2) Drog
ill	(1) Bolond viselkedés (2) Negatív, pozitív (szövegkörnyezet függő)
Illtown	East-Orange (New Jersey)
Impala	A 60-es évek olcsó és népszerű Chevrolet autója
in check	Irányítás, kontrol
in the house	(valaki) itt van, megjelenik
indo	Marijuana

J

jack	(1) Rablás (2) Semmi
jacker	Autótolvaj. A "carjacker" rövidítése
Jakes	Rendőrség
jam	(1) Dal, zene (2) Zsákolás (kosárlabda)
jammy	(1) Pénisz (2) Fegyver
janky	(1) Rossz (Észak-Kalifornia) (2) Jó (Dél-Kalifornia)
jawn	Füves cigi

.....

jenny	női nemi szerv
--------------	----------------

jiggy	Gazdag, pénzes
--------------	----------------

Jimmy	Pénisz
--------------	--------

Jimmy hat/cap	Óvszer
----------------------	--------

juice	(1) Tisztelet (2) Alkohol (3) Pénz
--------------	--

K

Kakalaka	Észak-Karolina
-----------------	----------------

kangol	Sapka márka
---------------	-------------

Kani	Karl Kani (népszerű ruhamárka)
-------------	--------------------------------

key	Kokain
------------	--------

khakis	Hip Hop ruha
---------------	--------------

kill	Marijuana
-------------	-----------

knuckle up	Ökölharc
-------------------	----------

kitty cat	női nemi szerv
------------------	----------------

L

'lac	A "Cadillac" rövidítése
-------------	-------------------------

L-train	Éjszakai vonat
----------------	----------------

LA	Los Angeles (Kalifornia)
-----------	--------------------------

Laketown	Salt Lake City (Utah)
-----------------	-----------------------

Land of Dope	Oakland (Kalifornia)
Land of the Heartless	Cleveland (Ohio)
LBC	Long Beach City (Kalifornia)
limo	Limuzin
lina	Kokain
live	Nagyszerű
lhello	Kokain, crack
loco	(1) örült (spanyolul) (2) Kész megölni valakit
Long Beach	Compton déli része
LP	Bakelit lemez (long play)
lunch	Hülye viselkedés
M	
M3	Speciális BMW model
Mac 10	Ingram Mac-10 géppisztoly
mack	(1) Strici (2) Lopás (3) Szex
mad	Extrém
madhatter	Drogáros

---

mag	(1) A "magazine" rövidítése (2) A "Magnum" rövidítése
mail	PéNZ
making ends	(1) Dominós kifejezés (2) Pénzcsinálás
mark	Balek
max	Móka, vidámság
Medina	(1) Az Iszlám vallás második szent városa (2) Brooklyn
megablast	Crack
method	Marijuana
MF	A "motherfucker" rövidítése. Szövegkörnyezettől függően jelenthet jót és rosszat egyaránt.
money	Testvér
Moschino	Ruhamárka
Mossberg	Rendőrségi fegyver
MPC-60	Akai MPC-60 sampler

N

nappy dugout	női nemszerv
nathan	(1) Semmi, senki (2) Strici
Newark	Brick City

---

newjack	Új
nickel	Öt (5)
nina	(1) Öt évesnél fiatalabb lány (spanyolul) (2) 9 mm-es fegyver
nino	Keresztapa (spanyolul)
NJ	New Jersey
no diggety	Nincs kétség, nincs kérdés
NOI	A Nation Of Islam rövidítése (az Iszlám vallást és a fekete büszkeséget hirdető mozgalom)
Now Rule	New Rochelle (New York)
nucker	Hülye személy
nutt	Szex
nuttin'	Semmi
O	
O	Egy uncia Marijuana
Oaktown (the O)	Oakland (Kalifornia)
O-Town	Orlando
OE	Az "Old English 800" sör rövidítése
O.G.	(1) Az "original gangster" rövidítése (olyan személy, aki ölt vagy ült börtönben) (2) Valódi, eredeti

---

OPP Férfi vagy női nemi szerv
("Other People's Penis", "Other People's
Pussy")

---

one love Köszönési mód (mint a peace)

---

one-time Rendőr

---

oowop Uzi félautomata fegyver

---

oreo Olyan fekete, aki fehér akar lenni (gúnynév)

Osdorp Amsterdam (Hollandia)

---

ox piece Házi készítésű fegyver

P

P P betűvel kezdődő szavak
pl. Partner, Pussy, Posse, stb.

PA(T) Port Arthur (Texas)

---

pad Ház, otthon

---

paddle Fegyver

---

papes (papers) Pénz

---

peace Köszönési mód

---

peckerwood A fehérek egyik gúnyneve (harkály)

---

pen Börtön (pl. State Pen = állami börtön)

Penelope Rendőrség

---

phat (1) Gazdag
(2) Nagyszerű

Philly	Philadelphia
pie	női nemiszerv
piece	(1) Fegyver (2) Graffiti
pig	(1) Rendőr (2) Gazember
pimp	Strici
PJ	Project (lakótelep)
played out	Öreg, régi
player	Olyan személy, aki sikeres valamiben
playerhater	Olyan személy, aki gyűlöli azokat, akik sikeresek
PO	(1) A "police officer" rövidítése (rendőr) (2) A "pissed off" rövidítése (dühös)
po-po	Rendőr
Poly Apartments	Lakótelep Long Beach nyugati részén (Kalifornia)
pop	Lelőni valakit
posse	Banda (nem "gang")
pot	Marijuana
power U	női nemiszerv
primo	Marijuana

.....

props	Köszönet, hála, buzdítás
--------------	--------------------------

PSK	Park Side Killers
------------	-------------------

P-Town	Paterson
---------------	----------

pump	(1) A hangerő növelése (2) A fegyver elsütése
-------------	--

punani	Női nemi szerv
---------------	----------------

punk	Hülye személy
-------------	---------------

pussy	női nemi szerv
--------------	----------------

puta (puto)	(1) Prostituált (2) Segglyuk
--------------------	---------------------------------

Q

QB	(1) Queensbridge (2) Queen Bitch
-----------	-------------------------------------

Quad City	Orlando
------------------	---------

quarter-O	40 uncia sör
------------------	--------------

Queensbridge	Lakótelep Queens területén
---------------------	----------------------------

R

rab	Rabbi
------------	-------

rat	Gazember, spicli
------------	------------------

real McCoy	Eredeti, utánozhatatlan
-------------------	-------------------------

reefer	Marijuana
---------------	-----------

---

reel to reel	Valódiság, realitás
Remy Martin	Konyak
ride	Gépkocsi
rip	(1) Lopás, rablás (2) Erőszak
road dog	Jóbarát
rock	Crack
rocket	Marijuana
roll	(1) Együtt lenni valakivel (2) Autóvezetés (3) Fűves cigi sodrás
ruffneck	Olyan ember, aki igazán ismeri az utcai életet
S	
sack chaser	Olyan nő, aki kihasznál egy férfit a pénzéért
Sactown	Sacramento (Kalifornia)
Scooby Doo	Fűves cigi
scope	Figyelni valamit
scratch	Pénz
screw	Lassú tempójú Hip Hop zene
scrilla	Pénz
Seatown	Seattle

---

sell out	Eladja magát
set	Egy nagyobb banda kisebb csoportja
shank	Házi készítésű kés a börtönökben
Shao-Lin	Staten Island (New York City része)
Shaton	Ördög (arab nyelven)
Shea Town	New York
shife	Új, kezdő
shimmy	Booty
short	Gépkocsi
shorty	(1) Kicsi személy, gyerek (2) Nő (3) 7 uncia sör
shotty	Fegyver
siamese	Kétszínű alak
sister (sis)	Nő, lány
skins	Óvszer
skirt	Nő, lány
skitzing	Bizar viselkedés
slab	(1) Crack (2) Dinamikus
slang	Drog árusítás

---

slanted-back	Caddillac
Slauson	Egy utca Los Angeles területén
smacked	Kábítószeres állapot
smoke	Megölni valakit
snaps	Pénz
snow	Kokain
soggy indo	Marijuana
soldier	Valamilyen csapatnak vagy csoportnak a tagja (nem bandatag)
SP-12	E-MU SP-12 sampler
spliff	Marijuana
squeeze the trigger	Fegyver elsütése
St. Ides	Sör fajta
stake	Pénzcsinálás
steel	Pisztoly
step off	Megfutamodás (pl. bandaháborúban)
stilo (steelo)	Stílus spanyolul
straight	Oké, rendben, világos
strap	Fegyver
Strong Island	Long Island (New York része)

.....

sucker (sucka)	Balek, idióta személy
-----------------------	-----------------------

Sucka Free	San Francisco
-------------------	---------------

SWAT	SouthWest Atlanta
-------------	-------------------

swayze	Elmenni valahonnan
---------------	--------------------

sweet	Jó, nagyszerű
--------------	---------------

swerver	Gépkocsi
----------------	----------

swing low	Orális szex
------------------	-------------

T

Tanqueray	English Gin ital
------------------	------------------

tastey	Jó, szexi nő
---------------	--------------

tax	Rablás
------------	--------

Tec 9	Kilenc milliméteres fegyver
--------------	-----------------------------

thai stick	Marijuana
-------------------	-----------

thang (tang)	Thing
---------------------	-------

The Boogie Down	Bronx (New York)
------------------------	------------------

The Bridge	Queensbridge (New York)
-------------------	-------------------------

Thompson	Fegyver
-----------------	---------

thug	Bűnöző
-------------	--------

thump	Ökölharc
--------------	----------

tical	Marijuana
--------------	-----------

tight	Jó, nagyszerű
tip	(1) Pénisz (2) Q-Tip (Tribe Called Quest) (3) Vége
toa	Banda büszkeség
trap	Drog árusítás
tray eight	38-as kaliberű fegyver
tripping	(1) Rosszat csinálni (2) Drogos állapotban lenni
truck jewelry	Vastag aranylánc
true that	Word is bond
trump	Sok pénz (Donald Trump milliárdos nevéből)
turbo	Marijuana
twenty sack	20 dollár értékű Marijuana
twisted	Részeg
U	
uncle L	LL Cool J
uncle Sam	Az Egyesült Államok beceneve
uncle Tom	Olyan fekete, aki a fehérek bérence, talpnyalója (gúnynév)
Uptown	Harlem, East Harlem, Washington Heights, Inwood és South Bronx összefoglaló neve

---

UPT Uptown New Orleans

USG United States of Ghettos

V

Vacaville Börtön Észak-Kaliforniában

---

vato Homeboy (spanyolul)

Versace Ruhamárka

---

vexed Nagyon dühös

V-Town Vallejo (Kalifornia)

W

wack (1) Negatív, rossz, vacak
(2) Megölni valakit

---

wax (1) Album, lemez
(2) Autófényezés

---

wet Megölni valakit

---

what's up?
(wassup) Mi a helyzet ? Mi van ?

---

wheels of steel Lemezjátészó

---

who ride Megvadulni

---

wigger A fehérek egyik gúnyneve (a 'nigger' és a 'white' szavak keveréke)

Willy (1) Pénisz
(2) A környék gazdag lakója

---

wood	Merev pénisz
word is bond	Korrekt, amit mondok
word up	Mi a helyzet ?
wreck	Megsemmisíteni, széttörni valamit
X	
Xerox	Másolni, utánozni valamit
Y	
y'all	You all (Ti)
yak	Konyak
yo	(1) You (2) Your (3) Figyelemfelkeltő szó, mint pl „hé”
Z	
zootie	Füves cigi

ÖTÖDIK FEJEZET

NEMZETKÖZI HIP HOP

MAGYARORSZÁG

A nyolcvanas évek Magyarországá a szocializmus utolsó évtizedét élte. A nyugati kultúra, ha nem is teljes erővel, de sok területen áttört a politikai falakon. Megjelentek olyan sportok, mint például a gördeszka, a windsurf vagy a BMX, amikre hatalmas igény volt. Természetesen kezdetben csak a külföldi dolgok másolatai voltak elérhetők a hazai piacon, de néhány szerencsés embernek sikerült behoznia eredeti cuccokat, és a folyamat megállíthatatlan lett.

A magyarországi Hip Hop kultúra is egyfajta „másolással” kezdődött a nyolcvanas évek elején, a breakzenével és a tánccal. Talán furcsán hangzik, de ennek alapjait a Rock-N-Roll akkori királya, **Fenyő Miklós** tette le, aki 1983-ban figyelt fel németországi túrnéja alatt az utcán táncoló fiatalokra. Később megtudta, hogy ez a break, és úgy döntött, hogy Magyarországon is meghonosítja ezt a szubkultúrát.

Egy interjúban így nyilatkozott „...A break nem teljesen más, mint a Rock-n-Roll... A break a 80-as évek Rock-n-Roll-ja, így is felfogható. Én láttam Amerikában New York-ban 1957-58-ban, hogyan reagált a fiatalság egy újdonságra, hogy mennyire utcai műfaj volt a Rock-n-Roll, és aztán hogy került be a showbiznisz világába, és lett végül is a mai időkre már egy halhatatlan legendává. Hát ugyanígy indult a break is az utcáról... Annak idején két nagyon komoly áramlat ütközött meg egymással, illetve integrálódott. Ez a fehér country zene és a fekete blues zene, és ennek a házasságából született meg a Rock-N-Roll nevű gyermek. Nos, a breaknél valami hasonlót tapasztaltam. A modern időeknek a fekete zenéje és fehér zenéje összekeveredve tud igazán bekerülni a showbizniszbe...”

Fenyő annyira komolyan gondolta ezt a dolgot, hogy 1984-ben megjelent **„Jól Nézőnk Miki”** c. albuma, ami az első magyar breaklemez volt. Emellett létrehozott külföldi táncosok segítségével egy tánciskolát, ahol megszületett az első magyar breakes generáció. Az állami TV zenei műsoraiban (pl. Pulzus, Egymillió Fontos Hangjegy, Zenebutik) gyakori vendég volt Fenyő, így a break országos ismertséget szerzett általa. A fővárosi és balatoni

.....

szórakozóhelyeken gyakran voltak break-tehetségkutatók, és a táncosok ellepték az egész országot. 1985-ben a magyar muzik is vetítették a **Breakin'** című amerikai filmet, ami ugyancsak inspirációt adott sok akkori fiatalnak. A nyolcvanas évek második felében már komoly sikereket elérő csapataink voltak, például a **Turbo Break Company** vagy a **Harlem Company**. Az akkori táncosok elsősorban az **Electric Boogie**-t képviselték, aminek egyik legismertebb figurája **Steve (Kollár István)** volt, aki később háromszoros világ- és Európa-bajnok lett ebben a kategóriában. Steve „felfedezője” a pécsi **Bocz Jenő** volt, aki tánctanárként sokat tett a break fejlődéséért. 1986. júniusában volt az I. Országos Break Találkozó, amit utána évekig megrendeztek. 1987-ben a Magyar Televízió gyártásában elkészült „**Az Utca Táncosai**” című film, amiben látható pl. **Szabó Gyuri** és a **Superiors**. Ugyanebben az évben Tari Jánosnak volt egy „**Break**” c. érdekes vizsgafilmje.

A nyolcvanas években már elérhetőek voltak olyan előadók, mint például **Run-DMC**, **Beastie Boys**, **Salt-N-Pepa**, **LL Cool J**, **Ice T**, **Young MC**, és a rádióban gyakran szólt a holland **MC Miker G & DJ Sven** egyik akkori nagy slágere a **Holiday Rap**. Sokan külföldi útjuk során szereztek be új lemezeket, kazettákat, amiket később a fél város lemásolt. A break és a rap hatással voltak más zenei műfajokra is, így gyakran születtek olyan számok, amikben ötvözték ezt a stílust. Ilyen volt például az **Első Emelet** 1984-es **Dadogós Break** dala, aminek szövegét a fiatal **Geszti Péter** írta. **Pajor Tamás** és a **Neurotic** nevéhez fűződik az 1985-ös klasszikus, a **Brék (Mozi)**. A Neurotic felbomlása után Pajor megalapította az **Amen** együttest, aminek volt egy **Rap** című száma 1989-ben.

A nyolcvanas években a magyarországi Hip Hop kultúra megerősödött, de továbbra is egy perifériára szorult mozgalom volt. Csak egy szikra kellett a robbanáshoz, amit az 1989-es rendszerváltás hozott meg. Megjelentek a külföldi zenecsatornák, magazinok, a boltokban az albumok is könnyebben elérhetőek lettek, és a technika fejlődésével (ami egyik visszatartó ereje volt a rapnek) már voltak, akik saját zenét csináltak. A 80-as években történt néhány nagyobb graffitis próbálkozás, de igazán 1990 után tudott kibontakozni ez a művészeti forma.

NÉMETORSZÁG (NSZK)

Az akkori Nyugat-Németországba (NSZK) a **Wild Style** és a **Beat Street** filmek mellett, az ország területén állomásozó amerikai katonák hozták be a Hip Hop kultúrát a nyolcvanas évek elején. Itt is elsősorban a graffitivel és a break tánccal kezdődött minden. Ekkoriban nem volt európai MTV és német nyelvterületen kevés promóciót kapott a rap. A rajongók kezdetben angol nyelvű zenét hallgattak, de később egyre nagyobb igény lett a saját anyanyelvű produkciókra, ami egyfajta kulturális imperializmust indított el. Az amerikai zenék és szövegek mellett szükség volt a helyi identitás megteremtésére. A korai német Hip Hop képviselői elsősorban török származású bevándorlók (vendégmunkások) második vagy harmadik generációs gyerekei voltak, akik többnyire szegény környéken éltek, kemény körülmények között. Sajátos dialektussal rendelkeztek, és érzékenyek voltak a társadalmi és politikai témákra.

Az első német nyelvű rap a **GLS United** három tagú DJ csapat nevéhez fűződik, akik 1980-ban készítették el a **Rapper's Deutsch** című számot, ami egyfajta paródiája volt az amerikai 1979-es **Rapper's Delight**-nak.

Az első jelentősebb német rapcsapat az **Advanced Chemistry** volt, amit 1987-ben **Toni L**, **Linguist**, **Gee-One**, **DJ Mike MD (Mike Dippon)** és **MC Torch** alapított. Mindannyian német állampolgárok, de Toni L, Linguist és Torch olasz, ghánai és haiti származásúak. Kezdetben angolul rappeltek, később viszont németre váltottak, ami hozzájárult ahhoz, hogy a német Hip Hop prominens képviselői lettek.

A nyolcvanas évek közepén **Smudo** és **And.Ypsilon** megalapították a **Terminal Team** rapcsapatot, amihez a nyolcvanas évek végén csatlakozott **Thomas D** és **Dee Jot Hausmarke**. Megszületett a **Die Fantastischen Vier**, ami nemzetközileg az egyik legsikeresebb német rapcsapat lett. Ők is német nyelven rappeltek, mert céltalannak találták az angol használatát és próbáltak elszakadni az amerikai kliséktől.

NAGY-BRITANNIA

A Brit-Hop, ahogy hívják, egy külön kultúra, ami magába foglal sokféle zenei stílust Skócia, Anglia, Wales és Észak-Írország területén. A hatvanas és hetvenes években a jamaikai bevándorlók magukkal hozták a dub/toasting műfajt, ami később erősen befolyásolta a korai brit rappelési technikát. Természetesen az amerikai Hip Hop ugyancsak hatással volt a zenékre és a szövegekre. A brit Hip Hop bölcsője London volt, de sok más nagyvárosban (Bristol, Nottingham, Manchester) kialakultak saját identitású csoportok. Amerikához hasonlóan, a brit Hip Hop alapkövei kezdetben a graffiti és break voltak, később pedig kialakult a DJ/MC kultúra. Nagy különbség viszont, hogy amíg az Egyesült Államokban a korai időszakot szinte csak a feketék képviselték, addig Nagy-Britanniában a közönség vegyes nemzetiségű és bőrszínű volt. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy UK területén az etnikai csoportok kevésbé éltek elszeparáltan, nagyobb volt a keveredés, és a fiataloknak több esélyük volt találkozni, megosztva egymással a városi életformát.

Anglia első dokumentált rappere **Knowledge** volt, akiről a **Black Echoes Magazine** is beszámolt 1980 januárjában.

Az angol nyelv kiejtés-orientált, ezért az akcentus fontos tényező. Voltak olyan brit rapperek, akik az amerikai akcentust és stílust próbálták utánozni, például **Derek B** (*elhunyt 2009-ben*). Mások viszont büszkén vállalták a saját kiejtésüket, szóhasználatukat, és ezt próbálták képviselni, például **Rodney P (London Posse)**. Sok MC viszont egyfajta hibrid nyelvi stílust hozott létre.

A karib bevándorlók által képviselt zenei világ mellett megjelentek az első valódi brit rapdalok, mint például **Dizzy Heights: Christmas Rapping (1982)** vagy **Newtrament: London Bridge (1983)**. Sok népszerű dal tartalmazott rap betétet, mint például **Adam and the Ants: Ant Rap (1981)** vagy **Wham (George Michael): Wham Rap (Enjoy What You Do) (1982)**, de ezek inkább a pop kategóriába tartoztak.

Nagy áttörést hozott 1982-ben **Malcolm McLaren** és a New York-i **World's Famous Supreme Team** közös száma, a "**Buffalo Gals**". A következő években egyre több lemez jelent meg, például **Street Sounds Electro UK (1984)**, **The Rapologists: Kids Rap/Party Rap (1984)**, **DJ Richie Rich: Don't Be Flash (1985)**.

Noha a kiadók már a nyolcvanas években is láttak fantáziát a rapzenében, a brit Hip Hop továbbra sem kapott elég publicitást és a mainstream rádiók csak ritkán játszottak brit előadókat. A legnagyobb segítséget a kalóz rádiók jelentették, és olyan DJ-k, mint például **Dave Pearce**, **Tim Westwood** és **John Peel**, akik fáradszatólatlanul promótálták a műfajt.

Az első, kifejezetten Hip Hop profilú kiadót **Simon Harris** alapította 1986-ban **Music of Life** néven. Ide tartozott **Derek B**, aki brit rapperként elsőként ért el slágerlista sikereket. A kiadó később olyan előadókat futtatott, mint például **Hijack**, **the Demon Boyz**, **Hardnoise** vagy **MC Duke**.

A brit Hip Hop kezdte megtalálni a saját hangját, és kialakultak sajátos stílusok. A gyors ütemű hardcore-t **Hijack**, **II Tone Committee**, **Hardnoise** és **Silver Bullet** képviselték. A lágyabb, Jazz hangzású vonalat **Caveman** és az **Outlaw Posse**. Reggae és Disco elemeket használt a **London Posse** és **Black Radical**.

1987-ben a **Positive Beat Records** neve alatt megjelent egy mérőföldkőnek számító album, a **Known 2 Be Down**, amin olyan tehetséges rapperek szerepeltek, mint például **Sir Drew**, **MC Flex**, **She Rockers**, **Rapski** és néhány további londoni MC.

Az első brit Hip Hop magazint 1989-ben alapították **Hip Hop Connection** néven.

Amerikában nagy sikereket ért el néhány brit születésű rapper, mint például **Slick Rick**, **Young MC** és **MF Doom**

HOLLANDIA

1980 és 85 között már jelentek meg holland rapzenék, de az igazi áttörést az 1986-os **Holiday Rap** jelentette, amit **MC Miker G** és **DJ Sven** készített. Ez az angol nyelvű rap, ami **Madonna** „**Holiday**” című számából használt samplekat, egész Európában sikeres volt. Sok helyen a slágerlisták elején szerepelt.

Ugyanebben az évben jelent meg a **Rap Around The Clock**, ami egy **Extince** nevű holland rapper produkciója.

Mint Németországban, itt is kezdetben angol nyelven rappeltek, de később megjelentek olyan előadók, mint például **Blonnie B**, **Alex and the City Crew**, **Dynamic Rockers**, **Def Rhymes** és **Osdorp Posse**, akik már a holland nyelvet használták.

A holland Hip Hop egyik legismertebb úttörője, DJ és producer **All Star Fresh (King Bee)**, aki 1988-ban megnyerte a **Dutch Mixing Championships (DMC)** bajnokságot, majd meghívást kapott a londoni **World Mixing Championships (WMC)** rendezvényre, ahol a tiszteletreméltó harmadik helyen végzett. Ezután meghívták az egyik legrangosabb New York-i **World Supremacy Battle of DJs** versenyre, ahol külföldiként második helyen végzett. Így ő lett az első nem-amerikai DJ, aki itt döntőbe jutott. Az egyik legnagyobb Hip Hop sláger, a **Back By Dope Demand** is az ő nevéhez fűződik, ami a holland slágerlisták elején szerepelt, valamint megnyerte a helyi zenei díjat (**Edison Awards**). All Star Fresh az első fekete előadó Hollandiában, aki ezt az elismerést hazavihette.

Másik említésre méltó név az **Urban Dance Squad**, holland rap-rock csapat, amit rapper **Rudeboy Remington**, gitáros **Tres Manos**, basszusgitáros **Sil**, dobos **Magic Stick** és **DJ DNA (DoNotAsk)** alapított 1986-ban. Zenéjük ötvözte a jazz, a ska, a rock, a funk és a Hip Hop elemeit. Jól ismert tény, hogy az amerikai **Rage Against The Machine** egyik legnagyobb inspirációja az Urban Dance Squad volt.

FRANCIAORSZÁG

1982-ben jelentek meg az első Hip Hop műsorok a francia rádióban, például **Rapper Dapper Snapper (Sidney Duteil)** vagy **Funk à Billy (DJ Dee Nasty)**.

Ugyanebben az évben az első nagyobb nemzetközi Hip Hop túrné egyik állomása Franciaország volt, ahol olyan New York-i előadók léptek fel, mint például **Afrika Bambaataa**, **Grandmixer D.ST**, **Fab 5 Freddy**, **Mr Freeze** és a **Rock Steady Crew**.

Mint más országokban, a francia Hip Hop is amerikai befolyás alatt áll a kezdetek óta, de az évek alatt kialakult a saját stílusa és szövegvilága. A francia nyelv mellett sokszor hallani arab és angol szavakat, és sok rapper egy speciális dialektust használ, a **verlan**-t. Ez nem más, mint az eredeti francia szavak visszafele kimondva és kombinálva. Ezért a rapszövegek gyakran a franciák számára is nehezen érthetők. A francia Hip Hop mindig kiállt saját anyanyelve mellett, talán azért, mert sajátos ritmusa és tónusa van, ami egyfajta védjegy.

Az egyik legrégebbi francia rapcsapat a párizsi **Assassin**, amit 1985-ben alapított **Rockin' Squat** és **Solo**. Később csatlakozott hozzájuk **Doctor L** és **DJ Clyde**. Hardcore zenéjük és társadalmi igazságtalanságokról szóló szövegük mély nyomokat hagyott a nyolcvanas évek második felében a francia underground világban.

Egy másik neves régi rapcsapat az **IAM**, ami 1989-ben alakult. Tagjai **Akhenaton**, **Shurik'n**, **Khéops**, **Imhotep** és **Kephren**. Szövegeikben gyakran visszatérő témák Afrika, az ősi Egyiptom, a misztikum és a fáraók. Zenei világuk ötvözi a francia és a közeli keleti motívumokat.

A francia Hip Hop két nagy kategóriába sorolható. ÉSZAKI (központja Párizs), valamint DÉLI (központja Marseille). A déli szövegvilág inkább szociálisan érzékeny, bemutatva a rideg valóságot. Az északi dalokban pedig többnyire nagyvárosi bűnözésről, drogokról, bandákról, és rendőrökről esik szó.

JAPÁN

A legenda szerint a japán Hip Hop akkor kezdődött, mikor a zenész és producer **Hiroshi Fujiwara** New York-i látogatása után rengeteg ottani lemezzel tért vissza Tokióba és elkezdte az amerikai Hip Hop dalokat játszani a nyolcvanas évek elején. Ezzel ő lett az első japán Hip Hop DJ.

Erről az időszakra így emlékszik vissza: *„1981-ben költöztem vidékről Tokióba. Nemsokkal utána elutaztam Londonba kb. 2 hónapra, hogy találkozjak Malcolm McLaren-nel. Ez még azelőtt volt, hogy megjelent a Duck Rock albuma. Egy estét töltöttem a házában, ahol azt mondta, hogy London unalmas, New Yorkba kéne utaznom. Ezután felhívta egy ottani barátját, valami asszisztensét, aki korábban segített neki Hip Hop dolgokat felvenni. Így jutottam el New Yorkba ... Engem igazán a DJ szubkultúra érdekelt. Japánban már egyfajta DJ voltam, de a Hip Hop hamar megfogott, és magamévá tettem a stílust. New Yorkból hazavittem a lemezeket és a technikát Tokióba.”*

Az első ismert japán rap a **Yellow Magic Orchestra** nevéhez fűződik, akiknek 1981-es albumán szerepelt egy korai elektro-hiphop dal, a **"Rap Phenomena"**. Ez a szám hatással volt olyan amerikai előadókra is, mint például **Afrika Bambaataa** vagy a **Mantronix**.

1983-ban a break megjelent Tokióban, a **Wild Style** c. film és az élő bemutatókon keresztül. Mivel a tánc egy vizuális művészet, ezért a japán közönség könnyen értette, nem volt nyelvi akadály. A break a japán Hip Hop egyik alapköve lett. A tokiói **Yoyogi Park** 1984-től a breakesek és utcazenészek gyülekező helye lett. Itt kezdte karrierjét **Crazy-A**, a japán break egyik keresztapja és **DJ Krush**, aki ma már nemzetközi szinten elismert DJ.

DJ Krush így beszél a Hip Hopról *“Saját szememmel láttam mikor a Hip Hop megérkezett Japánba és elterjedt. Hiszem, hogy növekedni fog és idővel nagyobb lesz, átalakul és megújul. A Hip Hop vonzásába könnyű belekerülni. Nincs szükség kottákra”*

Az első Hip Hop szórakozóhely 1986-ban nyitotta meg kapuit, ahol DJ-k pörgették a legújabb lemezeket a japán közönség számára.

A japán rap megjelenését és kibontakozását leginkább az hátráltatta, hogy a nyelv nem igazán alkalmas rímelésre. A szavak és a sorvégek nem úgy képződnek, mint például az angol nyelvben. Ezért a korai MC-k többsége angolul rappelt. Voltak, akik közvetlenül lefordították az angol szövegeket japánra és úgy adták elő, ami persze nem rímelt, de a refrént többnyire meghagyták eredeti verzióban.

Az évek során a japán MC-k úgy változtatták a szavak kiejtését, ütemét, hogy azok megfeleljenek. A nyelvi struktúra átalakításával sikerült rímeket is a sorok végére tenniük. A szövegek pedig egyre több szlenget tartalmaztak és gyakran angol szavakkal zárták a sorokat, ha az rímelt.

Az egyik legrégebbi japán rapcsapat a **Rhymester**, akik már a nyolcvanas években aktívak voltak. Szövegeik gyakran társadalmi kritikát fogalmaztak meg.

További raphez kötődő nevek:

Ito Seiko, Chikado Haruo, Tinnie Punx és Takagi Kan.

Japánban a Hip Hop egyik vonzó ereje a hozzá kapcsolódó divat és öltözködés is. **Shibuya** a fiatalok egyik kulturális központja Tokióban, ahol a fiatalok többsége amerikai ruhában, nagyméretű polóban és baseball sapkában jár. Ez a városnegyed a japán Hip Hop egyik motorja.

KANADA

Kanada az Egyesült Államok szomszédja, azért a Hip Hop szinte a kezdetek óta jelen van. Mivel az ország kétnyelvű (francia és angol), ezért külön meg kell említeni, hogy 1982-ben jelent meg az első angol nyelvű rap, **Singing Fools "The Bum Rap"**, 1983-ban pedig az első francia nyelvű **Lucien Francœur's "Le Rap-à-Billy"**.

A torontói CKLN-FM rádióállomás 1983-ban indította el saját Hip Hop műsorát **The Fantastic Voyage** néven, **Ron Nelson** vezetésével. Itt játszották először a legfrissebb helyi és nemzetközi dalokat. Ron emellett aktív koncertszervező is volt. Az ő nevéhez fűződik az első nagyobb Hip Hop rendezvény a torontói Varsity Stadionban, ahol fellépett a **Run-DMC**, a **Public Enemy** és az **EPMD** 1987-ben.

Kanada máshogy működött, mint az USA. Noha voltak MC-k és csapatok, akik leszerződtek különböző kiadókhöz, de a zenék terjesztése nehézkes volt. Sokszor a boltokba se került a lemez és a rádiók sem játszották. A nyolcvanas évek végén a nehézségek ellenére néhány rappernek már sikerült betörnie.

Maestro, akit a kanadai Hip Hop keresztapjának is hívnak, 1987-ben kezdte pályafutását. 1989-ben jelent meg első kislemeze, a **"Let Your Backbone Slide"**, ami a slágerlistákra is felkerült.

A **Dream Warriors** 1988-ban alakult, **King Lou** és **Capital Q** tagokkal. Ugyanebben az évben jelent meg **Michie Mee** és **L.A. Luv** közös kislemeze a **"Victory Is Calling"**, amin közreműködött King Lou és az amerikai **MC Lyte**.

Michie Mee az első kanadai rapper, aki amerikai lemezkiadóhoz szerződött 1988-ban. Noha nemzetközi sikereket nem ért el, elismert női MC lett az amerikai előadók körében.

A **Get Loose Crew** 1988-ban jelentette meg első lemezét és ők voltak az elsők, akiket nemzetközi szinten is terjesztettek. Az egyik tag, **MC Shadow**, hivatalosan az első fehér MC volt Kanadában.

SZOVJETUNIÓ

Az 1980-as években a Hip Hop ereje Magyarország akkori "Nagytestvérét", a Szovjetuniót is elérte. Hasonlóan sok más országhoz, náluk is elsősorban a breaktánc eresztett gyökeret. A 80-as évek közepén elindult a "peresztrojka" vagyis a "nyitás" politikája, ami **Gorbacsov**nak volt köszönhető. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy a nyugati kultúra lassan, de biztosan beszivárgott az országba. Az 1985-ös "**Tánc A Háztetőn**" c. szovjet film volt az első, amiben a közönség breaktáncot láthatott. Egy évvel később, 1986-ban egy társadalomkritikát is megfogalmazó film készült "**Futár**" címmel, amiben már több szerepet kapott a break és a Hip Hop életforma. A történet főszereplője egy 17 éves fiú, aki keresi a helyét a világban. Szülei elváltak, és a középiskola után nem veszik fel egyetemre, ezért kénytelen futárként dolgozni. A film a generációs szakadékot próbálja bemutatni és háborúellenes üzenetet is magában hordoz, ami az akkori AFGÁN-SZOVJET háborúra (1979-1989) vonatkozik. Abban az időben minden fiatalot sorkatonának vittek 3 évre, a többségük pedig Afganisztánba került. A film is ezzel zárul, mikor a fiatal fiú a breaktáncos barátai körében látja a frontról hazatérő katonát, és tudja, hogy hamarosan vége a korábbi életének - a katonában a saját jövőjét látja. 1988-ban egy újabb film készült, a "**Közlemény**", amiben ugyancsak kiemelt szerepet kapott a breaktánc.

Talán a politikai környezetnek köszönhető, hogy a 80-as években nem igazán jelent meg szovjet rap. Az első próbálkozás 1984-ben volt a "**Час Пик**" (Csúcsforgalom) nevű csapat által, akik csináltak egy 25 perces lemezt, ami tartalmazott egy "**Rap**" című dalt. A produkciót **Grandmaster Flash** és **Captain Sensible** zenéje inspirálta. Ez az alkotás akkoriban nem kapott sok figyelmet és egészen a 90-es évek elejéig nehéz kiemelni bármilyen orosz rap előadót. Érdekességként megemlíthető még **Szergej Minajev**, aki ismert rádiósként, DJ-ként, énekesként, zenészként rengeteg akkori nemzetközi slágert feldolgozott, paródia formában. 1989-ben elkészítette az 1986-os „**Holiday Rap**” orosz változatát, ami nagy sikereket ért el.

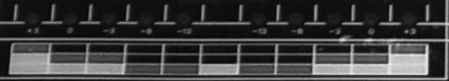
STEREO DOUBLE CASSETTE RECORDER

POWER

ON

OFF

SOUND LEVEL

FM
SW
MW
LW

PHONES

VOLUME

BALANCE

MC MIXED

EXT MIC

F.FWD
EJECT

CROWN

STEREO DOUBLE CASSETTE RADIO RECORDER

STEREO · DOUBLE

Stereo

• AUTO STOP •

RECORD   PLAY   REW

▶   ◀

FREQUENCY REGULATION

88 90 92 94 96 98 100 102 104 106 108

kHz

SHORT WAVE

4 4.5 5 6 7 8 9 10 11 12

MHz

FM STEREO

TUNING

MEDIUM WAVE

530 600 700 800 1000 1200 1400 1600

kHz

LONG WAVE

150 160 180 200 220 240 260 280 300

kHz

FUNCTION

AUTO
SEEK
AUTO-SCAN

MODE

FM
AM

SPAC

FM
AM

DECK

A

DOUBLE
2WAY 4SPEAKER

CASSETTE

F.FWD

DECK

F.FWD STOP/EJECT PAUSE

FF REW PLAY F.FWD

COKE LA ROCK INTERJÚ (2008)

Őt tartják az első MC-nek, aki DJ Kool Herc mellett rappeléssel is szórakoztatta a közönséget. Coke La Rock mesél magáról és a kezdetekről. Az interjút Troy Smith készítette 2008-ban.

Hol születtél és hol nőttél fel ?

Bronx keleti részén születtem, a Home Street környékén.

Te és Kool Herc honnan ismeritek egymást ?

12 éves voltam, mikor átköltöztünk Bronx nyugati oldalára, pontosabban a Jessup Avenue-ra. Kool Herc a környékünkre járt udvarolni egy lányak, és így találkoztunk először. Én 15 voltam, ő pedig 16. Emellett gyakran összefutottunk különböző klubokban, pl. The Tunnel, The Puzzle vagy Audubon. Herc akkoriban graffitisként volt ismert, de engem ez a dolog annyira nem fogott meg. Én elsősorban drogárúsítással foglalkoztam. Abban az időben az iskolák este is nyitva voltak, és gyakran jártunk oda sportolni, pl. kosárlabdázni. Herc Jamaica-ból származik, ezért inkább fociban, úszásban és súlyemelésben jeleskedett.

Ennek ellenére nagyon jó kosárlabdázó lett. Hogyan ?

Megvolt hozzá a testi ereje. Nem volt technikás játékos, de tudott ugrani, zsákolni. Hétfégenként gyakran 20-30 kilométert kerékpározott a Central Parkban, utána jött Bronxba kosárlabdázni. Nem tudom mi a szart szedett, de mindig fitt volt. Gyakran keveredett verekedésbe, habár nem volt jó ökölharcos. Akkoriban nem foglalkoztunk zenéléssel, mert az volt a menő, aki verekedni tudott vagy aki nagyon jól kosárlabdázott. Harlemben a 139. utcánál volt egy pálya, ahol pénzes meccseket játszottak. 1000-1200 dollárról beszéltek. Volt egy srác, Cisco, aki az egyik ottani csapat, a Wiz Kids alapítója volt, és minket is hívott játszani. Herc és én szívesen beszálltunk volna, de ez technikai okok miatt nem volt lehetséges. Nekem pedig szemüvegem volt, ami miatt durva tétmérkőzéseken nem tudtam volna játszani.

Milyen klubokba jártál fiatalként ?

17 évesen az egyik kedvencem a Sand Pan volt a 34. utcánál. Akkoriban ez étteremként, bárként és zenei klubként működött. A korhatár 21 év volt, de én mindig bejutottam. Emellett gyakran jártunk Coney Islandre táncolni, lazulni, divatozni. Drága ruháim voltak, és mint mondtam korábban drogot árultam, amiből sok pénzem volt. Mindig bizniszeltem, Herc partyjain is. Egyik ilyen buliban Herc megkért arra, hogy helyettesítsem 1 órára, mert a barátnőjével szeretett volna lenni. Nem sok közöm volt a DJ-

.....

zéshez, de elvállaltam. Mikor visszajött, látta, hogy minden
rendben és ez tetszett neki. Felajánlotta, hogy dolgozzunk együtt,
amit nem bántam, mivel a partykon bizniszolni is lehetett.

Nézd, én csonka családban nőttem fel. Anyám 6 napot dolgozott,
ezért többnyire a nagyszülőknél laktunk. Vasárnaponként
templomba jártunk. Szóval nem voltam egy utcagyerek, de
belekerültem a drog terjesztésbe. Nem volt kellemes, de az egész a
pénzről a szolt.

Honnan kaptad a Coke becenevet ?

Mivel koraszülött voltam, ezért rendes tejet nem ihattam.
Akkoriban nem voltak mindenféle táplálékkiegészítők, mint most,
ezért anyám kókusszal keverte a tejet. Így ráragadt a Coco név.
Felnőttként ezt cikinek éreztem, ezért Coke-ra változtattam.

Honnan jött a Coke La Rock név ?

Ha jól emlékszem a 3. vagy 4. party után Herc azt mondta, hogy
nekem is fel kellene vennem egy fantázia nevet, de én nem igazán
foglalkoztam ezzel. Később egyik este volt egy álmom, ami arról
szólt, hogy másokkal együtt leutaztam Mexikóba, ahol drogot
próbáltam szerezni. Bementünk egy helyre, és azt kérdeztem, hogy
van-e Coke? Mexikóban viszont úgy mondják, hogy La Rock, ők
nem mondják, hogy Coke. Mivel a becenevem Coke, ezért az
álmomban szereplő mexikói elnevezett Coke La Rock-nak. Másnap
találkoztam Herc-vel és mondtam neki, hogy megvan a nevem,
amit álmomban találtam ki.

Herc és te komoly partyszervezésbe kezdtetek Bronxban. Mesélnél erről ?

Az első komoly bulinkon 8000 dollárt kerestünk. Ekkor
tapasztaltam meg először, hogy milyen sok pénzt lehet csinálni
legálisan. A drog biznisz jól jövedelmezett, de benne volt a
pakliban, hogy börtönbe kerülök vagy máshogy végzem. A
zenéléssel akár heti 5000 dollárt is megkereshettem kockázat
nélkül!

A 70-es évek a Discoról szólt és nagyképűség nélkül mondhatom, hogy mi megöltük a Disco-t. A népszerű DJ-k akkoriban Disco DJ-k voltak. Bronxban a legismertebb Pete DJ Jones volt, aki igaz, hogy együtt dolgozott olyan arcokkal mint pl. Flash vagy Starski, de alapvetően a Disco műfajt képviselte. Herc és én teljesen más ütemet és zenét játszottunk a partykon, a zenékre pedig rappedtem. A szövegeket soha nem írtam le, csak mondtam, ami jött.

Mi fogott meg az MC-zésben, miért nem DJ lettél ?

Eredetileg DJ voltam én is, utána MC lettem. Talán azért, mert jól csináltam, és újdonságként hatott az emberekre, tetszett nekik. Szerettem beszélve szórakoztatni a party közönségét.

Te voltál úgymond az első Hip Hop MC. Mivel nem volt előtted hasonló, mi vagy ki adott útmutatást, inspirációt ?

Igen, ilyen módon más nem csinálta, mint én. Gyakran hallottam Last Poets, Signified Monkey és más hasonló zenéket, amik biztos valahol hatással voltak rám, de ezeket elsősorban a szülők hallgatták. Ami igazán megfogott az Richard Pryor volt.

Ki következett utánad ? Cowboy vagy Hollywood ?

Ne maradjon ki Melle Mel. Igazából nehéz megmondani, mert nem követtem a folyamatokat. Arra emlékszem, hogy lent voltam a Black Door klubban egy Hip Hop buliban, ahol Melle Mel volt az MC és Flash a DJ. Talán ezért számomra Melle Mel a kiemelt, és utána jött Cowboy meg a többiek. Velük ellentétben számomra nem volt tervezett a rappelés, nem írtam szöveget, nem készültem rá. Csak beszéltem a mikrofonba. Minden az adott helytől, közönségtől, szituációtól függött.

De voltak egészen komplex rímeid...

Természetesen. Én is fejlődtem, mint egy gyerek, aki járni tanul. Kezdetben csak 1-2 soros rímet mondtam, később pedig ezek egyre hosszabbak és összetettebbek lettek.

A partykon akkoriban gyakori volt a balhé. Van néhány sztorid ?

Egyik este az Exec-ben hatalmas tömeg volt. A színpadon csomó ember bámulta Herc játékát. Mielőtt én következtem volna, odamentem hozzájuk, hogy megkérjem őket, hagyják el a pódiumot. Mondtam, hogy Coke La Rock vagyok Herc partnere és kell a hely. Ők viszont nem akartak távozni és szidalmazni kezdtek. Erre elővettem a fegyverem, amitől sietve leugrottak. Herc később védelmébe vett, mert mi olyanok voltunk, mint Bonnie és Clyde. Csak együtt léteztünk, párként. Nekünk vadonatúj fegyvereink voltak, mert megtehettük. Gyakran voltak lövöldözések a partykon. Abban az időben a bandák miatt a legtöbb DJ csak a saját környékén játszott, hogy elkerülje a balhékat. Mi viszont szinte bárhova mentünk, és ezért gyakran találkoztunk ellenszenvvel és feszültséggel. Ilyenkor nem hagytam el a színpadot, és felkészültem az atrocitásra. Pl. bárki, bármikor felrohanhat, hogy összetörje vagy ellopja a hangcuccunkat, vagy megtámad minket. Mi voltunk az elsők, akik biztonsági kötelet használtak, hogy elválasszuk a tömeget és a DJ pultot. A szabály az volt, hogy senki nem keresztezhette a kordont. Emellett a színpadon volt még 6 felfegyverzett emberünk és 10 lent a közönség soraiban. Akkoriban ez így ment.

Sok csúnya dolog volt, sokan drogfüggők lettek, mi pedig a Hip Hopot választottuk, ami később elterjedt az egész világon. Ma már belátom, hogy a drog nem út a sikerhez. Csak kevesen lesznek gazdagok, a többség börtönben végzi vagy holtan.

Milyen emlékeid vannak arról az éjszakáról, mikor Kool Herc-öt csaknem halálosan megkéselték 1977-ben ?

Megviselt. Majdnem elvesztettem az eszem. Pont az incidens előtt haza kellett ugranom. A lakásom csak néhány háztömbnyi távolságra volt az Executive Play House nevű klubtól, ahol az eset történt. Mikor visszaindultam a szórakozóhelyre láttam egy mentőautót és sok rendőrkocsit. Odaérve megtudtam, hogy Herc már kórházba került. Kérdeztem ki tette, mi történt ? Egyik barátom azt mondta, hogy az egyik tettetést már elkapták.

Mondtam neki, hogy mutassa meg ki volt és beleeresztek a fejébe egy golyót. Lenyugtattak, hogy inkább hagyjam, és menjek a kórházba, mert Herc súlyosan megsérült. Mikor odaértem elsírtam magam, mert hasonló módon elvesztettem egy régi barátom, mikor 19 éves voltam. Herc az operáció előtt állt és előtte behívott a szobájába. Azt mondta nekem: „Coke, tudom ki tette, ismerem az egyiket, de ne tegyél semmit, várj rám”. Utána Herc apja, aki ugyancsak ott volt, odalépett hozzám és elkérte a fegyverem, hogy megőrizze másnapig. Tudták, hogy valami őrültséget teszek.

A végén kiderült, hogy egy félreértésből fakadó vita miatt történt a késelés és ez majdnem Herc életébe került...

Kikből állt a csapat, akik segítettek nektek ?

Mike Mike a lemezeket pakolta és szállította. Eldorado Mike is gyakran segített ebben-abbán, habár hivatalosan nem volt a csapatunkban. Timmy Tim, akit kicsi Kool Hercnek is becéztek. Sajnos már elhunyt. És végül Clark Kent. Sokszor reggel 4-től délután 3-ig pörgettük a zenéket, ezért egymást váltottuk, amíg a másik aludt vagy pihent. A táncosaink a The Nigga Twinz nevű páros volt.

A vietnámi háború idején fiatalként nem kerültél a hadseregbe ?

Nem. A katonásdi akkoriban nem volt olyan karrier, mint most. Viszont sok barátom megjárta Vietnámot, és sebesülten vagy megzakkanva jött haza. Amikor ilyet látsz, inkább azt mondd: „Kösz, de nem fogok harcolni”. Mint Ali, én is inkább a börtönt választottam volna.

Soha nem akartál katona lenni ?

Csak egyszer, de akkor is azért, hogy elkerüljek otthonról. Ez még a zenei karrierem előtt volt. El is mentem a haditengerészet toborzására, de a teszteken elbuktam. Igazából nem volt semmi bajom anyámmal, nem voltak nagy konfliktusok, de úgy gondoltam máshol kéne lennem. Örülök, hogy nem így történt.

Mikor szálltál ki a Hip Hopból és miért ?

1980 körül. Herc a zenei pályán maradt. Én pedig folytattam azt, amit korábban csináltam. Drog biznisz. Ekkor született a fiam, Dante La Rock. Én mindig „boss” típus voltam, amit a Hip Hop nem tudott biztosítani. Az utcákon viszont elértem ezt a szintet, ami pénzben is sokat hozott.

Kerültél emiatt valaha börtönbe vagy ilyesmi ?

Talán meglepő, de soha. A társaságomban gyakran megfordultak olyanok, akik 10, 15, 20 évet is lehúztak a sitten. Én viszont elkerültem. Ahogy Frank Sinatra énekelt: „I did it my way”.

A 80-as években már nem is követted a Hip Hop nagyobb neveit ?

Nem igazán. Csak azokra figyeltem fel, akik hasonló névvel rendelkeztek, mint én. Például T La Rock, Scott La Rock, Ace La Rock és mások.

Az évek során kikkel kerültél szorosabb barátságba ?

Love Bug Starski egy jó haver volt. Tisztelem őt, nem úgy mint sok más embert. Flash ugyancsak jó arc. Sajnos nem mindenki szerette a másikat. Ha Bronx nyugati részén játszottál, akkor nem szerettek, mert a keleti oldalról jöttél. És fordítva. Ez az irigység ma is megvan, és létezett a kezdetekkor is.

Én nem fikázok senkit, ha nem ismerem. Hogyan utálhatsz egy testvért, ha nem ismered ? Engem így neveltek. Sok összetűzésünk volt. Kool Herc az izomerejét használta, én inkább a fegyverem, mert így nőttem fel. Mi ketten nem vicceltünk, ha balhéről volt szó.

Köszönöm az interjút

OLD SCHOOL HIP HOP FILMEK ÉS TV MŰSOROK

A korai Hip Hop történelmi jelentőségű filmjei, kordokumentumai, TV műsorai a 80-as évekből.

WILD STYLE

1982

A világ első Hip Hop témájú filmje, amit 1982 szeptemberében mutattak be először, később pedig VHS videókazettán is megjelent. **Charlie Ahearn** rendezte, aki a filmezés mellett írással és rádiózással is foglalkozott. A mozifilm ötlete 1980-ban merült fel, mikor a graffiti művész **Fred Braithwaite**, vagyis **Fab 5 Freddy** felkereste Charlie Ahearn-t, azzal a szándékkal, hogy rávegye egy Hip Hopról és graffitiról szóló film rendezésére. A megbeszélésekbe beszállt Braithwaite egyik barátja, **Lee Quiñones** is, akinek festményeit mindig csodálta Ahearn. Ők hárman folytattak tárgyalásokat, és ennek eredményeként 1980 nyarán megkezdődött a Wild Style forgatása. A film egy népszerű graffiti stílusról kapta a nevét, ami erőteljes, egymásba fonódó betűábrázolást jelentett, nyilakkal és más elemekkel dekorálva, szimbolizálva a mozgást és a dinamikát. A film logójának korai változatát **Dondi** festette 1981-ben egy metrókocsira. Később ez lett az alapja annak az animációnak, amit **Zephyr** és **Joey Ahlbum** készített 1982-ben. A filmrendező koncepciója az volt, hogy egy elbeszélő, zenés, dokumentum jellegű filmet csináljon, amiben valódi Hip Hop arcok szerepelnek. A legtöbb kültéri forgatás South Bronx és Lower East Side városnegyedekben történt, valamint a metróhálózathoz tartozó területeken.

A filmben rengeteg akkori Hip Hop legenda feltűnik, például látható benne **Busy Bee**, **Lovebug Starski**, **Cold Crush Brothers**, **Grandmaster Flash**, **Fantastic Freaks**, **Zephyr**, **Dondi**, **Rammellzee**, **Futura 2000**, **Grand Mixer DXT**, **Rock Steady Crew**, **Shockdell**, **Double Trouble**, **DJ AJ**.

.....

Eredetileg a **Furious Five** tagjai is szerepeltek volna, de technikai okok miatt őket kivágták a végleges verzióból. A Wild Style története nemcsak a graffitiról szól, hanem próbálja bemutatni a zene, a tánc és a művészet összefonódását, amik alapkövei a Hip Hop kultúrának. A film zenéjének producerei Fab 5 Freddy és **Chris Stein** voltak, a mixelés **Grandmaster Theodore** nevéhez köthető, a szövegeket pedig **Grandmaster Caz** írta. A Wild Style kiemelkedő nemzetközi sikereket ért el. 1983-ban a rendező és kb. 30 szereplő Japánban túrnézott, ahol nemcsak a filmet, hanem magát a Hip Hop kultúrát is promótálták. A film hatással volt a későbbi rap előadókra is. Sok albumon hallhatók samplek a filmből. Néhány ezek közül:

• Nas	“Illmatic”
• A Tribe Called Quest	“Midnight Maraud”
• Cypress Hill	“Black Sunday”
• Common	“Resurrection”
• MF Doom	“Operation: Doomsday”
• Beastie Boys	“Check Your Head”
• J Dilla	“Jay Stay Paid”
• Madlib	“Beat Konducta”
• Jurassic 5	“Quality Control”

STYLE WARS

1983

1983-ban készült amerikai Hip Hop dokumentumfilm, amit **Tony Silver** rendezett **Henry Chalfant** közreműködésével. A film középpontjában a graffiti áll, de mellette megjelenik a breaktánc és a rap is. A produkciót először 1984 januárjában mutatták be, majd számtalan filmes fesztiválon szerepelt. 1984-ben a **Sundance Film Festival** díjnyertes alkotása lett dokumentumfilm kategóriában. A film különböző nézőpontból közelíti meg a Hip Hop mozgalmat, elsősorban a graffitit, bemutatva a fiatal művészek hétköznapi küzdelmét. Olyan writerek szerepelnek benne, mint pl. **Case/Kase 2, Dondi, Shy 147, Seen, Iz the Wiz, Demon, Ces 157, Cap, Revolt, Kosco, Wasp 1, Taki 183** és mások. A filmben elmondják véleményüket rendőrök, művészet kritikusok, metrótakarítók, valamint megszólal New York City akkori polgármestere **Ed Koch**.

Emellett kifejtik álláspontjukat más személyek is, pl. a film egyik készítője, Henry Chalfant, valamint breakes arcok, pl. **Crazy Legs** vagy **Frosty Freeze**.

A Style Wars film célja az volt, hogy promótálja a graffitit, mint önkifejező, kreatív művészeti formát, de szerette volna bemutatni azokat is, akik nem értettek egyet ezzel. Dokumentálta az állami intézmények és szervek tevékenységét, akik próbálták megfékezni a graffitit New York City területén. Például abban az időben a városvezetés hatalmas összeget költött graffiti-ellenes hirdetésekre, amik bűncselekményként ábrázolták ezt a tevékenységet. A polgármester kezdeményezésére falakat kezdtek építeni a metróhálózat mellett, hogy megnehezítsék a graffitisek dolgát. Ráadásul, az elzárt területekre kiképzett rendőrökutyákat telepítettek. A filmben szereplő graffitisek többsége elmondja, hogy nem azért csinálja ezt, mert meg akarja szegni a törvényt, vagy keresi az illegális dolgokat, hanem egyszerűen nincs hova festeniük, és ezért kénytelenek épületekre, vonatokra alkotni. A nézők szemében ezáltal egyfajta semleges pozíciót képviselnek.

A film zenéje a következő dalokat tartalmazta:

- Sugarhill Gang "8th Wonder"
- Grandmaster Flash "The Message"
- Rammellzee & K-Rob "Beat Bop"
- Trouble Funk "Pump Me Up"
- Dion "The Wanderer"
- The Fearless Four "Rockin' It"
- Johnny Dynell "Jam Hot"
- Treacherous Three "Feel The Heartbeat"

Sok későbbi előadó használt részleteket, samplekat a filmből. Néhány ilyen produkció:

- DJ Mutt "Big Lights, Big City"
- Black Star "Respiration"
- Ganja Kru "Plague That Never Ends"
- The Radio Dept. "Never Follow Suit"

BREAKIN' 'N' ENTERIN'

1983

Az első West Coast Hip Hop dokumentumfilm, amit **Topper Carew** rendezett 1983-ban. Elsősorban a Los Angeles-i breaktánc mozgalmat mutatta be és inspirálója volt az 1984-es **Breakin'** c. filmnek. Sok szereplő abban is látható, pl. **Shabba Doo**, **Boogaloo Shrimp** vagy **Ice T**. A film mondanivalója a táncra fókuszál, bemutatva a nyugati part stílusát, ami New Yorkkal ellentétben inkább Poppin', Lockin' és Uprockin' elemekből állt. A keleti parton főleg a talajelemek domináltak. A Breakin' 'N' Enterin' egy történelmi jelentőségű dokumentumfilm, mégpedig azért, mert elsőként mutatta be a nyugati part vibráló break kultúráját. Akkoriban a Hip Hop szinte csak New Yorkról szólt, ami kicsit igazságtalanul érintette az ország másik részét, ahol ugyancsak virágzott ez a mozgalom. A film ezt az űrt próbálta betölteni, igaz, limitált módon, mivel csak VHS videókazettán jelent meg nagyon kevés példányszámban.

A rendező Topper Carrew segítője Adolfo Quinones volt, aki nem más, mint a táncos Shabba Doo. A film bizarr módon kezdődik, mindenféle bevezető és kommentár nélkül kb. 20 percig csak összevágott, régi breaktánc felvételeket lehet látni, majd ezután megjelenik és beszél Shabba Doo. Rajta kívül még mások is nyilatkoznak a stílusról, a mozdulatokról, és arról, hogy milyen hatással van a break az életükre, a környezetükre és az utcai bandákra. A filmben megjelennek még olyan Hip Hop legendák, mint pl. **Egyptian Lover**, **Chris 'The Glove' Taylor**, **Super AJ** és **Dupont**. Itt látható először a fiatal Ice T, aki sokat szerepel, de a film szempontjából csak mellékszereplő. Mint rapper és táncos jelenik meg a filmben, és jól látható milyen sok szálon kötődött a Hip Hop kultúrához már akkor is, a 80-as évek elején. Ice T ebben az időben a **Radio Club** (később **Radiotron**) nevű hely egyik ismert arca volt másokkal együtt, pl. Henry G, Chris "The Glove" Taylor és Egyptian Lover.

Chris Taylor korábban discobérlelssel foglalkozott, és a West Coast egyik legendás DJ ikonja lett. Nevét onnan kapta, hogy sokszor munkáskesztyűt viselt. A filmnek nem volt hivatalos zenéje, de többször felcsendül Dupont 1983-as „**Let's Rock**” c. száma.

BREAKIN'

1984

1984-es komédia/dráma kategóriájú breakfilm, ami Európában „**Breakdance**”, „**Break**” és „**Break Street**” neveken futott, régiótól függően. A filmet a magyar mozik is bemutatták 1985-ben. Joel Silberg rendezte, a forgatókönyvet pedig **Charles Parker** és **Allen DeBevoise** írták. A film kiadója és producere a Cannon Films volt.

A Cannon Group alapítója, **Menahem Golan**, egyszer azt nyilatkozta, hogy a Breakin' megszületését lánya inspirálta, aki gyakran bámulta a kaliforniai Venice Beach breaktáncosait és rajongott értük. Mások szerint az 1983-as Breakin' 'n' Enterin' c. dokumentumfilm volt az, ami elsősorban ötletet adott a producereknek. Sok ottani szereplő a Breakin' c. filmben is látható.

Szereplőlista:

- Lucinda Dickey mint Kelly Bennett / Special K
- Adolfo "Shabba Doo" Quiñones mint Orlando / Ozone
- Ice T mint Rapper
- Chris "The Glove" Taylor mint Club Radiotron DJ
- Ben Lokey mint Franco
- Christopher McDonald mint James
- Phineas Newborn III mint Adam
- Vidal "Lil Coco" Rodriguez mint Hot Tot
- Bruno "Pop N' Taco" Falcon mint Electro Rock 1
- Timothy "Popin' Pete" Solomon mint Electro Rock 2
- Ana "Lollipop" Sanchez mint Electro Rock 3
- Cooley Jaxson mint táncos
- Peter Bromilow mint bíró
- Michel Qissi mint háttértáncos
- Jean-Claude van Damme mint háttértáncos

A Breakin' c. filmet 1984. május 4-én kezdték vetíteni az amerikai mozikban, és hamar a jegyeladási listák élére került. A produkció népszerűségének köszönhető, hogy néhány hónappal később Shabba Doo, Boogaloo Shrimp, Pop n' Taco, Popin' Pete, DJ Chris "The Glove" Taylor és Lollipop meghívást kaptak, hogy

.....

szerepeljenek a világhírű **Chaka Khan "I Feel for You"** c. számának videóklipjében. Ez egyébként **Prince** 1979-es dalának feldolgozása volt.

Ice-T sokszor látható a filmben, mint rapper, de soha nem volt rajongója a produkciónak. Később többször is úgy nyilatkozott, hogy mind a film, mind a saját szereplése felejthető és vacak.

A film zenéi lemezen is megjelentek 1984-ben. A következő dalok szerepeltek rajta:

- Ollie And Jerry „Breakin'... There's No Stoppin' Us”
- Bar-Kays „Freakshow On The Dance Floor”
- Hot Streak „Body Work”
- Carol Lynn Townes „99 1/2”
- Ollie And Jerry „Showdown”
- 3-V „Heart Of The Beat”
- Fire Fox „Street People”
- Re-Flex „Cut-It”
- Rufus & Chaka Khan „Ain't Nobody”
- Chris Taylor & Ice T „Reckless”

Közülük az első két dal lett sláger. Az albumon Ice-T is hallható az utolsó „Reckless” c. számban.

BREAKIN' II: ELECTRIC BOOGALOO

1984

A Breakin' című film folytatása, ami az első rész után hét hónappal jelent meg a **TriStar Pictures** gyártásában és **Sam Firstenberg** rendezésében. Az Egyesült Államokon kívül, nemzetközi szinten, általában **Breakdance 2** vagy **Break 2** neveken futott. 1986-ban a magyar mozik is bemutatták.

A Breakin' 2 vegyes fogadtatásban részesült mind az USA-ban, mind a világ többi részén. A legtöbb filmkritikus átlagon alulinak értékelte a produkciót. A mozikban sem ért el olyan közönségsikert, mint az első rész. Úgy is lehet fogalmazni, hogy megbukott.

A második rész kiemelt szereplői:

- Lucinda Dickey mint Kelly / Special K
- Shabba Doo mint Orlando "Ozone" Barco
- Boogaloo Shrimp mint Tony „Turbo” Ainley
- Susie Bono mint Rhonda
- Sabrina Garcia mint Lucia
- Ice-T mint Rapper
- Cooley Jackson/Jaxson mint utcai táncos
- John LaMotta mint rendőr
- Steve "Sugarfoot" Notario mint Strobe
- Tyler Birch

Az "Electric Boogaloo" eredetileg egy funk-orientált táncstílus neve volt, innen kapta az alcímét ez a film. Érdekesség, hogy jóval később, a 2000-es évek elején, ez a kifejezés pejoratív módon terjedt el a hétköznapi nyelvben, és olyan dolgokra, folytatásokra mondták, amik klisés módon, másolatai voltak valaminek. Ez onnan származhat, hogy a Breakin' 2 film koncepció nélkül, sietve, rossz rendezéssel készült, és ebből alakulhatott ki ez a szleng. Voltak olyan zenészek, akik direkt ilyen módon nevezték el az alkotásaikat, pl. a Five Iron Frenzy együttes egyik albumának címe „Five Iron Frenzy 2: Electric Boogaloo” volt. A Minus The Bear zenekar egyik dala a “Get Me Naked 2: The Electric Boogaloo” néven jelent meg. Az “It's Always Sunny in Philadelphia” TV sorozat egyik epizódja a "Chardee MacDennis 2: Electric Boogaloo" címet kapta. A „Electric Boogaloo” kifejezés gyakran megjelent a médiában, később pedig rengeteg Internetes „mém” született belőle.

A film fő zenéjét, mint korábban, **Ollie & Jerry** szolgáltatta "Electric Boogaloo" címmel, ami a 45. helyen végzett az R&B slágerlistán. A teljes tracklista a következő volt:

• Ollie & Jerry	"Electric Boogaloo"
• Firefox	"Radiotron"
• George Kranz	"Din Daa Daa"
• Ollie & Jerry	"When I.C.U."
• Steve Donn	"Gotta Have the Money"
• Carol Lynn Townes	"Believe in the Beat"

- Midway "Set it out"
- Mark Scott "I Don't Wanna Come Down"
- Firefox "Stylin' Profilin"
- Rags & Riches "Oye Mamacita"

2003-ban az MGM Home Entertainment kiadásában a film megjelent DVD-n. 2015-ben egy Blu-ray lemez jött ki a Shout! Factory jóvoltából, ami tartalmazta a Breakin' első és második részét.

BEAT STREET

1984

New Yorkban játszódó, tánc és dráma kategóriájú, amerikai mozifilm, aminek története a korai Hip Hop kultúrára épül. A film fő helyszíne South Bronx, ahol egy testvérpár és annak barátainak életét követhetjük, akik mindannyian valamilyen módon kapcsolódnak a Hip Hop szcénához. Kenny Kirkland egy DJ és MC, az öccse Lee pedig breaktáncos a Beat Street Breakers (New York City Breakers) csapatban. Kenny legjobb barátja Ramon egy graffitis, tagje "Ramo". Az egy évvel korábban megjelent **Style Wars** c. film hatással volt a Beat Street készítőire, ami leginkább a gonosz **Spit** figuráján érezhető. Őt egy valódi graffitisről, **CAP MPC**-ről mintázták, aki a Style Wars filmben is feltűnik.

A Beat Street filmet 1983-ban forgatták New York City különböző városnegyedeiben, pl. Bronx, Manhattan, Brooklyn és Queens. Számptalan felvétel készült metrókocsikon és olyan állomásokon, mint pl. Hoyt-Schermerhorn Streets, 57th Street-Sixth Avenue vagy Fresh Pond Road. Bizonyos részeket a City College területén forgattak, sok beltéri jelenetet pedig az akkor népszerű éjszakai klubban a **Roxy**ban. A filmben látható graffitik érdekessége az, hogy nem valódi graffitisek csinálták, hanem filmes dekorátorok fújták festékpisztollyal. A produkcióban feltűnik sok ismert Hip Hop előadó és csapat, pl. Doug E. Fresh, Afrika Bambaataa & Soulsonic Force, a Furious Five, és a Treacherous Three. Kool Moe Dee, aki ekkor a Treacherous Three tagja volt, itt még a védjegyének számító napszemüveg nélkül látható.

A Beat Street egyik jelentősége az, hogy női MC-k is megjelennek a képernyőn, pl. **Debbie D**, **Sha-Rock** és **Lisa Lee**, akik az "**Us Girls**" nevű formációt alkották. Ők a rappelés mellett énekeltek is. Látható még **Tina B**, **Richard Lee Sisco**, **Bernard Fowler** és **Brenda K. Starr**. Utóbbit úgy is ismerik, mint „Queen of Freestyle”.

A filmben kiemelt szerepet kapott a break, ezért többször is láthatók táncpárbajok a **New York City Breakers** és a **Rock Steady Crew** tagjai között. Mellettük feltűnik még a **Fantastic Duo** nevű páros.

A Beat Street nemcsak Amerikában, hanem Európában is nagy hatással volt a fiatalokra, és kiemelkedő módon hozzájárult az európai Hip Hop mozgalom megerősödéséhez. A film könnyedén átjutott a határokon, és erős vizuális elemei miatt (break, graffiti) azok számára is élvezhető és érthető volt, akik nem tudtak semmit a Hip Hopról.

A film a későbbi rap előadókat is inspirálta, ami sokszor a dalszövegekben is visszatükröződik. Néhány ezek közül:

AZ: "The Come Up"	<i>"Before Beat Street, streets was heavily in deep with the ryders"</i>
Notorious B.I.G.: "Suicidal Thoughts"	<i>"Should I die on the train tracks like Ramo in Beat Street / People at my funeral frontin' like they miss me"</i>
Jay Electronica: "Exhibit A"	<i>„Who gone bring the game back Who gone spit that Ramo on the train tracks"</i>
Ras Kass: "Won't Catch Me Runnin'"	<i>"When my voice hits the mic, I electrocute Spit like Beat Street."</i>
Mr. Lif: "Elektro"	<i>"So I use the same flow to put niggas under in The Serpent and the Rainbow / Go back to Beat Street and resurrect Ramo knock the shit out of Spit verbal eclipse"</i>

GRAFFITI ROCK

1984

Közel 30 perces amerikai Hip Hop TV műsor, ami eredetileg sorozatnak indult. Az első próbaadást 1984. június 29-én sugározták a New York-i WPIX Channel 11 csatornán és néhány más városban, de további részek technikai okok miatt nem készültek. A program hasonló tematikát követett, mint az akkori ismert táncműsorok, pl. a **Soul Train** vagy az **American Bandstand**, és az volt a célja, hogy népszerűsítse a Hip Hop kultúrát. A show ötletgazdája és műsorvezetője **Michael Holman** volt, aki a legendás **New York City Breakers (NYCB)** tánccsapat menedzsereként dolgozott.

Holman a Graffiti Rock nevet egy korábbi Hip Hop esemény nevéből vette, amit ugyanígy hívtak. Ezt a rendezvényt **Henry Chalfant** szervezte néhány évvel korábban a New York-i Lower East Side városrészben.

A New York City Breakers táncosai ebben az időben sztárok voltak, ami a frissen vetített **Beat Street** c. filmnek köszönhető, ahol ők is szerepeltek.

A Graffiti Rock egyetlen epizódjában mellettük látható még a **Run-DMC**, **DJ Jimmie Jazz**, **Shannon**, **Debi Mazar**, **Vincent Gallo** és a **Treacherous Three** két tagja, **Kool Moe Dee** és **Special K**.

Igaz, nem készültek további részek, de a Graffiti Rock ma már kultikus jelentőségű és minden Hip Hop rajongó számára egy kötelező „néznievaló”, úgy mint a Wild Style vagy a Style Wars.

1994-ben a Beastie Boys egyik számába is bekerült egy sample a műsorból, ami a következő beszédrészlet:

"[...] alright, you're scratchin it right now, cut the record back and forth against the needle, back and forth, back and forth, makin' it scratch, but let me tell you something: don't try this at home with your dad's stereo, only under hip-hop supervision, alright?"

BEAT THIS: A HIP HOP HISTORY

1984

Egy 1984-es brit dokumentumfilm, amit a BBC készített az egyre népszerűbb amerikai Hip Hop kultúráról, ami Európában is egyre jobban terjedt és a média látókörébe került. A produkciót **Dick Fontaine** rendezte. A film két főszereplője **Afrika Bambaataa** és **DJ Kool Herc**, akik többször is megjelennek a képernyőn, mesélnek magukról és a kezdetekről.

Látható még a **Dynamic Rockers** breakcsapat, a **Cold Crush Brothers**, **Jazzy Jay**, **Malcolm McLaren**, valamint **Brim Fuentes**. A film narrátora **Imhotep Gary Byrd** volt, aki egy New York-i rádió DJ, producer, költő, zenész.

KRUSH GROOVE

1985

Egy amerikai film, amit a **Warner Bros.** készített a 80-as évek közepén. Forgatókönyvét **Ralph Farquhar** írta és **Michael Schultz** rendezte. A film a **Def Jam** kiadó korai történetét dolgozza fel többnyire fikció szerűen. Russell Simmons a produkció egyik alproducere volt és a sztorik kitalálásban is részt vett. Az ő figurája Russell Walker néven jelenik meg a filmben, akit **Blair Underwood** játszik. A Def Jam kiadó filmbeli neve Krush Groove. A történet elsősorban arról szól, hogyan vált Russell Simmons és a **Run-DMC** sikeresse. A filmben megjelenik **Rick Rubin** is, aki saját magát játssza. A valóságban Rubin hozta létre a Def Jam-et 1984-ben a New York University egyik kollégiumi szobájában.

A film egy stúdió jelenettel kezdődik, ahol a Run-DMC éppen a "King of Rock" c. számot adja elő Simmons, Rubin és Kurtis Blow számára. A valóságban **Larry Smith** volt ennek a dalnak és a Run-DMC első két albumának producere, de figurája semmilyen módon nem jelenik meg a filmben. A sztori azzal folytatódik, hogy Russell Walker (vagyis Simmons) próbálja a legjobb előadókat megszerezni a kiadó számára, pl. Run-DMC, Dr. Jeckyll & Mr. Hyde, Kurtis Blow, és szeretne kiadni egy lemezt, de nincs rá pénze, ezért egy utcai bűnözőtől kér kölcsön. Ez is egy fikció, ami csak a film kedvéért lett kitalálva.

.....

Egy rövid szerep erejéig a történetben megjelenik a fiatal rap szenzáció **LL Cool J** is, aki saját magát játssza a filmben. Őt egyébként AdRock (Beastie Boys) „fedezte fel”, aki gyakran hallgatta a Def Jam számára küldött demokazettákat, és így került a kezébe LL rapje. AdRock csinált neki egy alapot és ebből született később az „I Need a Beat” c. dal. LL Cool J lelkes segítője volt a forgatásoknak, ajánlott helyszíneket, és sok munkában részt vett, ezért is határoztak úgy, hogy a film végső verziójában benne hagyják.

A Krush Groove jeleneteit **Bronx** területén forgatták, bizonyos beltéri jeleneteket pedig a **Disco Fever** nevű helyen, ami akkoriban az egyik legnépszerűbb Hip Hop klub volt.

A film készítői mindenképp akartak egy szerelmi szálát a történetben, ezért **Sheila E** és Russell Simmons között romantikus kapcsolat alakul ki, ami féltékennyé tette testvérét, Run-t. Az R&B énekes Sheila E saját magát játssza, és úgy került a filmbe, hogy a zenéit a Warner Bros. Records adta ki akkoriban.

A filmben szereplő kiemelt személyek és csapatok listája:

- Blair Underwood (mint Russell Walker)
- Sheila E.
- Run-DMC & Jam Master Jay
- The Fat Boys
- Kurtis Blow
- New Edition
- Beastie Boys
- LL Cool J
- Russell Simmons (mint Crocket)
- Richard Gant (mint Jay B.)
- Lisa Gay Hamilton (mint Iesha)
- Rick Rubin
- Nayobe
- Vicky Ruane (mint Girl Friday)
- Dr. Jeckyll & Mr. Hyde
- Full Force (mint Jay B testőrei)

A hivatalos stáblistáról hiányzik **Chris Rock**, aki az egyik jelenetben egy telefon mellett áll, mikor verekedés tör ki a klubban. Ugyancsak nem szerepel **Kara Vallov** neve, aki egy Hip Hop táncost alakít, valamint **Coati Mundi**, aki a filmben egy lemezbolt tulajdonosa.

A Krush Groove érdekessége, hogy sok Def Jamhez köthető előadó, pl. Beastie Boys, Dr. Jekyll & Mr. Hyde, Whodini, csak minimálisan szerepel a filmben. Mások viszont, akik nem tartoztak a kiadó társaságába, pl. a **Fat Boys**, a **New Edition**, és Sheila E, kiemelt módon jelennek meg.

Russell Simmons egyszer úgy nyilatkozott, hogy a film célja az volt, hogy bemutassa a 80-as évek korszakát, a New York-i fekete zenei életet és a fiatal tehetségek vibráló hétköznapjait.

Az amerikai mozikban 1985 októberében kezdték vetíteni. Vegyes fogadtatásban részesült, de kereskedelmileg sikeres produkció volt. Később VHS videókazettán is megjelent.

A film zenéjét a Warner Bros. Records adta ki 1985-ben. Az album a 79. helyen végzett a Pop slágerlistán és 14. lett az R&B listán.

A következő számok szerepeltek rajta:

- Chaka Khan "(Krush Groove) Can't Stop The Street"
- LL Cool J "I Can't Live Without My Radio"
- Kurtis Blow "If I Ruled the World"
- Fat Boys "All You Can Eat"
- Debbie Harry "Feel the Spin"
- Sheila E "Holly Rock"
- Beastie Boys "She's on It"
- Gap Band "Love Triangle"
- Force MD's "Tender Love"
- K.G. All-Stars "Krush Groovin'" *

* Krush Groove All-Stars:
(Run-DMC, Sheila E., Kurtis Blow, Fat Boys)

.....

További dalok, amik hallhatók a filmben, de nem szerepeltek az albumon:

- Autumn "Kold Krush"
- Run-DMC "King of Rock," "It's Like That",
"Can You Rock it Like This", "You're Blind"
- Fat Boys "Don't You Dog Me", "Fat Boys",
"Pump it Up (Let's Get Funky)"
- Sheila E "A Love Bizarre"
- UTFO "Pick up the Pace"
- Nayobe "Please Don't Go"
- New Edition "My Secret"
- Chad Elliot "I Want You to Be My Girl"

2003-ban a film megjelent DVD-n, néhány extrával kiegészülve.

2010-ben a Krush Groove 25. évfordulóján Russell Simmons kiemelte a film fontosságát, és szerinte ma is elismerésre méltó produkció, amiben sikerült rengeteg tehetséget összegyűjteni és olyan fiatal sztár is bemutatkozhatott, mint a 17 éves LL Cool J.

BIG FUN IN THE BIG TOWN

1986

Televíziós Hip Hop dokumentumfilm, ami a holland **VPRO** gyártásában készült 1986-ban. **Bram van Splunteren** rendezte és a belga TV egyik ismert arca, **Marcel Vanthilt** volt a műsorvezető. A dokumentumfilmet New Yorkban forgatták és két részből állt. Első epizódjának témája **Iggy Pop** és a **Stooges** volt, a másik rész pedig az amerikai Hip Hopról szólt. Ez utóbbi váratlan sikereket ért el a holland Hip Hop rajongók körében, és később kultikus produkció lett nemcsak az európai kontinensen, hanem az Egyesült Államokban is. A filmet 1986 szeptemberében 8 nap alatt forgatta Vanthilt és egy négyfős holland tévéstáb, sokszor veszélyes helyeken. A munkájuk során testőröket is béreltek, akik védtek őket az utcai bandáktól. A film jelentősége, hogy számtalan zenészt és korai Hip Hop ikont megszólaltatnak benne, pl. szerepel a **Run-DMC**, **Jam Master Jay**, **LL Cool J**, **E Love**, **Doug E. Fresh**, **Grandmaster Flash**, **Roxanne Shante**, **Biz Markie**, **MC Shan**,

Russell Simmons, Mr. Magic, Schoolly D, a Last Poets és mások. Eredetileg a **Beastie Boys** is benne lett volna, de valamiért nem voltak elérhetőek a forgatás 8 napja alatt.

A filmben sok érdekesség látható, pl. Grandmaster Flash scratch és DJ trükkökkel kápráztatja el a nézőket, Doug E. Fresh beatbox tehetségét fitogtatja Harlem egyik utcáján, LL Cool J a nagymamája házában nyilatkozik, ahol ekkor lakott, DMC pedig a kocsija mellett magnókazettára rappel. Feltűnik E Love is, aki LL táncosa volt és később róla mintázta **Chuck D** a **Public Enemy** logóját (kalapos breaktáncos figura keresztbe tett kézzel egy célkeresztben). A film egy izgalmas korszakot örökít meg, a Hip Hop fordulópontját, ezért ma már értékes időkapzsula, ami betekintést enged a 80-as évek korai Hip Hop mozgalmának életébe.

A dokumentumfilmet 1986. november 30-án sugározták fő műsoridőben a holland TV-ben, ahol kiemelkedő fogadtatásban részesült. Azóta többször ismételték népszerűsége miatt. A film fontos inspiráló tényező volt sok későbbi holland rapper és Hip Hop fanatikus számára, pl. **Osdorp Posse, The Opposites, Kraantje Pappie, Gers Pardoel, De Jeugd van Tegenwoordig, Brainpower, Def P.**

2012-ben DVD-n is megjelent egy hozzá kapcsolódó zenei album társaságában, amin a következő dalok szerepeltek:

- Boogie Down Productions "South Bronx"
- "9mm Goes Bang"
- Just-Ice "Cold Getting Dumb"
- "Latoya"
- T La Rock "Breaking Bells"
- "Back to Burn"
- Skinny Boys "Jockbox"
- Tricky Tee "Leave It to the Drums"
- Mantronix "Bassline"
- "Ladies"

A **Guardian** újság a 10 legjobb zenei dokumentumfilm közé sorolta a Big Fun In The Big Town alkotást.

AZ ELSŐ...

... női rapper

Sharon Green vagyis MC Sha-Rock

1976-ban kezdte és a 70-es években a New York-i Hip Hop rendezvények gyakori szereplője volt, ahol pl. a Furious Five tagjaival is párbajozott. 1979-ben csatlakozott a Funky 4 csapathoz, akik ezután felvették a Funky 4+1 nevet.

... női rapcsapat

Mercedes Ladies

A 70-es évek közepén alakultak. Saját lemezük soha nem jelent meg.

... kereskedelmi forgalomba került Hip Hop single

Fatback "King Tim III (Personality Jock)" (1979)

A Fatback eredetileg egy funk/disco csapat volt, ami a 70-es évek elején alakult. Az 1979-es kislemezük B oldalán szerepelt ez a szám, ami hamar a Hip Hop DJ-k kedvence lett, és egészen a 26. helyig jutott a Billboard R&B listán.

... rap szám, ami felkerült a HOT 100 slágerlistára

Sugarhill Gang "Rapper's Delight" (1979)

Néhány hónappal a „King Tim III” megjelenése után jött ki a Sugarhill Gang produkciója, ami a 36. helyen végzett a zenei listán. Sikere országosan ismertette a rap műfajt, ami korábban csak New York helyi érdekessége volt.

... Hip Hop rádió show

Disco Showcase (1979)

Műsorvezető: John Rivas vagyis Mr.Magic (1956-2009), aki a Juice Crew tagja volt. A kétórás rádióadás éjjel 2-kor kezdődött a

WHBI 105.9 FM csatornán. A műsor később átköltözött egy nagyobb állomásra, ahol Rap Attack néven működött 1989-ig. Mr.Magic segítője és DJ társa Marley Marl volt.

... női rapcsapat single

The Sequence "Funk You Up" (1979)

Tagok: Angie B, The Pearl, Blondy. A csapatot a Sugar Hill Records karolta fel a 70-es évek végén, és náluk jelent meg ez a kislemez, ami egészen a 15. helyig jutott a Billboard listán.

... szóló rapper, aki nagy kiadóhoz szerződött

Kurtis Blow (1979)

Noha nagyon sok lemezcég működött New Yorkban, ennek ellenére a brit Mercury volt az első nagy kiadó, aki leszerződttetett egy rap előadót.

... Hip Hop album

Sugarhill Gang "Sugarhill Gang" (1980)

A lemez műfajilag nem volt egységes, mivel a Sugar Hill Records vezetője, Sylvia Robinson úgy gondolta, hogy az emberek nem fognak egy csak rap számokat tartalmazó albumot megvásárolni, ezért a korongra felkerültek R&B és Disco trackek is. Nemsokkal a Sugarhill Gang után ugyanebben az évben Kurtis Blow és a The Sequence női rapcsapat jött ki albumokkal.

... arany elismerést kapott rap single

Kurtis Blow "The Breaks" (1980)

Kurtis előző kislemeze, a „Christmas Rappin” a várakozásoknál jobban szerepelt, ezért a kiadója hajlandó volt további dalokat gyártani. A „The Breaks” az előkelő 4. helyig jutott az R&B listán és csaknem 1 millió példány fogyott belőle.

.....

... rapper, aki országos televízióban szerepelt

Kurtis Blow. Műsor: Soul Train (1980)

... országos TV hírműsor, ami Hip Hoppal foglalkozott

20/20 (1981)

Az ABC csatorna népszerű 20/20 nevű műsorában az afro-amerikai közösség kulturális életével foglalkoztak, elsősorban a rap műfajjal és másoktól eltérően biztató jövőt jósoltak ennek az új örületnek.

... nemzetközi Hip Hop túrné

New York City Rap Tour (1982)

Ez volt az első európai túrné Franciaországban és Angliában, ahol a következő MC-k, graffitisek és breakesek vettek részt: Afrika Bambaataa and the Soulsonic Force, Fab 5 Freddy, Grandmaster D.ST and the Infinity Rappers, Futura 2000, Dondi, Rammellzee, Rock Steady Crew.

... rapcsapat, aki nagy kiadóhoz szerződött

Fearless Four (1983)

Néhány sikeres single után a harlemi csapat az Elektra lemezcéghez került, ahol két kislemezt adtak ki: „Just Rock” és „Problems of the World”. Utóbbi producere Kurtis Blow volt.

... Hip Hop rádióállomás

KDAY 93.5 FM, Los Angeles (1983)

A történet akkor kezdődött, mikor a rádióállomás új zenei direktora Greg Mack lett, aki kezdetben esténként rap produkciókkal bővítette a repertoárt. Mivel ez sikeres volt, később már délután is szoltak a rapszámok a saját "Mack Attack" nevű műsorában. Ezután az egész rádiócsatorna a Hip Hop műfajra váltott és Mack programjában szerepeltek először az akkor még feltörekvő West Coast előadók.

... arany elismerést kapott rap album

Run-DMC „Run-DMC” (1984)

... rap videó az MTV-n (Music Television)

Run-DMC "Rock Box" (1984)

Az MTV 1981-ben indult és kezdetben erősen diszkriminálta a fekete zenéket. Csak néhány évvel később sugároztak először rap videókat.

... amerikai Hip Hop túrné

Swatch Watch New York City Fresh Fest Tour (1984)

27 városban fellépett: Run-DMC, Whodini, Fat Boys, Newcleus, Dynamic Breakers, Magnificent Force, Uptown Express, Dr. Jeckyll and Mr. Hyde, T La Rock és Kurtis Blow

... CD-n is megjelent rap album

Run-DMC “King of Rock” (1985)

... platina elismerést kapott rap album

Run-DMC “Raising Hell” (1986)

... rap album, ami a Billboard lista első helyén végzett

Beastie Boys “Licensed to Ill” (1986)

... rap előadó a Rolling Stone magazin címlapján

Run-DMC (1986)

... női, arany és platina rap album

Salt-N-Pepa „Hot, Cool & Vicious” (1986)

UTÓSZÓ

A Hip Hop kultúrával a nyolcvanas évek első felében ismerkedtem meg gyerekként, mikor szemtanúja voltam a magyarországi breaktánc megjelenésének, ami Fenyő Miklósnak is köszönhető, akinek „Jól nézünk Miki” című lemeze vitathatatlanul történelmi jelentőségű, és fontos szerepet játszott az első hazai break nemzedék megszületésében. A BREAKIN' című amerikai filmet a magyar mozik is bemutatták 1985-ben, ami ugyancsak nagy hatással volt sok fiatalra. A TV-ben én is néztem a táncversenyeket és a legendás Ki Mit Tud? tehetségkutatót, ahol breaktáncosok is megjelentek már a 80-as évek közepén, például Szabó Gyuri. Emlékszem, hogy akkoriban az általános iskolánkban volt néhány breakes, akik az úttörőtáborok rendezvényein táncoltak fehér kesztyűben, napszemüvegben és színes ruhában. Egyszer csináltam róluk egy fényképet, ahogy álltak a tábor zászlója előtt egy beton emelvényen. A csapatot két fiú és egy lány alkotta. Abban az időben elsősorban az Electric Boogie volt a népszerű, robotmozgással és hullám elemekkel. A 80-as években szinte mindenhol jelen volt a break. Lehetett vele találkozni iskolai és sport rendezvényeken, ifjúsági napokon, vagy kulturális eseményeken. Gyerekként gyakran részt vettem a legendás szolnoki Aranysárkány Napokon (amit 1980-tól minden évben megrendeztek), ahol a programok közt BMX, break és karate bemutatók is szerepeltek. Túlzás nélkül mondhatom, hogy a 80-as évek két örületről szólt - BMX és break.

A zenét mindig szerettem, szívesen hallgattam különböző műfajú dalokat. Sőt, egy időben karmester akartam lenni :) A kazettákat egymástól másoltuk, és így került hozzám például a Run-DMC és a Beastie Boys. Szolnokon, ahol születtem és éltem, volt egy KOXI nevű butik, ahol beszerezhető volt sok rapkazi már a nyolcvanas években is. A hazai piacra elsősorban olyan rap előadók jöttek be, mint például RUN-DMC, ICE T, BEASTIE BOYS, SALT-N-PEPA, LL COOL J, YOUNG MC, TONE LOC. Rám nagy hatással volt a rappelés, és tetszettek azok az előadók is, akik inkább popzenét képviseltek, de rappeltek, például Falco.

1986 körül az egyik kedvencem a Run-DMC lett, és nagyon bírtam Jam Master Jay brutális scratch hangjait. Talán ez inspirált arra, hogy otthon én is kipróbáljam a karcolást. Volt egy NSZK-ból (Nyugat-Németország) becsempészett HiFi magnónk, ami össze volt kötve egy lemezjátszóval. A rendszer arra nem volt képes, hogy a lemez hangját a magnón játszott kazetta zenéjére keverje, ezért egy kapcsolóval mindig manuálisan kellett váltanom, hogy melyik szóljon. Beraktam egy Run-DMC kazettát, és a scratch résznél átváltottam hirtelen a hanglemezre és nyomtam egy gyors karcot, utána gyorsan visszakapcsoltam kazettára, így úgy hangzott mintha

én lettem volna a DJ. A scratchhez egy 1983-as slágerválogatás lemezt használtam, ami a mai napig megvan, rajta az akkori karcolások nyomaival. Szegény tű nem ilyen használatra volt tervezve. 1987-ben egyik barátunk számítógépezni járt hozzánk, legtöbbször neki scratcheltem szórakozásból, vagy ha éppen senki nem volt otthon.

Versek már általános iskolás koromban is írtam. Később a kilencvenes évek elején, mikor az életem csak a rapzene körül forgott, elkezdtem kezdetleges szövegeket írni Prophet of Justice néven. Ezzel párhuzamosan belesöpöpentem a graffiti világába két iskolástársam által, akikkel létrehoztuk a GFX nevű csapatot. Ekkor vettem fel a TOM D nevet, ami a graffitis aláírásom volt (tag). Az első festésünk 1993-ban történt az akkori Kun Béla lakótelep rugófalánál és 1995-ig számtalan rajzot fújtunk Szolnok területén, amik közül néhány a mai napig látható. Ezek többnyire nagyméretű és sokszínű alkotások voltak. A GFX tagjai: TOER, PIDZSÉ (kezdetben PJ, a későbbi szolnoki Klikk rapcsapat tagja) és én (TOM D)

GFX – Snoop Doggy Dogg graffiti - Szolnok 1994

Az elmúlt több mint három évtized alatt tanúja voltam a globális Hip Hop evolúciójának, és úgy hozta a sors, hogy belekóstolhattam szinte minden részébe. Talán ezért is éreztem fontosnak, hogy összeállítsam ezt a könyvet, aminek őst az 1990-es évek második felében készítettem. Ez egy Windows alatt futó program volt, amit akkoriban kis floppy lemezen „terjeszttem”. A 2000-es évek elején ebből fejlődött ki az Old School Hip Hop nevű CD-ROM, ami bővebb formában tartalmazta a korábbi információkat. A kiadvány anyaga folyamatosan gyarapodott, de továbbra is csak digitálisan volt elérhető. A Hip Hop / A Kezdetek első verziója 2010-ben jelent meg, ami a régi tartalom megújult és kibővített változata volt.

- a szerző

TARTALOM

GRAFFITI	4
BEVEZETŐ	5
GRAFFITI ESZKÖZÖK	9
A KORAI GRAFFITI KIEMELT ALAKJAI, CSAPATAI	11
GRAFFITI FOTÓZÁS	32
GRAFFITI SZLENG	38
DJ	44
BEVEZETŐ	45
A KORAI DJ KULTÚRA KIEMELT ALAKJAI, CSAPATAI	48
BREAK	60
BEVEZETŐ	61
MOZDULATOK CSALÁDFÁJA	64
A KORAI BREAK KIEMELT ALAKJAI, CSAPATAI	68
RAP	74
BEVEZETŐ	75
A KORAI RAP KIEMELT ALAKJAI, CSAPATAI	79
HÍRES HANGFELVÉTELEK	109
ESEMÉNYNAPTÁR 1973-1986	120
RAP SZLENGSZÓTÁR	134

NEMZETKÖZI HIP HOP	166
MAGYARORSZÁG	167
NÉMETORSZÁG (NSZK)	169
NAGY-BRITANNIA	170
HOLLANDIA	172
FRANCIAORSZÁG	173
JAPÁN	174
KANADA	176
SZOVJETUNIÓ	177
BÓNUSZ MELLÉKLET	180
COKE LA ROCK INTERJÚ	180
OLD SCHOOL HIP HOP FILMEK ÉS TV MŰSOROK	187
AZ ELSŐ ...	202
UTÓSZÓ	206

FELHASZNÁLT IRODALOM

Könyvek, weblapok

- Alex Ogg / David Upshal: The Hip Hop Years: A History of Rap, 1999
- Mickey Hess: Icons of Hip Hop: An Encyclopedia of the Movement, Music, and Culture, Volumes 1 & 2, 2007
- Chuck D: This Day in Rap and Hip Hop History, 2018
- www.at149st.com
- www.oldschoolhiphop.com
- www.rapdict.org
- www.wikipedia.org

Wikimedia fotók

szabadon felhasználható képek

- Dondi graffiti (4.oldal)
© JJ & Special K, Wikimedia Commons, CC BY-SA 2.0
- Subway 1973 (32.oldal)
© Erik Calonius, Wikimedia Commons, Public Domain
- Henry Chalfant (33.oldal)
© Onda Fuenlabrada, Wikimedia Commons, CC BY 3.0
- Martha Cooper (35.oldal)
© Boris Niehaus, Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0
- James Prigoff (37.oldal)
© Felipe Sago, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
- Grand Wizzard Theodore (44.oldal)
© Flintmi, Wikimedia Commons, CC BY 3.0
- Bambaataa (48.oldal)
© Sean-Jin, Wikimedia Commons, Public Domain
- Grandmaster Flash (53.oldal)
© Mika Photography, Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0
- Kool Herc (57.oldal)
© Mika Väisänen, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
- DJ Red Alert (59.oldal)
© Timothy M. Moore, Wikimedia Commons, CC BY 3.0
- Boombox (63.oldal)
© Alan Light, Wikimedia Commons, CC BY 2.0
- MC Shadow, Kanada (166.oldal)
© OldSchoolMC, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0
- Coke La Rock (180.oldal)
© Bigtimepeace, Wikimedia Commons, Public Domain

Egyéb illusztrációk, borító

szabadon felhasználható képek

- Pexels, Freepik, Pixabay